

TALLINNA NOORTE OSALEMINE NOORSOOTÖÖS
KOOLINOORTE ARVAMUS
KÜSITLUSUURINGU ARUANNE

Marti Taru

Noorteuuring OÜ

Tallinn

2016

Sisukord

1	Sissejuhatus.....	11
2	Uuringu metoodika	13
2.1	Admekogumise metoodika.....	13
2.1.1	Internetiküsitlus.....	13
2.1.2	Fookusgrupiintervjuud	14
2.2	Küsitlusuuringu valimi kirjeldus	14
2.3	Küsitluse tulemuste esitus.....	25
3	Küsitluse tulemused	35
3.1	Juhendatud tegevuse meeldivus	35
3.1.1	Juhendatud tegevuse meeldivuse taust.....	36
3.2	Juhendamata tegevuse meeldivus.....	39
3.2.1	Juhendamata tegevuse meeldivuse taust	41
3.3	Juhendatud tegevused.....	43
3.3.1	Osalemine juhendatud tegevustes.....	43
3.3.2	Juhendatud tegevuses osalemise taust.....	53
3.3.3	Hinnangud juhendatud tegevusele.....	57
3.3.4	Hinnangud erinevatele tegevustele	61
3.4	Tegevus kooli ruumides pärast tunde	65
3.4.1	Osalemine tegevuses	65
3.4.2	Kooli ruumides pärast tunde toimivas tegevuses osalemise taust.....	67
3.4.3	Hinnangud tegevusele kooli ruumides pärast tunde.....	69
3.4.4	Erinevatele tegevustele antud hinnangud.....	71
3.5	Osalemine ühingutes, projektides ja õpilasesinduses.....	73
3.5.1	Osalemine noorteühingutes	73
3.5.2	Noorteühingutes osalemise taust	76
3.5.3	Hinnangud osalemisele noorteühingutes.....	77
3.5.4	Hinnangud erinevates ühingutes osalemisele	80
3.6	Eelnevas tegevuses mitteosalemise põhjused	81
3.6.1	Tegevuses mitteosalemise põhjuste taust.....	83
3.7	Noorteprojektid	83
3.7.1	Noorteprojektides osalemine	83
3.7.2	Noorteprojektides osalemise taust	86
3.7.3	Hinnangud noorteprojektidele	88
3.7.4	Tegevusele antud hinnangud.....	90

3.8	Noortekeskused	91
3.8.1	Võimalused, mis peaksid noortekeskuses olema	92
3.8.2	Noortekeskustega seotud ootuste taust	94
3.8.3	Noortekeskuste külastamine.....	99
3.8.4	Noortekeskuste külastamise taust.....	102
3.8.5	Noortekeskuste iseloomustus.....	103
3.8.6	Hinnangud noortekeskustele	107
3.9	Infokanalid.....	107
3.9.1	Infokanalite kasutamise taust.....	109
4	Noorsootöö tulemuslikkuse hindamine.....	113
4.1	Uurimisküsimused ja hüpoteesid	114
4.2	Andmed noorsootöös osalemise ja selle tulemuste hindamiseks	114
4.3	Sõltumatud muutujad	115
5	Kokkuvõte	119
6	Lisa 1. Küsimustik	123

Joonised

Joonis 1. Seos vastuste arvu ja koolide arvu vahel.....	16
Joonis 2. Kooli tüüp omaniku põhjal.....	17
Joonis 3. Vastanute jagunemine koolide asukoha (linnaosa) alusel.....	18
Joonis 4. Vastanute jagunemine elukoha alusel.....	19
Joonis 5. Vastanute jagunemine küsimustiku keele alusel.....	20
Joonis 6. Vastanute sooline jaotus	21
Joonis 7. Vastanute jaotumine klassidesse.....	22
Joonis 8. Vastanute jaotumine vanuserühmadesse	23
Joonis 9. Vastanute jaotus leibkonna tüübi lõikes	24
Joonis 10. Erinevas arvus tegevusetüüpides osalenute protsentuaalne osakaal. Näide.....	28
Joonis 11. Osalemine vaba aja tegevuses kooli ruumides pärast tunde. Näide	29
Joonis 12. Hinnangud kooli ruumides pärast tunde toimuva vaba aja tegevuse huvitavusele. Näide.....	30
Joonis 13. Juhendatud tegevuse meeldivus. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summarne osakaal	36
Joonis 14. Juhendamata tegevuse meeldivus. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summarne osakaal.....	40
Joonis 15. Erineva arvu huvitegevustega tegelenud noorte osakaal.....	44
Joonis 16. Osalemine huvitegevuses. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	45
Joonis 17. Tegevused, mis olid märgitud vastusevariandis "muu tegevus"	46
Joonis 18. Huvitegevusele kuluv aeg nädalas. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	47
Joonis 19. Tegevuse toimumise koht. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	49
Joonis 20. Kavatsus jätkata tegelemist sama huvialaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	57
Joonis 21. Rahulolu ringi vahenditega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	58
Joonis 22. Rahulolu ringi tegevuse korraldusega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	58
Joonis 23. Rahulolu ringi asukohaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	59
Joonis 24. Rahulolu ringi juhendajaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	59
Joonis 25. Hinnang ringi mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	60
Joonis 26. Hinnang ringi arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	60
Joonis 27. Hinnang ringis toimunud tegevuse huvitavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	61
Joonis 28. Osalemine kooli ruumides toimivas tegevuses	65
Joonis 29. Osalemine kooli ruumides toimivas tegevuses. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	66

Joonis 30. Kooli ruumides toimunud tegevusele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	67
Joonis 31. Pärast tunde kooli ruumes toimuva tegevuse huvitavus. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	69
Joonis 32. Hinnangud kooli ruumides toimuva tegevuse arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	70
Joonis 33. Hinnangud kooli ruumides toimuva tegevuse mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	70
Joonis 34. "Kas koolis on käesoleval aastal küsitud, mida Sa tahaksid pärast tunde huvitavat koolis teha?"	72
Joonis 35. Koolis on käesoleval aastal küsitud, mida õpilased tahaksid pärast tunde huvitavat koolis teha	72
Joonis 36. Noorteühingutes osalemine	73
Joonis 37. Erinevates noorteühingutes osalemine. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	74
Joonis 38. Noorteühingutes osalemisele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	75
Joonis 39. Hinnangud noorteühingutes osalemise huvitavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	78
Joonis 40. Hinnangud noorteühingutes osalemise arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	78
Joonis 41. Rahulolu noorteühingutes osalemisega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	79
Joonis 42. Hinnangud noorteühingutes osalemise mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	79
Joonis 43. Märgitud mitteosalemise põhjuste arv	81
Joonis 44. Juhendatud tegevuses mitteosalemise põhjused	82
Joonis 45. Osalemine noorteprojektides	84
Joonis 46. Osalemine erinevates noorteprojektides. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	85
Joonis 47. Hinnangud noorteprojektide huvitavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	88
Joonis 48. Hinnangud noorteprojektide arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	89
Joonis 49. Rahuolu noorteprojektidega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	89
Joonis 50. Hinnangud noorteprojektide mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	90
Joonis 51. Ootused selle kohta, millised võimalused peaksid noortekeskuses olema	93
Joonis 52. Külastatud noortekeskuste arv	99
Joonis 53. Erinevate noortekeskuste külastamine.....	100
Joonis 54. Noortekeskuste külastamise sagedus	101
Joonis 55. Erinevate noortekeskuste külastamise sagedus.....	102
Joonis 56. Noortekeskuste külastamise sagedus eri vanuses ja rahvusest noorte hulgas	103
Joonis 57. Hinnangud tegevuse huvitavusele noortekeskustes. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	104

Joonis 58. Hinnangud tegevuse arendavusele noortekeskustes. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	104
Joonis 59. Rahulolu noortekeskuste noorsootöötajatega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	105
Joonis 60. Rahulolu noortekeskuste asukohaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	105
Joonis 61. Rahulolu noortekeskuste vahenditega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	106
Joonis 62. Hinnangud noortekeskuste tegevuse arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	106
Joonis 63. Infokanalid, millest noored saavad infot vaba aja sisustamise võimaluste kohta	109
Joonis 64. Infokanalite kasutamise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga.....	111

Tabelid

Tabel 1. Küsitluses osalenud koolid.....	15
Tabel 2. Eesti või vene keeles vastanute kodakondsus, kodune keel ja emakeel. Reaprotsent.....	21
Tabel 3. Leibkonna tüüpide profiil. Tulbaprotsent.....	25
Tabel 4. Erinevates tegevusetüüpides osalenute protsentuaalne osakaal. Näide	28
Tabel 5. Erinevatele tegevusetüüpidele antud hinnangute protsentuaalne osakaal. Näide	29
Tabel 6. Risttabel esimese küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide.....	31
Tabel 7. Risttabel teise küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide	31
Tabel 8. Risttabel kolmanda küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide.....	31
Tabel 9. Koondtabel, absoluutarvud. Näide.....	32
Tabel 10. Koondtabel, reaprotsent eelmise tabeli põhjal. Näide	32
Tabel 11. Hinnangud ja rahulolu koolis toimuvale tegevusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal. Näide	33
Tabel 12. Juhendatud tegevuse meeldivus soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübi kategooriates. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summaarne osakaal	38
Tabel 13. Juhendatud tegevuse meeldivus, soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübi kategooriates. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summaarne osakaal	42
Tabel 14. Erinevatele tegevustele kuluv aeg nädalas. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent.....	48
Tabel 15. Huvitegevuse toimumise tüüpilisemad kohad kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	50
Tabel 16. Huvitegevuse toimumise koht. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent	51
Tabel 17. Huvitegevuses osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, tulbaprotsent	55
Tabel 18. Arvamused ja rahulolu huvitegevusega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	63
Tabel 19. Erinevatele tegevustele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent.....	67
Tabel 20. Erinevates tegevustes osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, tulbaprotsent	68
Tabel 21. Hinnangud ja rahulolu koolis toimuvale tegevusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	71
Tabel 22. Erinevates noorteühingutes osalemisele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent	75
Tabel 23. Erinevates noorteühingutes osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	77
Tabel 24. Hinnangud erinevates noorteühingutes osalemisele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	80
Tabel 25. Erinevates tegevustes osalemise sagedus. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent.....	86
Tabel 26. Erinevates noorteprojektides osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	87
Tabel 27. Erinevatele noorteprojektidele antud hinnangud. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal.....	91

Tabel 28. Ootuste seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga	97
Tabel 29. Hinnangud ja rahulolu erinevate noortekeskustega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal	107
Tabel 30. Osalemine erinevat tüüpi vabaajategevuses	119
Tabel 31. Ajakulu erinevat tüüpi tegevusele	120
Tabel 32. Osalemise taust. Tabelis on toodud osalejatele iseloomulik erinevus mitteosalejatest	120
Tabel 33. Hinnangud tegevuse arendavusele ja õppimisele	121
Tabel 34. Rahuolu erinevate tegevustega	121

1 SISSEJUHATUS

See aruanne koosneb kahe erineva uuringu tulemustest:

- internetiküsitluse andmetel põhinev originaaluuring,
- Tallinna linnavalitsuse poolt 13-15 aastaste ja 18–26-aastaste noortega läbiviidud fookusgrupiuuring¹.

Internetiküsitluse andmetel põhinev originaaluuring kordab osaliselt 2010. aastal läbiviidud samalaadset uuringut (teostaja Tallinna Ülikooli Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut), keskendudes sel korral ainult koolinoorte arvamusele. 2010. aasta uuringut saab lugeda <http://www.tallinn.ee/est/g6143s52799>. Uuringu eesmärgiks on kirjeldada Tallinna koolinoorte vaba aja (arendava) veetmise eelistusi ja harjumusi ning noorte hinnanguid noorsootöö võimalustele pealinnas.

Tallinna linnavalitsuse poolt läbiviidud uuring koosneb kahest osast – fookusgruppide vanemate ja nooremate noortega.

18–26-aastaste Tallinna noortega läbiviidud kahe fookusgrupi intervjuu eesmärk oli selgitada sellesse eagruppi kuuluvate noorte hinnanguid, ootusi ja teadlikkust noorsootöö võimaluste osas ning uurida, millised oleksid neile huvipakkuvad tegevused. Uuriti ka nende noorte aktiivsust noorsootöös ning nende arvamust selle kohta, kuidas nad muudaksid noorsootöö täiskasvanud noortele atraktiivsemaks. 13–15-aastaste riskinoortega kvalitatiivset lähenemist kasutava uuringu eesmärk on välja selgitada Tallinna linnas elavate eesti ja vene keelt kõnelevate riskinoorte rahulolu ja ootused vaba aja veetmise osas.

Mõlema uuringu tulemusi kasutatakse Tallinna noorsootöö arengukavas planeeritud tegevuse ja teenuste hindamisel ning edasiarendamisel. Uuringute tulemusi kasutatakse ühtlasi ka uue perioodi arengukava koostamisel.

¹ Tallinna Spordi- ja Noorsooamet (2015). Tallinna 18+ ja riskiohus noorte osalemine noorsootöös. Tallinn.

2 UURINGU METOODIKA

2.1 ADMEKOGUMISE METOODIKA

Sellesse aruandesse on koondatud kaks uuringut, mis kasutasid erinevaid andmeid ning erinevat andmekogumise metoodikat. Neist ühe uuringu andmekogumine viidi läbi *online*-küsitlusena Tallinna 5., 8. ja 11. klassi õpilaste hulgas; teise andmekogumine fookusgrupi intervjuudena 13–15-aastaste riskinoorte ja 18–26-aastaste noorte hulgas. Järgnevalt on kirjeldatud iga uuringu andmete kogumist ja andmekogusid.

2.1.1 INTERNETIKÜSITLUS

Uuringu andmed koguti Tallinna koolinoortelt ja selleks kasutati internetiküsitlust, mille viis läbi Turu-uuringute AS. Andmekogumise metoodika on välja töötatud, tuginedes 2010. aastal läbiviidud sarnase uuringule.

Küsitluste korraldus

Küsitlust tutvustati koolide õppealajuhatajatele 03. novembril Tallinna Haridusameti korraldatud infopäeva raames.

Kutse osaleda uuringus saatis Tallinna Haridusamet kõikide Tallinnas tegutsevate alg- ja keskastme koolide juhtidele (mitte ainult munitsipaalkoolidele). Kooli osalemine uuringus oli vabatahtlik ning kooli juhtkonna otsustada.

Uuringus osalevas koolis paluti küsimustik täita kokku kolmel klassitäiel õpilastel. Need kolm klassi pidid olema erinevatelt kooliastmetelt:

üks klass

- viiendatest klassidest,
- kaheksandatest klassidest,
- üheteistkümnendatest klassidest.

Millised klassid osalevad, selle valis kool ise. Igast valitud klassist täitsid küsimustiku kõik õpilased, mingit valikut õpilaste hulgas ei tehtud. Küsitluses osalemine oli õpilastele vabatahtlik. Konkreetse aja, millal küsimustikku täita, valis kool ise, aga see jäi ajavahemikku 18. november kuni 22. detsember. Erinevad klassid ei pidanud küsimustikku täitma ühel päeval, seda võis teha erinevatel päevadel.

Infoblokid küsimustikes

Küsimustikus sisaldusid järgmised küsimusteblokid:

1. Juhendatud tegevuses osalemise meeldivus.
2. Juhendamata tegevuses osalemise meeldivus.
3. Juhendatud tegevuses osalemine, hinnang tegevusele, milles osaleti.
4. Osalemine tegevuses kooli ruumides, hinnang tegevusele, milles osaleti.
5. Osalemine noorteühenduste tegevuses, hinnang tegevusele, milles osaleti.
6. Mitteosalemise põhjused.
7. Noortelaagrites ja noorteprojektides osalemine, hinnang tegevusele, milles osaleti.
8. Soovid-ootused tegevusele ja võimalustele noortekeskustes.
9. Noortekeskuste külastamine, hinnang noortekeskustele.
10. Infokanalid vaba aja veetmise kohta info saamiseks.
11. Tulevikuplaanid.
12. Sotsiaal-demograafilised andmed.
13. Vanematepere sotsiaal-majanduslik olukord.

Vabalt täidetav oli vaid üks küsimus – millise huvitegevusega, mida küsimustik ei sisaldanud, tahaksid noored tegeleda. Ülejäänud küsimused olid etteantud vastusevariantidega.

2.1.2 FOOKUSGRUPIINTERVJUUD

Fookusintervjuud 18–26-aastaste noortega

Selle vanusrühma noortega viidi läbi kaks rühmaintervjuud:

- Üheksa osalejaga fookusgrupiintervjuu, kolm noormeest ja kuus neiut, 10. novembril 2014, Männiku noortekeskus.
- Seitsme osalejaga fookusgrupiintervjuu, kaks noormeest ja viis neiut, 17. novembril 2014, Mahena keskus.

Kõikide osalejate elukoht oli Tallinn.

Osalejate värbamiseks saadeti laiali infokirjad Tallinna Spordi- ja Noorsooameti, Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Lastekaitse Liidu kaudu, üleskutset osalemiseks levitati ka Facebookis.

Uurimuses kasutatud küsimustiku 23 küsimust jagunesid neljaks blokiks:

- noorsootöös ja huvitegevuses osalemine,
- vaba aeg pere ja sõpradega ning enesearendamine,
- töökogemus,
- noorteinfo ja tugiteenused.

Fookusintervjuud 13–15-aastaste riskinoortega

Selle vanusrühma noortega viidi läbi neli rühmaintervjuud:

- eestikeelne grupp, kuus osalejat, 05. novembril 2014, Mahena keskus;
- eestikeelne grupp, kaheksa osalejat, 04. novembril 2014, Tallinna Laste Turvakeskus;
- venekeelne grupp, kaheksa osalejat, 06. novembril 2014, Tallinna Laste Turvakeskus;
- venekeelne grupp, kaheksa osalejat, 06. novembril 2014, Tallinna Laste Turvakeskus.

Kokku osales rühmaintervjuudel 30 noort.

Kolme rühmaintervjuu gruppi värvati sõltuvusprobleemidega noored Tallinna Laste Turvakeskuse Nõmme spetsialistide abi kasutades. Üks eestikeelne grupp moodustati koolide tugispetsialistide abiga.

Uurimuses kasutatud küsimustiku küsimused jagunesid neljaks blokiks:

- organiseeritud ja juhendatud tegevuse kättesaadavus ja nendes osalemine,
- eelistused vaba aja veetmiseks,
- infoallikad vaba aja veetmise võimaluste kohta, nõustamine,
- vaba aja veetmine sõprade ja vanematega, kokkupuuted politseiga.

2.2 KÜSITLUSUURINGU VALIMI KIRJELDUS

Internetiküsitluse küsimustiku täitis 1269 õpilast, järgnevalt on kirjeldatud valimit mõningate muutujate lõikes.

Osalenud koolid

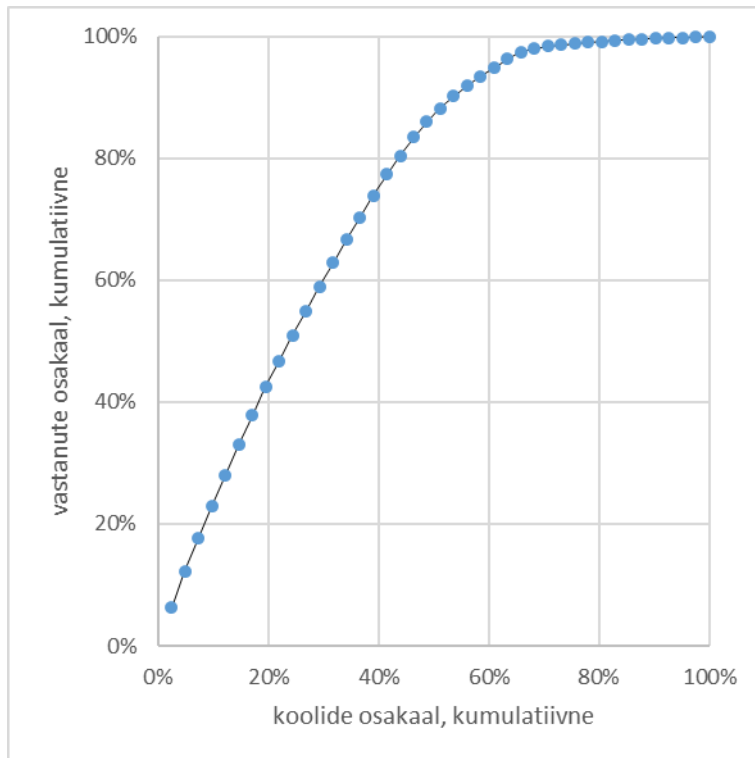
Küsimustiku täitsid kokku 41 kooli õpilased, koolide loetelu on toodud järgmises tabelis.

Tabel 1. Küsitluses osalenud koolid

Audentese Erakool
EBS Gümnaasium
Kadrioru Saksa Gümnaasium
Kalamaja Põhikool
Karjamaa Põhikool
Lasnamäe Gümnaasium
Lasnamäe Vene Gümnaasium
MTÜ Kool 21. sajandil Haabersti Vene Eragümnaasium
Pirita Majandusgümnaasium
Ristiku Põhikool
Rocca al Mare Kool
Tallinna 21. Kool
Tallinna 32. Keskkool
Tallinna Arte Gümnaasium
Tallinna Euroopa Kool
Tallinna Humanitaargümnaasium
Tallinna Juudi Kool
Tallinna Järveotsa Gümnaasium
Tallinna Kadaka Põhikool
Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukool
Tallinna Kristiine Gümnaasium
Tallinna Kunstigümnaasium
Tallinna Kuristiku Gümnaasium
Tallinna Laagna Gümnaasium
Tallinna Lilleküla Gümnaasium
Tallinna Linnamäe Vene Lütseum
Tallinna Mustamäe Gümnaasium
Tallinna Mustjõe Gümnaasium
Tallinna Nõmme Gümnaasium
Tallinna Nõmme Põhikool
Tallinna Pae Gümnaasium
Tallinna Prantsuse Lütseum
Tallinna Rahumäe Põhikool
Tallinna Saksa Gümnaasium
Tallinna Sikupilli Keskkool
Tallinna Tehnikagümnaasium
Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium
Tallinna Õismäe Gümnaasium
Tallinna Õismäe Vene Lütseum
Tallinna Ühisgümnaasium
Vanalinna Hariduskolleegium

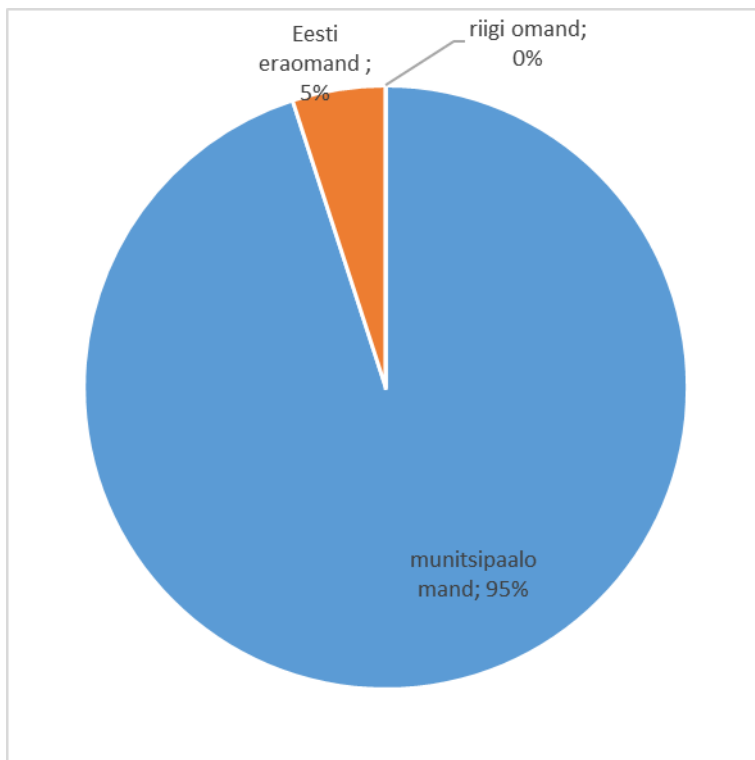
Kuigi koolide arv on üsna suur, ei ole igast koolist vastanud ühesugune arv noori. Järgmisel joonisel, mille püstteljel on toodud kõikide vastanud õpilaste kumulatiivne osakaal ning

rõhtheljel koolide kumulatiivne osakaal, näeme, et pool vastajatest on tulnud kümnest koolist, kolmveerand vastajatest aga 17 koolist. Valimis on ka 17 kooli, kust laekus kokku vaid viis protsenti vastustest. Teisisõnu, suhteliselt palju vastajad on tulnud suhteliselt väiksest arvust koolidest (selles koolide rühmas on ühest koolist palju vastajaid) ning suhteliselt vähe vastajaid on tulnud suhteliselt suurest arvust koolidest (selles koolide rühmas on ühest koolist vähe vastajaid).

Joonis 1. Seos vastuste arvu ja koolide arvu vahel

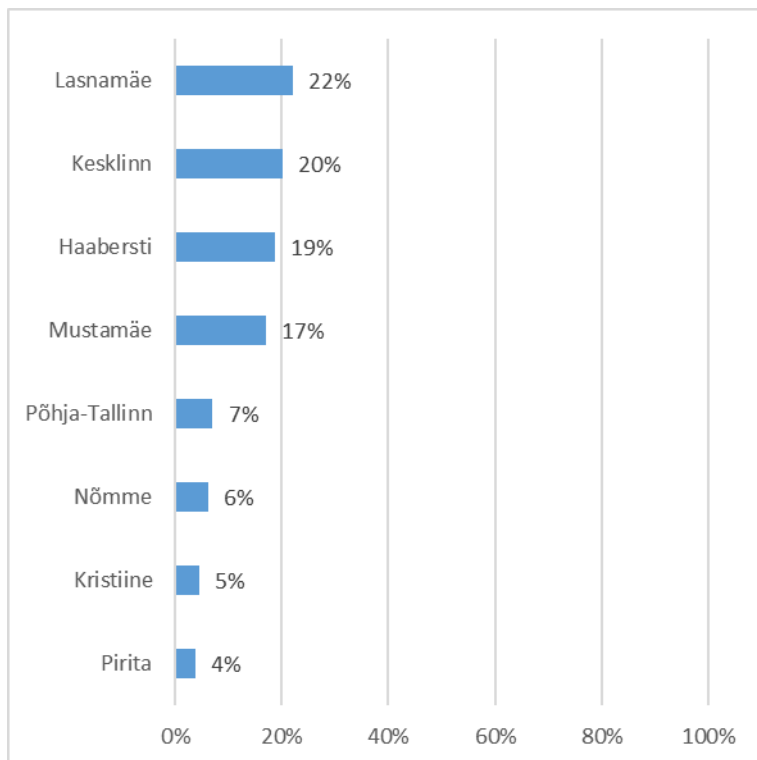
Küsitletute enamiku moodustasid munitsipaalkoolide õpilased, vaid 5% käis erakoolis.

Joonis 2. Kooli tüüp omaniku põhjal

Kooli ja elukoha linnasosa või vald

Kooli asukoha (linnaosa) alusel jagunesid vastanud kahte suurde rühma. Lasnamäe, Kesklinna, Haabersti või Mustamäe koolides käis kokku 80% valimisse kuuluvatest õpilastest, kusjuures nende nelja linnaosa puhul jagunesid vastajad enamvähem võrdselt. Põhja-Tallinn, Nõmme, Kristiine ja Pirita koolides käis vaid 20% vastanutest, ning ka selles grupis jaguneti enamvähem võrdselt nende nelja linnaosa vahel.

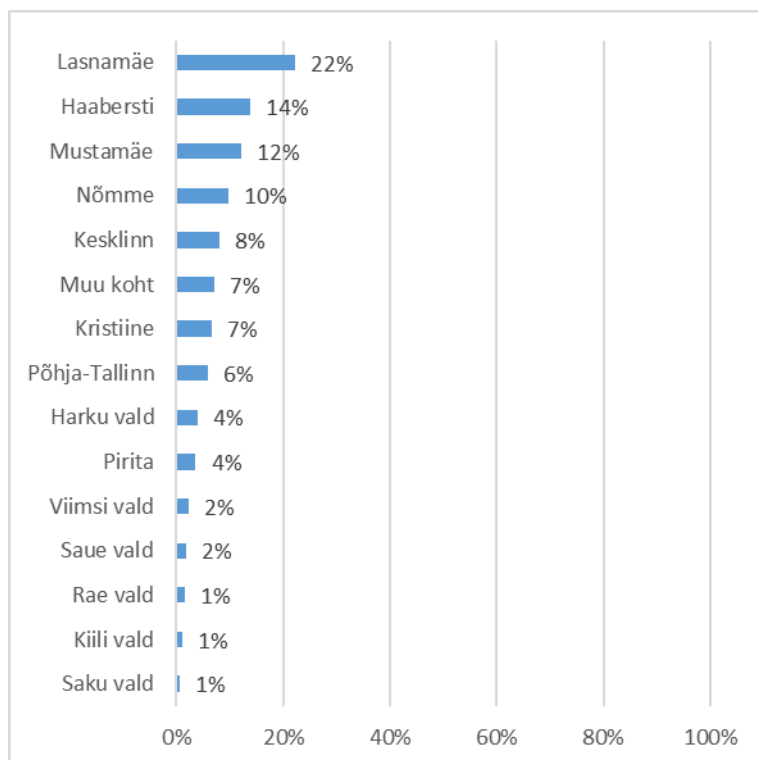
Joonis 3. Vastanute jagunemine koolide asukoha (linnaosa) alusel

Vastanud õpilaste jagunemine elukoha (linnaosa) alusel on mõnevõrra erinev jagunemisest koolide alusel, lisaks on küllaltki suur osa (kokku 18%) märkinud, et elavad Tallinnast väljas. Elukoha alusel on kõige suurema linnaosana esindatud Lasnamäe (22% valimist), mis on ka tegelikult Tallinna suurima rahvastikuarvuga linnaosa²³, 2.–4. kohal on Haabersti (14%), Mustamäe (12%) ja Nõmme (10%); Haabersti ja Nõmme tegelikult nii suurt osa Tallinnast ei moodusta. Kesklinna osa moodustab valimist 8%, kuid tegelikult on selle linnaosa osakaal Tallinna elanike üldarvus suurem. Põhja-Tallinn moodustab valimist 6%, kuid tegelikult on ka selle linnaosa elanike osakaal suurem. Kristiine ja Pirita moodustavad valimist 7% ja 4%, mis on proportsioonis linnaosade suurusega.

Erinevused kooli ja elukoha linnaosa vahel peegeldavad tõsiasja, et osa õpilasi käib koolis teises linnaosas. Viies valimisse kuuluvatest noortest käib koolis Tallinnas, kuid elab väljaspool linna piire.

² Tallinna elanike arv linnaositi, http://www.tallinn.ee/est/RR_elanike_arvud010116.jpg-7, viimati külastatud 24.02.2016.

³ Valimi võrdlemisel linnaosade suurusega on protsentuaalne osakaal valimis ümber arvutatud selliselt, et need kirjeldavad ainult Tallinna linnaosade suhtelisi suuruseid. Selleks on osakaalu arvutamisel välja jäetud lähivaldades ja mujal elavate noorte arv.

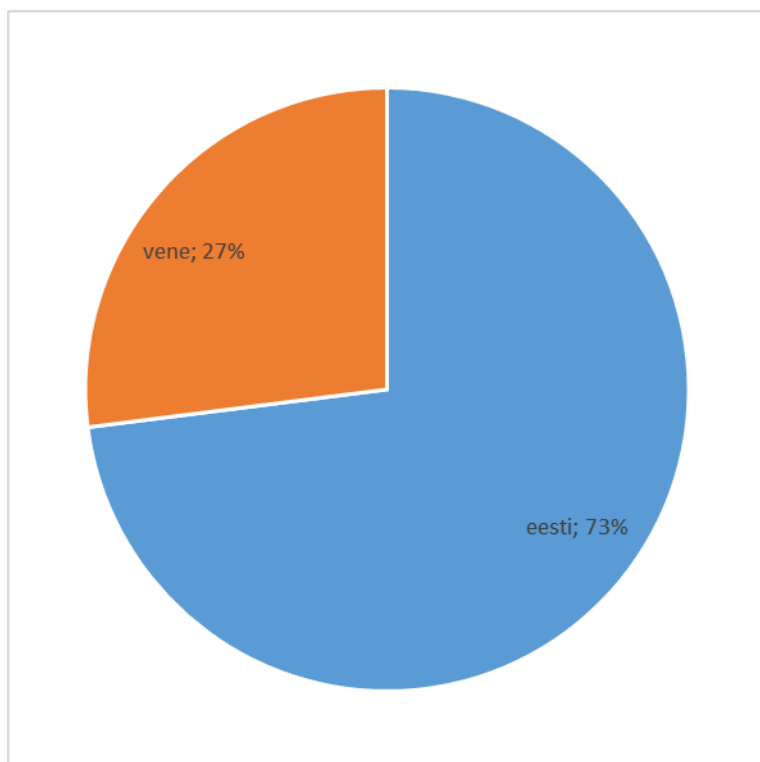
Joonis 4. Vastanute jagunemine elukoha alusel

Vastamise keel

Statistikaameti andmetel elas 2015. aasta alguses Tallinnas 12 suuremat rahvusrühma ja lisaks neile veel väiksemate rahvusrühmade esindajaid.⁴ Neil on oma rahvuslik identiteet, kõik neist ei ole Eesti Vabariigi kodanikud ning neist paljude emakeel ei ole eesti keel. Kuna küsimustik oli ainult kahes keeles (eesti ja vene keeles), siis ei saanud kõik vastajad täita seda oma emakeeles, vaid pidid valima kas eesti või vene keele.

27% vastajatest kasutasid venekeelset ankeeti, 73% eestikeelset.

⁴ Statistikaamet, tabel RV0222, RAHVASTIK, 1. JAANUAR --- Aasta, Sugu, Maakond ning Rahvus

Joonis 5. Vastanute jagunemine küsimustiku keele alusel

Vastajaid koduse keele alusel liigitades on näha, et eesti keelt räägib kodus 61% vastanutest, vene keelt 32% ja muid keeli 1% vastanutest.

Kodakondsuse lõikes olid 93% Eesti Vabariigi kodanikud, 4% Venemaa kodanikud, 2% muu riigi kodanikud ja 2% ilma kodakondsuseta.

Emakeelena rääkis eesti keelt 61% vastanutest, vene keelt 32%, inglise keelt 2% ja muid keeli 3% vastanutest.

Võrreldes eesti ja vene keeles küsimustiku täitnud rühmi, on näha, et inglise või muu emakeelega ja muu või mitme koduse keelega rühmas on suhteliselt suurem osa kasutanud eesti keelt, mitte vene keelt. Vene keelt emakeelena rääkivatest vastajatest on veerand täitnud küsimustiku eesti keeles, eesti keelt emakeelena rääkijate hulgas on vene keeles täitnud 1%.

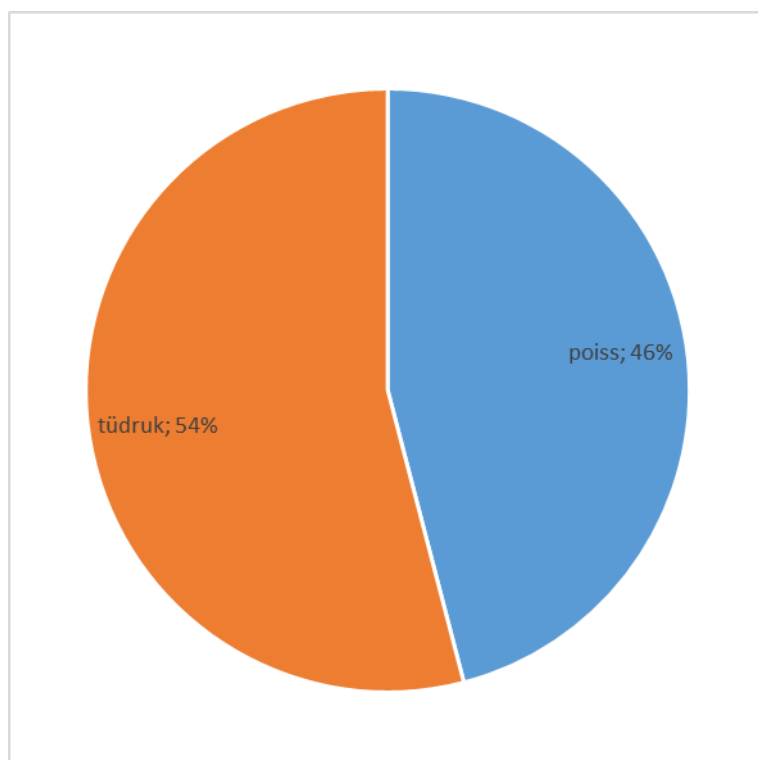
Seega on eesti keeles küsimustiku täitnute rühm mõnevõrra mitmekesisem kui vene keeles küsimustele vastanute rühm.

Tabel 2. Eesti või vene keeles vastanute kodakondsus, kodune keel ja emakeel. Reaprotsent

		Vastamise keel	
		eesti	vene
Kodakondsus	Eesti kodanik	76%	24%
	Venemaa kodanik	29%	71%
	Muu riigi kodanik	55%	45%
	Ei ole ühegi riigi kodanik	57%	43%
Kodune keel	Eesti keel	99%	1%
	Vene keel	23%	77%
	Muu keel	63%	37%
	Mitu keelt võrdselt	81%	19%
Emakeel	vene keel	26%	74%
	eesti keel	99%	1%
	inglise keel	79%	21%
	muu keel	66%	34%

Sugu

Tüdrukuid oli valimis veidi enam kui poisse, kuid erinevus ei ole märkimisväärne ja valimi võib lugeda sooliselt tasakaalustatuks.

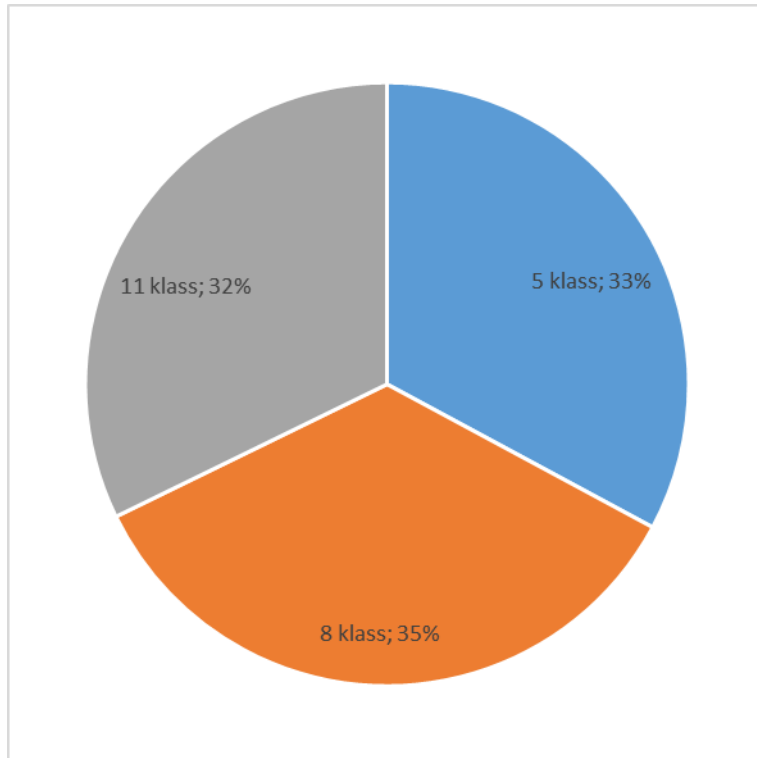

Joonis 6. Vastanute sooline jaotus

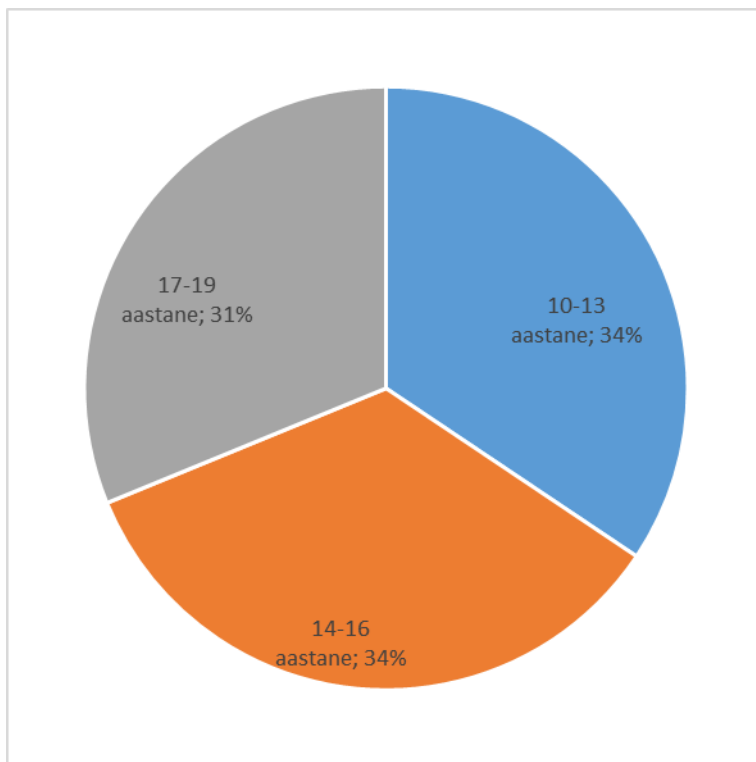
Vanus

Küsimustele vastanud on vanuses 10–19 aastat. Rühmitades nad vanuse alusel kolmeks (10–13-aastased, 14–16-aastased ja 17–19-aastased), näeme, et kõik vanuserühmad on praktiliselt ühesuurused.

Andmeanalüüsi tegemisel on vanuse indikaatorina kasutatud klassi, milles vastaja õpib – kas viies, kaheksas või üheteistkümnnes, kuna selle kindlaksmääramine on veidi täpsem ja usaldusväärsem kui vastaja enda poolt antud vanusemäärang. Valimis langevad vanus ja klass kokku 97% ulatuses.

Joonis 7. Vastanute jaotumine klassidesse

Joonis 8. Vastanute jaotumine vanuserühmadesse

Leibkonna tüüp

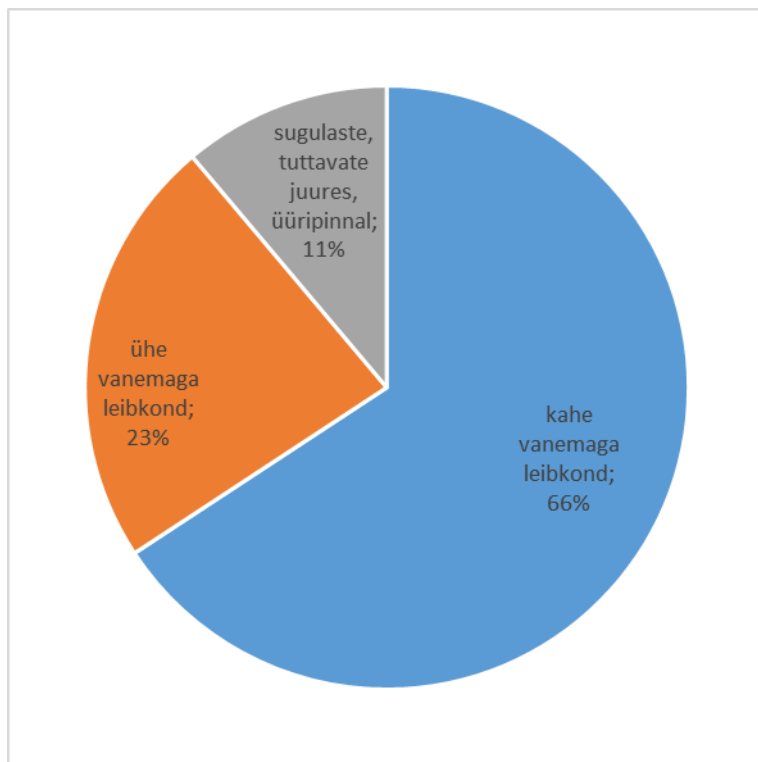
Varasemad analüüsid⁵ näitavad, et võrreldes üksikvanemaga leibkondi nii lastega leibkondade kui elanikkonnaga üldiselt, on esimesed oluliselt suuremas vaesusriskis, sealjuures ka suuremas vaesusriskis kui kolme või enama lapsega leibkonnad. Üksikvanematega leibkondadest elab suhtelise vaesuse joonest allpool 36%, kolme ja enama lapsega leibkondadest 23%, 1–2 lapsega leibkondadest 19% ja elanikkonnas keskmiselt 22%. Absoluutse vaesuse mõõdikute kohaselt on vastavad numbrid 16%, 12%, 9% ja 8%; seega on üksikvanemaga leibkonnad halvimas olukorras. Üksikvanemaga leibkondades on absoluutses vaesus elavate leibkondade osakaal kaks korda suurem kui elanikkonnas keskmiselt. Lisaks majanduslikule kitsikusele on üksikvanemaga leibkonnas raskendatud ka täiskasvanu rollide õppimine, kuna üks täiskasvanud pereliige puudub. See asjaolu mõjutab lapse sotsialiseerumist ning paljudel juhtudel on see mõju negatiivne.

Vastajaste sotsiaalmajandusliku olukorra iseloomustamiseks on kasutatud muutujat, kus vastajad valisid ühe vastusevariandi 7 erineva leibkonnakirjelduse hulgast. Seitsme vastusevariandiga muutuja on ümber kodeeritud 3 kategooriaga muutujaks:

1. elab koos mõlema vanemaga,
2. elab koos ühe vanemaga,
3. elab sugulaste, tuttavate juures, ühiselamus (v.a vanemate külastused nädalavahetustel).

Umbes kaks kolmandikku küsimustiku täitnutest elas kahe vanemaga leibkonnas, umbes veerand elas ühe vanemaga leibkonnas ning umbes kümnendik elas õppeperioodil põhiliselt sugulaste, tuttavate juures või üüritud elamispiinal.

⁵ Sotsiaalministeerium 2015. PERETOETUSTE, TEENUSTE JA VANEMAPUHKUSTE ROHELINE RAAMAT, Tallinn. http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Lapsed_ja_pered/Perehuvitised/peretoetuste_teenuste_ja_vanemapuhkuste_roheline_raamat_2015.pdf

Joonis 9. Vastanute jaotus leibkonna tüübi lõikes

Leibkonna tüüp ning vastaja vanus, sugu, elukoht ei ole statistiliselt oluliselt seotud. Oluline seos on olemas küll vastamise keelega: mõlema vanemaga leibkondades on suhteliselt rohkem vene keeles vastanuid, ühe vanemaga leibkondades või sugulaste-tuttavate juures elab aga suhteliselt rohkem eesti keeles vastanuid. Samas ei ole see erinevus suur.

Tabel 3. Leibkonna tüüpide profiil. Tulbaprotsent

		Leibkonna tüüp		
		Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Vastamise keel	Eesti	71%	79%	77%
	Vene	29%	21%	23%
Vanus	5. klass	32%	30%	37%
	8. klass	36%	37%	30%
	11. klass	32%	33%	33%
Sugu	Poiss	46%	40%	49%
	Tüdruk	54%	60%	51%
Elukoht	Haabersti	15%	12%	11%
	Kesklinn	7%	11%	11%
	Kristiine	6%	7%	8%
	Lasnamäe	22%	24%	18%
	Mustamäe	11%	14%	12%
	Nõmme	11%	9%	5%
	Pirita	4%	1%	4%
	Põhja-Tallinn	6%	5%	7%
	Harku vald	4%	4%	2%
	Viimsi vald	2%	1%	3%
	Saue vald	2%	2%	3%
	Rae vald	2%	0%	2%
	Kiili vald	1%	1%	2%
	Saku vald	0%	1%	1%
	Muu koht	6%	6%	13%

2.3 KÜSITLUSE TULEMUSTE ESITUS

Küsimustikus oli 5 laste ja noorte noorsootöös osalemist kirjeldavat küsimusteblokki:

- osavõtt huvitegevusest,
- osavõtt tegevustest kooli ruumides pärast tunde,
- osalemine noorteühingutes,
- osavõtt noorteprojektidest ja -laagritest,
- noortekeskustes käimine.

Igas blokis sisaldus erinev arv tegevusetüüpe. Näiteks olid huvitegevuse blokis tegevusetüüpideks sportimine, laulmine, tehnikaring jt – kokku 14 erinevat tüüpi tegevust. Kooli ruumides pärast tunde toimuva tegevuse blokis oli 5 erinevat tegevusetüüpi. Tegevusetüüpide arv igas blokis varieerus. Kõige väiksem arv tegevusetüüpe oli blokis, mis kirjeldas tegevust koolis pärast tunde (5) ja kõige suurem arv tegevusetüüpe oli huvitegevuse blokis (14).

Iga küsimustebloki iga tegevusetüübi kohta oli mitu vastaja käitumist ja arvamust kirjeldavat küsimust. Käitumist iseloomustavad küsimused kirjeldasid seda, millistes tegevusetüüpides vastaja oli osalenud, kui sageli, kui kaua. Arvamusi iseloomustavad küsimused kirjeldasid vastaja rahulolu tegevusetüübis nimetatud tegevuse erinevate aspektidega.

Igas blokis oli igal küsimustiku täitjal võimalik kirjeldada oma käitumist ja avaldada arvamust ühe kuni kolme tegevusetüübi kohta või, juhul kui vastaja ei olnud tegelenud ühegagi nendest, siis üldse mitte vastata. Vastajate hulgas oli nii neid, kes ei valinud ühtegi, kui neid, kes valisid ühe, kaks või ka kolm tegevusetüüpi. Seejuures said erinevad vastajad valida sama tegevusetüübi järjekorras kas esimese, teise või kolmandana.

Näide

Küsimusteblokis tegevuse kohta, mis toimus kooli ruumides pärast tunde, oli võimalik märkida osalemist viies tegevusetüübis⁶:

- 1) Noorteprojekti läbiviimine.
- 2) Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine).
- 3) Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes.
- 4) Huviring.
- 5) Mingi muu tegevus.

Olles valinud ühe nendest tegevusetüüpidest, avanesid vastajale ka viis küsimust selle tegevuse iseloomustamiseks:

Mitu tundi nädalas Sul selleks kulus umbes?

Umbes ... tundi

Millal hakkasid selle tegevusega tegelema? Palun märgi klass, millal tegelesid esimest korda selle tegevusega.

Esimest korda tegelesin ... klassis olles

Kuivõrd huvitav oli Sulle selles tegevuses osalemine?

1. Üldse ei olnud huvitav
2. Pigem ei olnud huvitav
3. Pigem oli huvitav
4. Väga huvitav oli

Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle selles tegevuses osalemine? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, oma tegevust plaanima ja korraldama?

1. Üldse polnud arendav
2. Pigem ei olnud arendav
3. Pigem oli arendav
4. Väga arendav oli

Kuidas sulle tundub, kas selle ringi/klubi/vm tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

Vastaja sai küsimustikus märkida vastused kuni kolme tegevusetüübi kohta; kõigi märgitud tegevusetüüpide kohta avanesid samad tegevust iseloomustavad küsimused. Näiteks võis vastaja vastata esiteks, et on osalenud huviringi tegevuses ning seejärel täita ka kõik viis seda tegevusetüüpi iseloomustavat küsimust. Sama vastaja võis teiseks vastata, et oli osalenud

⁶ Küsimuse sõnastus: **Kas osalesid mõnes tegevuses, mis toimus Sinu kooli ruumides pärast tunde? Märgi kõik, millega tegelesid ajaperioodil jaanuar kuni november 2015.**

noorteprojekti läbiviimises ning vastata jälle viiele seda tegevusetüüpi iseloomustavale küsimusele. Kolmandaks võis ta vastata, et on ka üritusi korraldanud, ning vastas ka siis viiele küsimusele korraldamise iseloomustamiseks. Seega kogunes sellelt vastajalt andmebaasi info kolme tegevusetüübi kohta. Samas oli küsitlusele vastanute hulgas ka neid, kes ei märkinud sellest blokist mitte ühtegi tegevust.

Kuigi kõikidele vastajatele avanesid need viis küsimust, oli vastamine kõikidele küsimustele vabatahtlik ning kõik vastajad ei vastanud kõikidele küsimustele. Näiteks võis vastaja märkida vastuse esimesele küsimusele, kuid ei pruukinud vastata neljale järgmisele küsimusele; ta võis vastata esimesele ja kolmandale küsimusele, kuid jätta vastamata teisele, neljandale ja viiendale küsimusele.

Küsitluse eesmärk oli kirjeldada noorte kaasatust noorsootöös ja iseloomustada tegevusetüüpe osalejate arvamuste kaudu. Sellest eesmärgist lähtudes on vajalik anda ülevaade just konkreetse tegevusetüübi kohta avaldatud arvamustest, sõltumata sellest, kas seda on nimetatud esimese, teise või kolmandana. Koondülevaate andmiseks on aruandes esitatud iga tegevusetüübi kohta reeglina kolme muutuja koondtulemused, mitte iga muutuja tulemused eraldi. Kuigi enamik analüüse on koostatud kolme muutuja alusel, on aruandes ka tabeleid, mis on koostatud vaid ühe (esimese) muutuja baasil.

Järgnevalt on selgitatud erinevusi andmeanalüüsis ning sellest tulenevaid tulemuste tõlgendusi.

Joonised ja tabelid, mis koondavad kolme muutuja andmed

Kolmest muutujast andmeid koondavaid muutujaid on kasutatud kahe erineva suhtarvu, mida on esitatud protsentidena, arvutamiseks:

- suhtarvud kõikide vastanute (1269) alusel ja
- suhtarvud kõikide vastuste arvu (sõltub konkreetsele küsimusele vastanute arvust) alusel.

Suhtarvud kõigi vastanute (1269) alusel

Suhtarve kõikide vastanute alusel on kasutatud mingis tegevusetüübis osalemise kirjeldamiseks.

Näide

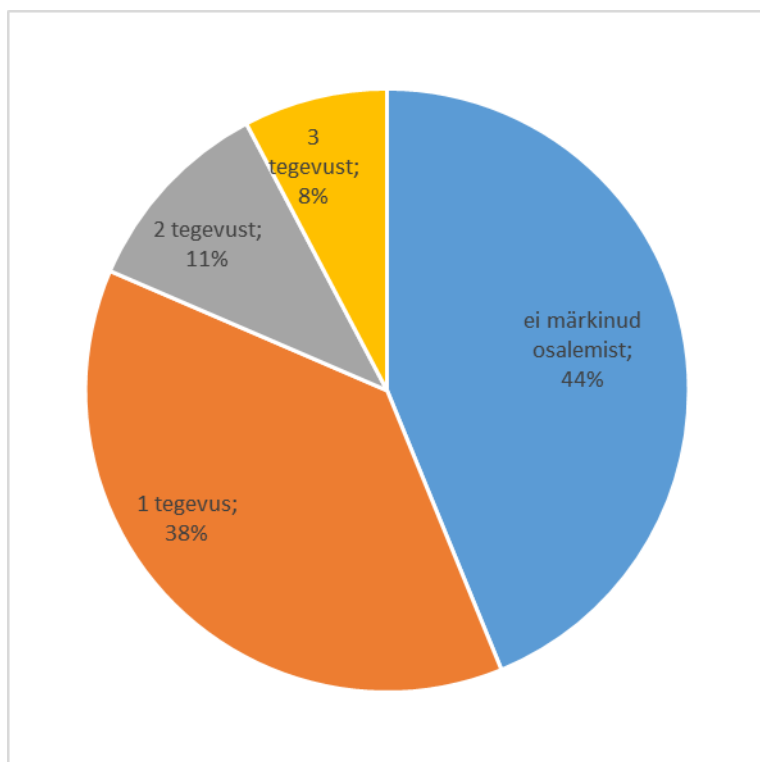
Pärast tunde kooli ruumides toimuvates tegevusetüüpides osalemise kohta laekusid küsitlusel järgmised vastused:

- 556 vastanut ei märkinud ühtegi tegevusetüüpi,
- 478 vastanut märkis ühe tegevusetüübi,
- 137 vastanut märkis kaks tegevusetüüpi,
- 98 vastanut märkis kolm tegevusetüüpi.

Soovides teada, kui suur on erinevas arvus tegevusetüüpides osalenute protsentuaalne osakaal, jagame vastavad arvud läbi vastanute arvuga (1269), mille tulemusel saame:

- 44% vastanutest ei märkinud ühtegi tegevusetüüpi,
- 38% vastanutest märkis ühe tegevusetüübi,
- 11% vastanutest märkis kaks tegevusetüüpi,
- 8% vastanutest märkis kolm tegevusetüüpi.

Graafiliselt on see info kujutatud järgmisel joonisel.

Joonis 10. Erinevas arvus tegevusetüüpides osalenute protsentuaalne osakaal.

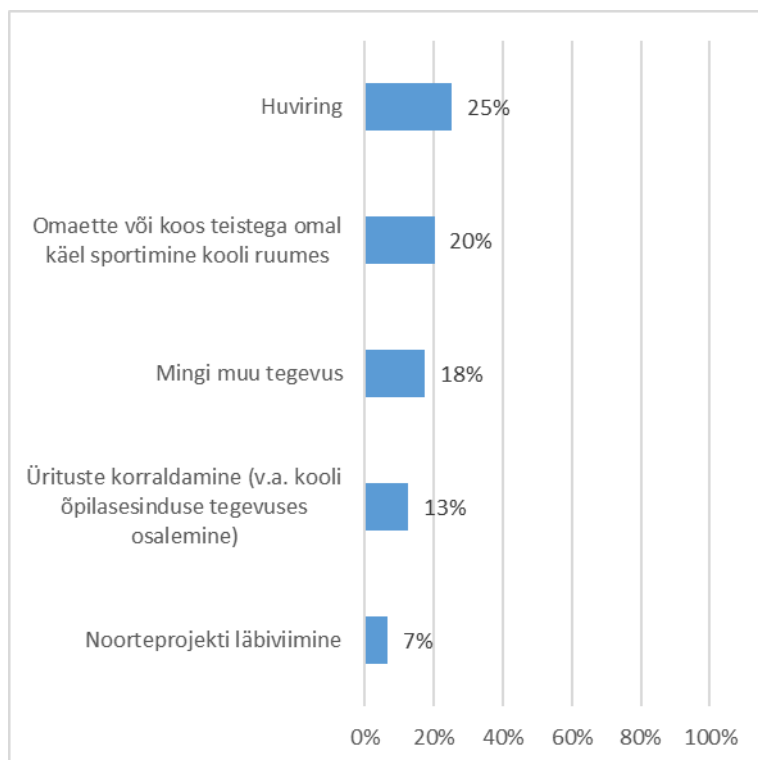
Näide

Soovides leida igas konkreetsetes tegevusetüübis osalenute protsentuaalset osakaalu, tuleb vastavas tegevusetüübis osalemist esimeses, teises või kolmandas küsimuses märkinute arvud kokku liita ning saadud summa jagada kõikide vastanute arvuga. Seda ongi tehtud järgmises tabelis.

Tabel 4. Erinevates tegevusetüüpides osalenute protsentuaalne osakaal. Näide

	% kõikide osalenute suhtes	Koguarv	1. küsimus	2. küsimus	3. küsimus
Noorteprojekti läbiviimine	7%	86	33	31	22
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	13%	159	88	46	25
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	20%	257	183	44	30
Huviring	25%	321	241	60	20
Mingi muu tegevus	18%	223	163	46	14

Sama info on esitatud ka järgmisel joonisel.

Joonis 11. Osalemine vaba aja tegevuses kooli ruumides pärast tunde. Näide

Muutujad, mille suhtarvud on leitud kõikide vastuste alusel

Suhtarve kõikide vastuste alusel on kasutatud rahuloluhinnangute kirjeldamiseks. Miks ei ole siin kasutatud suhtarve kõikide vastanute suhtes? Seetõttu, et iga konkreetse tegevusetüübi korral on arvamust avaldanud ainult need, kes selle tegevusetüübi korral on osalemist märkinud.

Näide

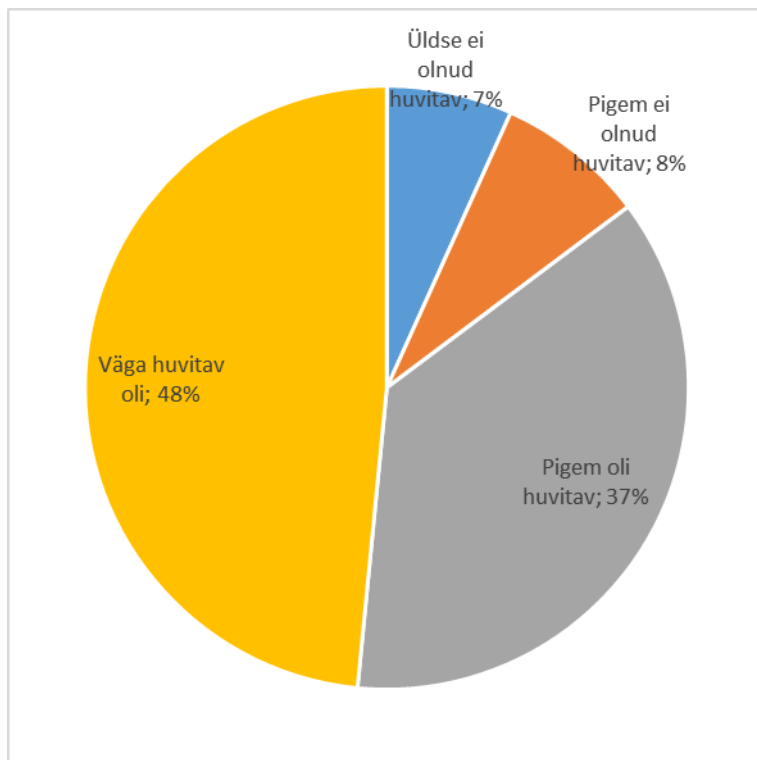
Pärast tunde kooli ruumides toimuvates tegevusetüüpides osalemise puhul laekusid järgmises tabelis toodud hinnangud tegevuste huvitavuse kohta.

Tabel 5. Erinevatele tegevusetüüpidele antud hinnangute protsentuaalne osakaal.

Näide

	% kõikide vastuste arvu suhtes	Koguarv	1. küsimus	2. küsimus	3. küsimus
Üldse ei olnud huvitav	7%	63	38	13	12
Pigem ei olnud huvitav	8%	75	51	17	7
Pigem oli huvitav	37%	344	235	76	33
Väga huvitav oli	48%	453	325	89	39
Kokku	100%	935	649	195	91

Järgmine joonis esitab sama info graafiliselt.

Joonis 12. Hinnangud kooli ruumides pärast tunde toimuva vaba aja tegevuse huvitavusele. Näide

Selle joonise tõlgendus on järgmine. Kõigis kolmes küsimuses antud vastusevariantide hulgas kokku on vastusevarianti "üldse ei olnud huvitav" valitud 63 korda ehk 7% kõikidest vastusevariantidest, mille koguarv oli 935; vastusevarianti "pigem ei olnud huvitav" oli valitud 75 korda ehk 8% kõikidest vastustest; vastusevariant "pigem oli huvitav" moodustas 37% vastustest ja "väga huvitav oli" 48% vastusest. Seega kirjeldab see joonis ühe vastusevariandi osakaalu kõikide vastusevariantide hulgas.

Eelnev tabel ja see joonis kirjeldavad kõigi viie tegevusetüübi kohta antud vastuseid, selle põhjal ei saa eristada konkreetsetele tegevusetüüpidele antud hinnanguid. Konkreetsetele tegevusetüüpidele antud hinnangud on esitatud risttabelites.

Risttabelid

Risttabelite koostamise eesmärk on kirjeldada konkreetsetele tegevusetüüpidele antud hinnanguid. Risttabelite koostamisel on samuti kasutatud kolmele küsimusele antud vastuseid. Tegemist on, piltikult väljendudes, kolme erineva risttabeli liitmisega üheks koondristtabeliks.

Näide

Järgmises tabelis on esitatud vastused kolmele kooli ruumides pärast tunde toimuva tegevuse kohta käivale küsimustepaarile. Küsimustepaar koosneb a) tegevusetüüpi määravast küsimusest ja b) tegevusetüübile nädalas kulunud ajast tundides. Esimene risttabel esitab esimesele küsimustepaarile antud vastused, teine risttabel teisele küsimustepaarile ja kolmas risttabel kolmandale küsimustepaarile antud vastused. Nende kolme tabeli järel on koodtabel absoluutarvudega, mis summeerib eelnevad kolm tabelit. Viiendas tabelis on arvutatud reaprotsendid lähtuvalt eelnevas koondtabelis toodud arvudest.

Tabel 6. Risttabel esimese küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas	Kokku
Noorteprojekti läbiviimine	6	7	8	2	3	26
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	30	26	18	4	5	83
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	32	85	31	9	13	170
Huviring	68	80	23	23	18	212
Mingi muu tegevus	38	57	16	13	15	139
Kokku	174	255	96	51	54	630

Tabel 7. Risttabel teise küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas	Kokku
Noorteprojekti läbiviimine	11	10	3	1	1	26
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	17	9	6	2	4	38
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	12	12	7	2	4	37
Huviring	20	13	7	5	10	55
Mingi muu tegevus	13	6	4	4	7	34
Kokku	73	50	27	14	26	190

Tabel 8. Risttabel kolmanda küsimustepaari põhjal, absoluutarvud. Näide

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas	Kokku
Noorteprojekti läbiviimine	6	5	5	0	0	16
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	11	8	2	2	0	23
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	4	10	6	2	1	23
Huviring	1	8	1	2	5	17
Mingi muu tegevus	2	3	2	3	2	12
Kokku	24	34	16	9	8	91

Tabel 9. Koondtabel, absoluutarvud. Näide

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas	Kokku
Noorteprojekti läbiviimine	23	22	16	3	4	68
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	58	43	26	8	9	144
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	48	107	44	13	18	230
Huviring	89	101	31	30	33	284
Mingi muu tegevus	53	66	22	20	24	185
Kokku	271	339	139	74	88	911

Tabel 10. Koondtabel, reaprotsent eelmise tabeli põhjal. Näide

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas
Noorteprojekti läbiviimine	34%	32%	24%	4%	6%
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	40%	30%	18%	6%	6%
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	21%	47%	19%	6%	8%
Huviring	31%	36%	11%	11%	12%
Mingi muu tegevus	29%	36%	12%	11%	13%

Esimeses reas toodud protsendid näitavad, kui suur osa kõikides noorteprojektis osalenutest märkis, et kulutas sellele tegevusele vastava arvu tunde nädalas. Teises reas on toodud samad näitajad ürituste korraldamises osalenute kohta jne.

Järgmine risttabel on suurema info kontsentreerituse määraga kui eelmine – ruumi kokkuhoiu ja ülevaatlikkuse huvides on selles iga tegevusetüübi kohta esitatud ainult teatud vastusevariandi valinute osakaal. Tulbad selles tabelis on moodustatud kolmest erinevast küsimusest, mille puhul on valitud ainult teatud vastusevariandid:

- Kui huvitav oli konkreetne tegevus; vastusevariandid "väga huvitav" ja "pigem huvitav".
- Kui arendav oli konkreetne tegevus; vastusevariandid "väga arendav" ja "pigem arendav".
- Kui mänguline oli konkreetne tegevus; vastusevariandid "enamasti mäng" ja "pigem mäng kui õppimine".

Seega moodustub nendest küsimustest **üheksa risttabelit** ja **kolm sellist koondtabelit** nagu eelmises näites. Nendest kolmes koondtabelis on koondatud info ainult valitud vastusevariantide kohta: kõikide nende hulgas, kes esimeses, teises või kolmandas küsimuses märkisid noorteprojekti läbiviimise, on leitud nende osakaal, kes märkisid, et see oli kas "pigem huvitav" või "väga huvitav". Esimeses küsimuses noorteprojekti läbiviimise märkinute hulgas oli neid 75%, teises küsimuses noorteprojekti läbiviimist märkinute hulgas oli neid 81% ja kolmandas küsimuses noorteprojekti läbiviimist märkinute hulgas 63%. Nende kaalutud keskmine on 74%, mis on ka tabelis esitatud.

Kõik teised tabeliruudud on leitud samamoodi, lähtudes konkreetse tegevusetüübi kohta antud erinevatest hinnangutest. Seega iseloomustab see tabel teatud tegevusetüübis osalemist märkinute hulgas nende osakaalu, kes on valinud vastusevariantide hulgast ka teatud iseloomustusekategoriad.

Tabel 11. Hinnangud ja rahulolu koolis toimuvale tegevusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal. Näide

	Tegevus oli huvitav	Tegevus oli arendav	Tegevus oli mänguline
Noorteprojekti läbiviimine	74%	74%	56%
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	82%	78%	54%
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	89%	84%	52%
Huviring	88%	88%	46%
Mingi muu tegevus	83%	77%	53%
Keskmine	83%	80%	52%

Aruandes on kasutatud ka n-ö harilikke risttabeleid ehk risttabeleid, mis on koostatud kahest muutujast. Nende koostamine ja tõlgendamine on tavapärane ning seda eraldi ei ole selgitatud.

3 KÜSITLUSE TULEMUSED

3.1 JUHENDATUD TEGEVUSE MEELDIVUS

Küsimus ankeedis:

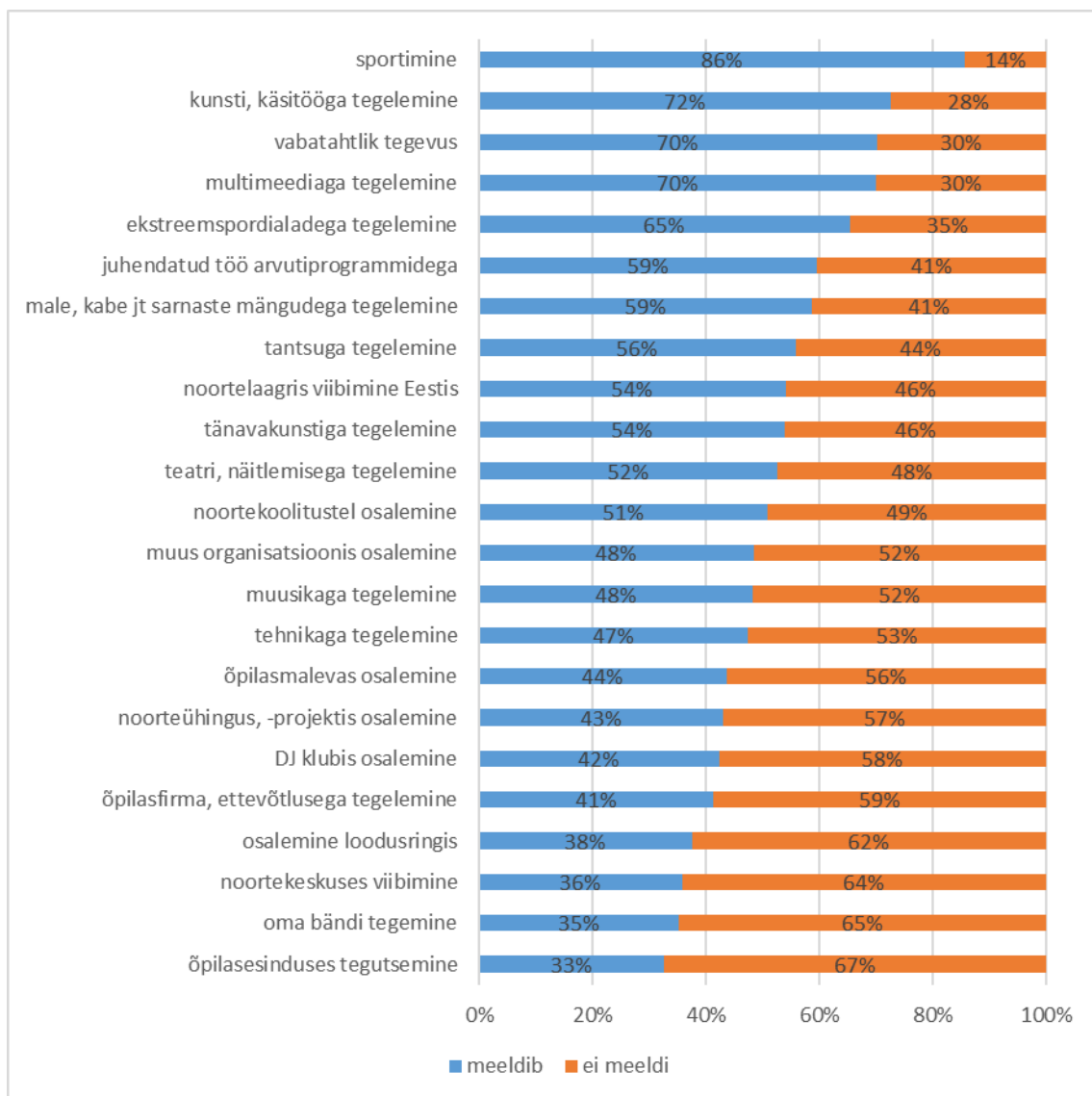
Kuivõrd Sulle meeldib allpool loetletud <u>juhendatud</u> tegevustes osaleda? Märgi vastus igas reas. Väga meeldib Meeldib Eriti ei meeldi Üldse ei meeldi
--

Ülekaalukalt kõige rohkem on neid noori, kellele juhendatud tegevuseliikidest meeldib sportimine (86%). Ligi kolmveerandile vastanutest meeldib vabatahtlik tegevus, multimeediaga tegelemine ning kunst ja käsitöö; ekstreemspordialadega tegelemine meeldib umbes kahele kolmandikule.

Tegevused, mis meeldivad kõige väiksemale osale vastanutest, on õpilasesinduses osalemine, bändi tegemine, noortekeskuses viibimine ja loodusringis osalemine (meeldib 33%–38%-le vastanutest).

Palju rohkem ei ole ka neid, kellele meeldib õpilasfirmaga või ettevõtlusega tegelemine, DJ klubis osalemine, noorteühingus, noorteprojektis või muus organisatsioonis osalemine, õpilasmalevas osalemine, tehnikaga või muusikaga tegelemine (meeldib 41%–48%-le vastanutest).

Erinevus kõige rohkem ja kõige vähem meeldivate tegevuste vahel on 2–2,5-kordne ehk üsnagi märkimisväärne.

Joonis 13. Juhendatud tegevuse meeldivus. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summaarne osakaal

3.1.1 JUHENDATUD TEGEVUSE MEELDIVUSE TAUST

Juhendatud tegevuse meeldivusele antud hinnanguid on analüüsitud nelja vastajate ühiskondlikku asendit kirjeldava muutuja lõikes: sugu, vanus, vastamise keel ja leibkonna koosseis.

Andmeanalüüsi tulemused näitavad, et kaks taustamuutujat diferentseerivad hinnanguid erinevate tegevuste meeldivusele rohkem kui teised kaks; need kaks on:

- sugu ja
- vanus.

Vastamise keel on seotud väiksema arvu tegevustega; kõige väiksema arvu tegevustega on seotud leibkonna koosseis.

Sugu

Enamiku tegevuste puhul on statistiliselt oluline erinevus poiste ja tüdrukute vastuste keskmistes; võib öelda, et eristuvad "poiste tegevus" ja "tüdrukute tegevus".

Poiste hulgas on suhteliselt rohkem neid, kellele meeldib:

- sportimine,
- ekstreemspordialad,
- tehnikaga tegelemine; väga suur (2,5-kordne) erinevus tüdrukutest,
- ettevõtlusega tegelemine,
- juhendatud töö arvutiprogrammidega; suur (1,5-kordne) erinevus tüdrukutest,
- male, kabe ja muu nuputamine.

Tüdrukute hulgas on suhteliselt rohkem neid, kellele meeldib tegeleda:

- kunsti ja käsitööga,
- muusikaga,
- teha oma bändi,
- tantsida,
- kaasa lüüa õpilasesinduses,
- noorteühingus, noorteprojektis,
- vabatahtlikus tegevuses,
- tegeleda teatri ja näitlemisega,
- viibida noortekeskuses,
- osaleda noortekoolitustel,
- käia noortelaagris Eestis,
- käia õpilasmalevas.

Tehnika-asjandusega tegelemine ja programmeerimine on tegevused, mille puhul sugudevaheline erinevus on suurim.

Vanus

Küsitluse tulemused näitavad, et vanuse kasvades üldiselt langeb neid tegevusi meeldivaks pidavate õpilaste osakaal. Erinevus on suurim 5. klassi ja vanemate klasside õpilaste vastustes: keskmiselt meeldivad 5. klassi õpilastele kõik tegevused rohkem (59%) kui vanematele. Erinevus 8. (50%) ja 11. klassi (48%) õpilaste vastustes on väike. Selline muster kirjeldab seost vanuse ja tegevuse meeldivuse vahel enamiku tegevuste puhul; mõne tegevuse puhul on seosed ja erinevused märgatavamad, teiste puhul vähem väljendunud.

Muusika on ainuke valdkond, millega tegelemist meeldivaks pidavate vastajate arv on kahes vanemas rühmas suurem (51%) kui noorimas (43%).

Sportimine on tegevus, mille puhul puuduvad vanuselised erinevused.

Vastamise keel

Eesti keeles vastanute hulgas on suhteliselt rohkem neid, kellele meeldib tehnikaga tegelemine, õpilasfirmad ja ettevõtlusega tegelemine ning teater ja näitlemine.

Vene keeles vastanute hulgas on suhteliselt enam neid, kellele meeldib tänavakunsti ja graffitiga tegelemine, vabatahtlik tegevus, noortekeskuses viibimine ja õpilasmalevas käimine.

Leibkonna tüüp

Mõlema vanemaga leibkonnas on sportimisega tegelejaid veidi enam (87%) kui ühe vanemaga leibkonnas (80%) ja ka muus leibkonnas elavate noorte hulgas (82%). DJ-klubis osalejaid on suhteliselt enim sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas (53%) ja kõige vähem kahe vanemaga leibkonnas (40%).

Tabel 12. Juhendatud tegevuse meeldivus soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübi kategooriates. Vastusevariantide “väga meeldib” ja “meeldib” summaarne osakaal

	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5.kl	8.kl	11.kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Kunst, käsitöö	63%	81%	84%	71%	62%	71%	76%	73%	72%	70%
Muusikaga tegelemine	37%	58%	43%	51%	51%	48%	48%	48%	46%	50%
Oma bändi tegemine	29%	40%	39%	30%	36%	34%	37%	35%	32%	38%
Tants	32%	76%	60%	52%	56%	55%	58%	57%	52%	52%
Osalemine looduseringis	36%	39%	48%	32%	33%	38%	36%	39%	36%	34%
Sportimine	90%	82%	86%	85%	86%	87%	83%	87%	80%	82%
Ekstreemspordialadega tegelemine	73%	59%	70%	64%	62%	66%	65%	66%	63%	63%
Tänavakunst	51%	56%	60%	52%	50%	51%	61%	52%	57%	56%
Tehnikaga tegelemine	71%	28%	57%	47%	39%	49%	42%	46%	45%	48%
DJ klubi	45%	40%	49%	41%	37%	41%	45%	40%	42%	53%
Multimeediaga tegelemine	71%	69%	78%	64%	69%	71%	68%	70%	68%	71%
Juhendatud töö arvutiprogrammidega	73%	48%	77%	56%	45%	59%	61%	59%	58%	61%
Noorteühing, noorteprojekt	39%	47%	46%	41%	42%	43%	45%	43%	44%	43%
Muu organisatsioon	45%	51%	53%	47%	44%	47%	52%	48%	46%	46%
Õpilasfirma, ettevõtlus	45%	38%	41%	38%	45%	43%	36%	42%	36%	48%
Vabatahtlik tegevus	56%	82%	78%	69%	63%	68%	76%	71%	70%	66%
Teater, näitlemine	40%	63%	58%	48%	51%	55%	46%	51%	55%	53%
Noortekeskus	32%	39%	52%	30%	26%	30%	50%	34%	37%	39%
Noortekoolitused	43%	57%	54%	46%	52%	50%	55%	53%	47%	46%
Noortelaagris Eestis	46%	60%	64%	54%	44%	55%	50%	56%	50%	47%
Õpilasesindus	28%	36%	37%	32%	29%	32%	35%	31%	33%	35%
Male, kabe jt	65%	54%	67%	55%	55%	58%	61%	61%	56%	53%
Õpilasmalev	40%	47%	53%	45%	33%	41%	51%	46%	42%	38%
Keskmine	50%	54%	59%	50%	48%	52%	54%	53%	51%	52%

Paksus kirjas on statistiliselt olulised seosed. Hii-ruut-statistik, olulisuse nivoo 5%

3.2 JUHENDAMATA TEGEVUSE MEELDIVUS

Küsimus ankeedis:

Kuivõrd Sulle meeldib allpool loetletud juhendamata tegevusi ise teha, nendes osaleda? Märgi vastus igas reas.

Väga meeldib

Meeldib

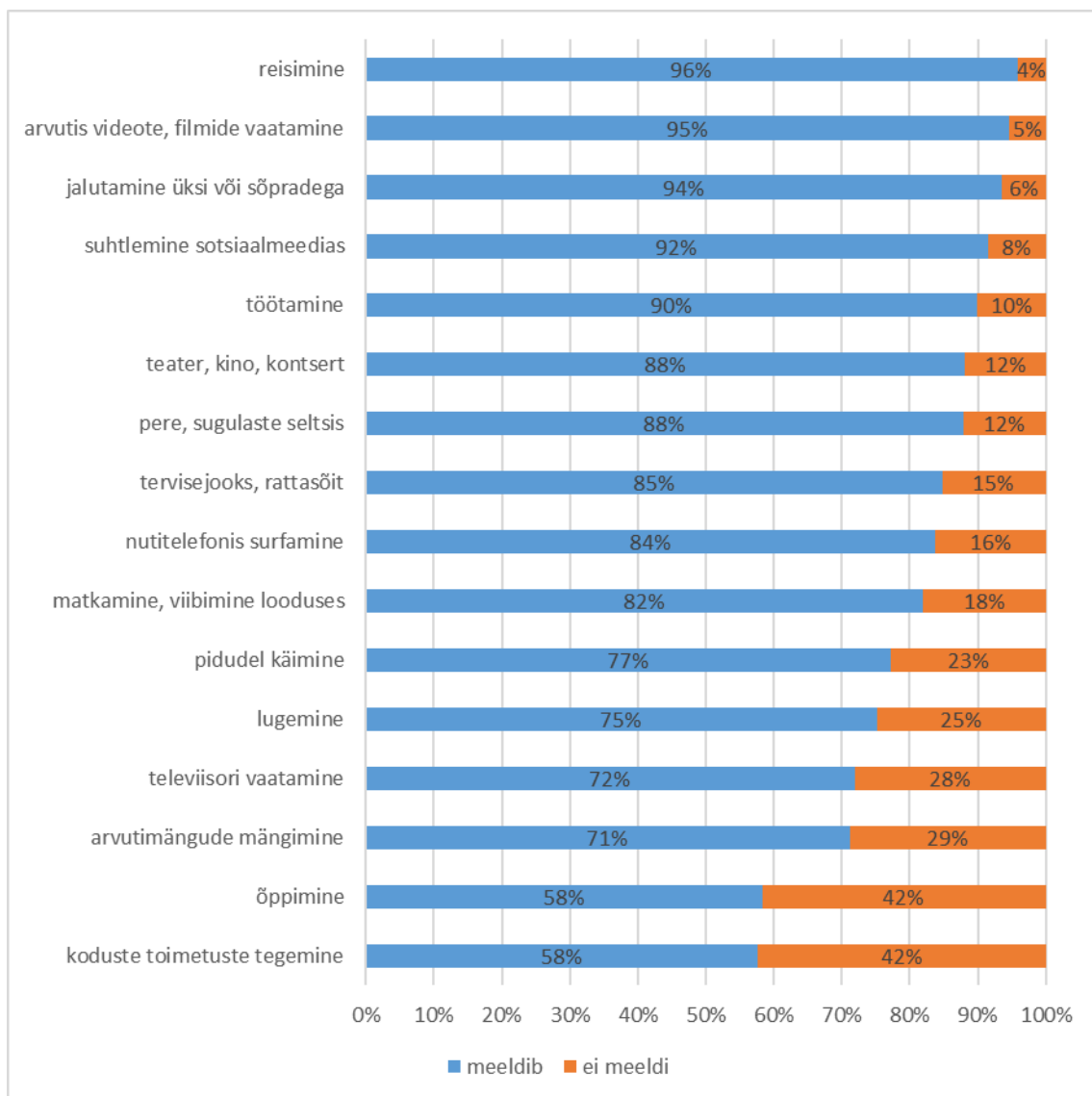
Eriti ei meeldi

Üldse ei meeldi

Juhendamata tegevuses osalemine, selle ise tegemine meeldib mõnevõrra suuremale osale vastanutest kui juhendatud tegevuses osalemine. Suurem on nii kõige populaarsemat kui vähempopulaarset tegevust meeldivaks nimetanute osakaal.

Peaaegu kõikidele vastanutele meeldib reisimine (meeldib 96%-le). Enam kui 90%-le vastanutest meeldib veel arvutist videote ja filmide vaatamine, jalutamine üksi või sõpradega, suhtlemine sotsiaalmeedias ja ka töötamine.

Kaks kõige vähem meeldivat tegevust on koduste toimetuste tegemine ja õppimine (meeldib 58%-le). Need kaks tegevust eristuvad selgelt teistest tegevustest oma madala populaarsuse poolest. Suhteliselt vähestele meeldivate tegevuste hulgas on arvutimängude mängimine, televiisori vaatamine, lugemine ja pidudel käimine (71%–78%). Samas meeldivad need ikkagi umbes kolmele neljandikule vastanutest.

Joonis 14. Juhendamata tegevuse meeldivus. Vastusevariantide "väga meeldib" ja "meeldib" summaarne osakaal

3.2.1 JUHENDAMATA TEGEVUSE MEELDIVUSE TAUST

Sugu

Üldiselt on juhendamata tegevuse puhul seos soo ning tegevuse meeldivuse vahel nõrgem kui juhendatud tegevuse puhul.

Poiste hulgas on suhteliselt enam neid, kellele meeldib:

- arvutimängude mängimine (poiste hulgas 92%, tüdrukute hulgas 54%) ja
- töötamine (92% ja 88%).

Tüdrukute hulgas on suhteliselt enam neid, kellele meeldib:

- lugemine (84% ja 64%),
- jalutamine (96% ja 91%),
- teatris, kinos, kontserdil käimine (91% ja 85%),
- reisimine (98% ja 93%),
- koduste toimetuste tegemine (65% ja 49%)
- nutitelefonis surfamine (86% ja 81%).

Enamiku tegevuste puhul on sugudevahelised erinevused siiski üsna väikesed, mis tähendab, et selles küsimuses võib poisse ja tüdrukuid siiski üsna sarnasteks pidada.

Vanus

Erinevalt juhendatud tegevusest ei ole juhendatama tegevuse puhul võimalik välja tuua selget seost vanuse ja erinevaid tegevusi meeldivaks pidavate noorte osakaalu vahel. Siiski on noorimate hulgas veidi rohkem neid, kes peavad erinevaid tegevusi meeldivaks.

Sotsiaalmeedias suhtlemist meeldivaks pidajaid on suhteliselt enam 8. ja 11. klassi õpilaste hulgas (93%), 5. klassis on neid 88%.

Arvutimängude mängimist peab meeldivaks 81% 5. klassi õpilastest, kuid 65% 8. klassi ja 67% 11. klassi õpilastest.

Lugemist meeldivaks pidajate arv kasvab koos vanuse lisandumisega, kuid märgatavam on erinevus 11. klassi ja nooremate vahel: 5. klassis peab lugemist meeldivaks 69%, 8. klassis 72% ja 11. klassis 84%.

Televiisori vaatamist meeldivaks pidajate osakaal, vastupidi raamatute lugemisele, kahaneb vanuse kasvades: 5. klassis on see 83%, 8. klassis 72% ja 11. klassis 60%.

Teatris-kinos-kontserdil käimist meeldivaks pidajaid on suhteliselt enim 11. klassi õpilaste hulgas (91%) ja veidi vähem nooremate hulgas, 86% 8. klassis ja 87% 5. klassis.

Pidudele käimist meeldivaks pidamise puhul näeme, et nende osakaal on suurim 5. klassis (82%), madalaim 8. klassis (73%) ja vahepealne 11. klassis (77%).

Pere ja sugulastega koosolemist peab meeldivaks suhteliselt enim 5. klassi õpilastest (96%) ning 84% vanemate klasside õpilastest.

Nutitelefonis surfamist peab meeldivaks 80% 5. klassi õpilastest, kuid 86% 8. klassi ja 85% 11. klassi õpilastest.

Vastamise keel

Eesti keeles vastanute hulgas on suhteliselt enam neid, kellele meeldib televiisori vaatamine (75% ja 64%), teatris, kinos, kontserdil käimine (91% ja 80%), pidudel käimine (81% ja 66%), reisimine (97% ja 94%) ja töötamine (91% ja 86%).

Vene keeles vastanute hulgas on suhteliselt enam neid, kellele meeldib õppimine (64% ja 56%) või jalutamine (96% ja 93%).

Leibkonna tüüp

Õppimist meeldivaks pidavaid vastanuid on kõige enam nende hulgas, kes elavad koos mõlema või ühe vanemaga (vastavalt 59% ja 61%) ja vähem nende hulgas, kes elavad vanematest eraldi

(48%). Sama kehtib sotsiaalmeedias suhtlemise kohta (93%, 93% ja 86%) ning teatris-kinos-kontserdil käimise kohta (88%, 90% ja 82%).

Matkamist ja looduses viibimist meeldivaks pidavaid vastanuid on mõnevõrra enam mõlema vanemaga leibkondades (86%), ühe vanemaga leibkonnas 77% ja vanematest eraldi elavate laste hulgas 74%.

Koduseid toimetusi meeldivaks pidajaid on enim vanematest eraldi elavate laste hulgas (65%), koos mõlema vanemaga elavate laste hulgas on neid 59% ja ühe vanemaga elavate laste hulgas 52%.

Pere ja sugulaste hulgas ajaveetmist meeldivaks pidavaid vastajaid oli enim vanematest lahus elavate vastajate hulgas (91%), kuid ligilähedaselt sama palju ka mõlema vanemaga koos elavate laste hulgas (89%); ühe vahemaga peres oli nende osakaal 83%.

Tervisejooksu meeldivaks pidajaid oli praktiliselt võrdselt koos mõlema vanemaga ja vanematest eraldi elavate vastajate hulgas (86% ja 85%) ning veidi vähem koos ühe vanemaga elavate laste hulgas (78%).

Tabel 13. Juhendatud tegevuse meeldivus, soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübi kategooriates. Vastusevariantide “väga meeldib” ja “meeldib” summaarne osakaal

	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5.kl	8.kl	11.kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Õppimine	56%	61%	62%	55%	58%	56%	64%	59%	61%	48%
Suhtlemine sotsiaalmeedias	90%	93%	88%	93%	93%	92%	91%	93%	93%	86%
Arvutimängude mängimine	92%	54%	81%	65%	67%	70%	75%	70%	71%	73%
Lugemine	64%	84%	69%	72%	84%	75%	76%	76%	77%	73%
Jalutamine üksi või sõpradega	91%	96%	93%	93%	95%	93%	96%	94%	92%	94%
Matkamine, viibimine looduses	81%	83%	82%	81%	83%	83%	79%	86%	77%	74%
Televiisori vaatamine	71%	72%	83%	72%	60%	75%	64%	72%	71%	74%
Arvutis videote, filmide vaatamine	95%	94%	94%	95%	95%	94%	96%	95%	96%	94%
Teater, kino, kontsert	85%	91%	87%	86%	91%	91%	80%	88%	90%	82%
Pidudel käimine	77%	77%	82%	73%	77%	81%	66%	77%	76%	79%
Reisimine	93%	98%	97%	95%	96%	97%	94%	97%	95%	94%
Töötamine	92%	88%	88%	90%	92%	91%	86%	91%	88%	89%
Koduste toimetuste tegemine	49%	65%	60%	58%	55%	57%	61%	59%	52%	65%
Pere, sugulaste seltsis	86%	89%	96%	84%	84%	88%	89%	89%	83%	91%
Tervisejooks, rattasõit	86%	84%	88%	82%	85%	85%	84%	86%	78%	85%
Nutitelefonis surfamine	81%	86%	80%	86%	85%	84%	83%	85%	83%	80%
Keskmine	81%	82%	83%	80%	81%	82%	80%	82%	80%	80%

Paksus kirjas on statistiliselt olulised seosed. Hii-ruut-statistik, olulisuse nivoo 5%

3.3 JUHENDATUD TEGEVUSED

3.3.1 OSALEMINE JUHENDATUD TEGEVUSTES

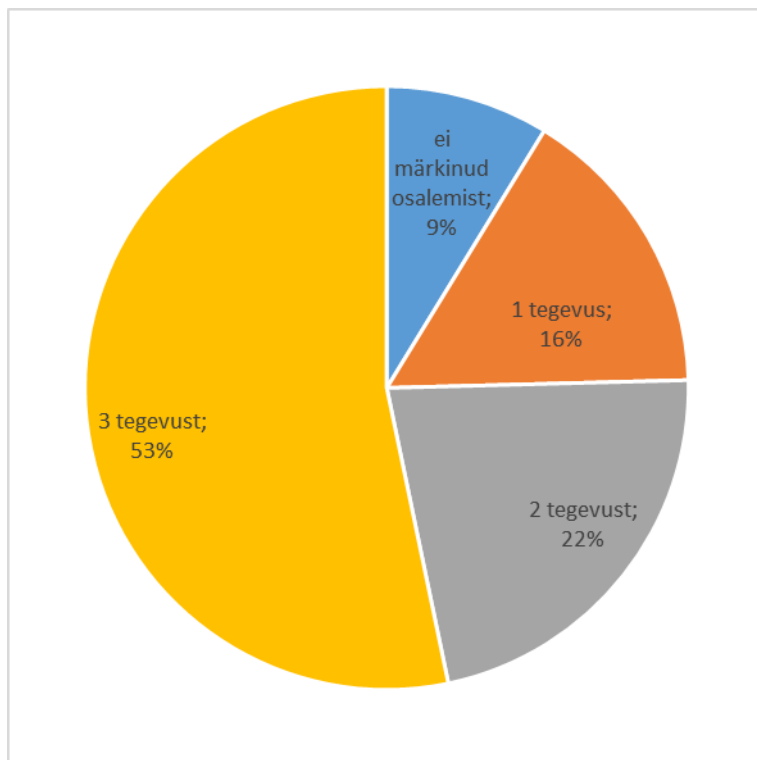
Küsimus ankeedis:

Millis(t)e juhendatud ja organiseeritult toimuvate vaba-aja tegevustega tegelesid sel aastal (2015) regulaarselt ja pikemal ajaperioodil kui 1 kuu? Juhul kui osalesid mitme ringi/klubi/vm tegevuses, märgi palun vastused mitme kohta.

Vastuste põhjal võib öelda, et absoluutne enamik osales mingis huvitegevuses – neid oli 93%. Fookusgruppides osalenutest olid huvitegevuses kaasatud suhteliselt vähesed, vaid viis 16st ehk umbes kolmandik. Samas olid kõik fookusgrupi liikmed mingil eluetapil huvitegevusega tegelenud. Ilmselt ongi just vanus oluline tegur, mis seletab praegust madalat osalemisaktiivsust – rühmaintervjuudes osalenud olid märgatavalt vanemad küsitlusel osalenutest ning vanuse kasvades väheneb osalemine huvitegevuses märgatavalt. Rühmaintervjuudel osalenud ise töid mitteosalemise põhjustena välja ajapuuduse töö ja kooli tõttu, huvi kadumise varasemalt harrastatud tegevuse vastu, ka konflikte ringikaaslastega ja terviseprobleeme.

13–15-aastaste riskinoorte fookusgrupi uuring näitas, et selles rühmas tegeles vaid üks noor spordiga, teised ei tegelenud regulaarselt ühegi organiseeritud ja juhendatud vabaajategevusega. Samas oli enamik neist osalenud erinevates organiseeritud vabaajategevustes, peamiselt spordiringides. Lisaks huvitegevusele nimetati veel vaba aja veetmist koos sõpradega, tegevuseks lihtsalt koos olemine, lõbutsemine ja pidutsemine, mahajäetud majades käimine või sõltuvusainete tarbimine. Venekeelsetes gruppides toodi välja ka jalutamine koos sõprade või perega.

Vastanutest kolmveerand (75%) märkis, et tegeles mitme asjaga: kolme tegevust märkis 53% ja kahte 22%. Ühte tegevust nimetas vaid 16%. Huvitegevusega ei tegelenud umbes kümnendik vastanutest (9%). Küsitluse andmeile toetudes ei ole võimalik välja selgitada, kui palju vastajatest osaleb mitmes tegevuses samaaegselt (nt käivad nii spordiringis kui laulukooris ja teevad bändi) ja kui paljud järjestikku (näiteks kevadel 2015 käisid spordiringis ja sügisel laulukooris).

Joonis 15. Erineva arvu huvitegevustega tegelenud noorte osakaal

Erinevates tegevustes osalemine

Kõige suurem osa vastanutest, umbes pool, on märkinud tegelemist spordiga (48%). Spordiga tegelejate osakaal on kaugelt suurim, võrreldes teistes tegevustes osalemist märkinute osakaaluga.

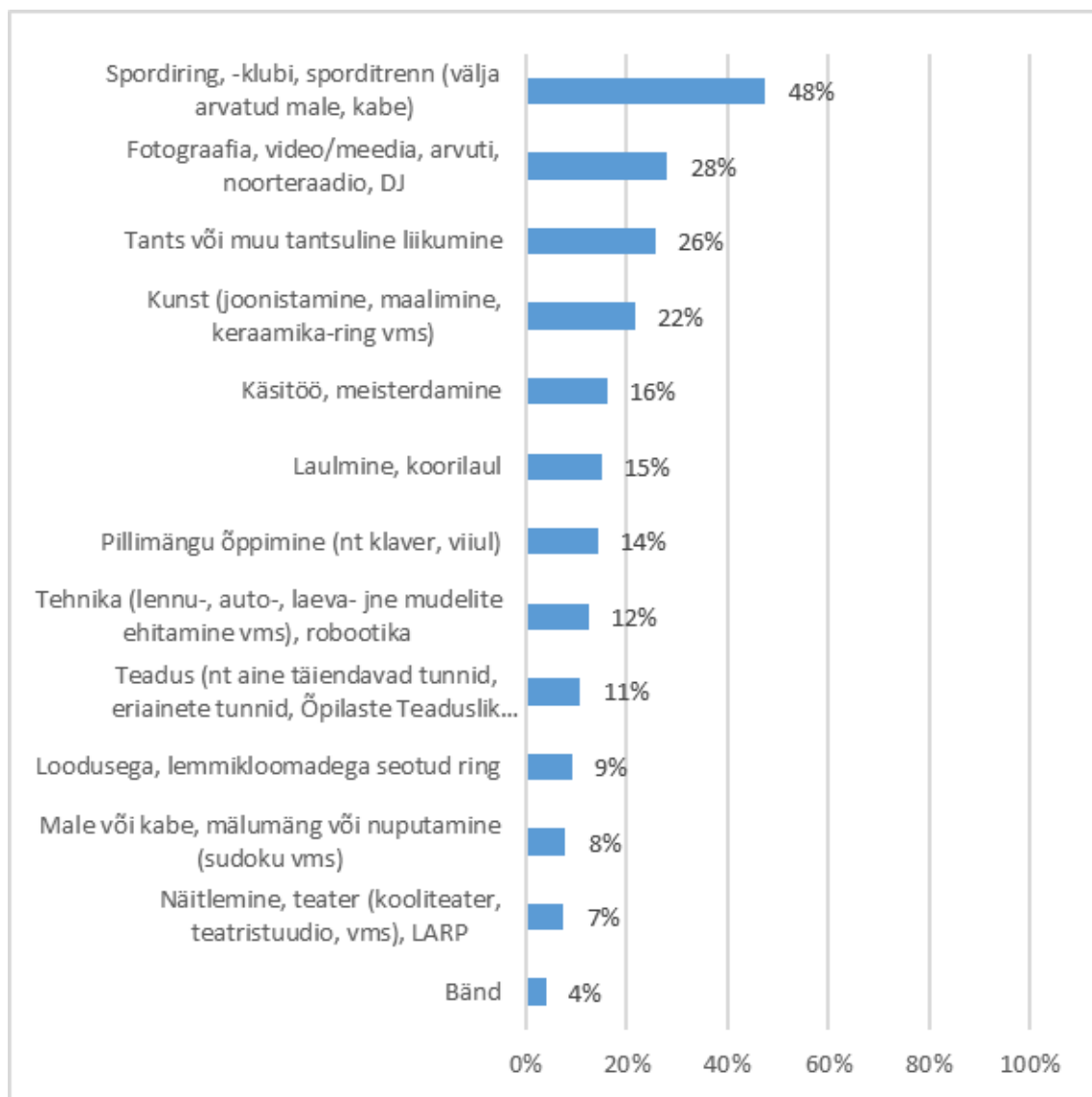
Populaarsuselt teisel kohal on osalemine meediaringis, kus on osalemist märkinud umbes veerand vastanutest (28%). Umbes veerand on märkinud ka tantsuga tegelemist (26%).

Kunstiringis osalemist on märkinud umbes viiendik (22%).

Umbes seitsmendik on märkinud, et tegelesid 2015 aastal juhendatult pillimängu õppimise ja laulmisega, koorilauluga (vastavalt 14% ja 15%). Samas suurusjärgus on ka käsitööga tegelenute osakaal, 16%.

Suhteliselt vähepopulaarsed on näitlemine ja teater (7%), male-kabe-nuputamine (8%), looduse/lemmikloomade ring (9%) ja ka teadus- või tehnikaring (11%, 12%).

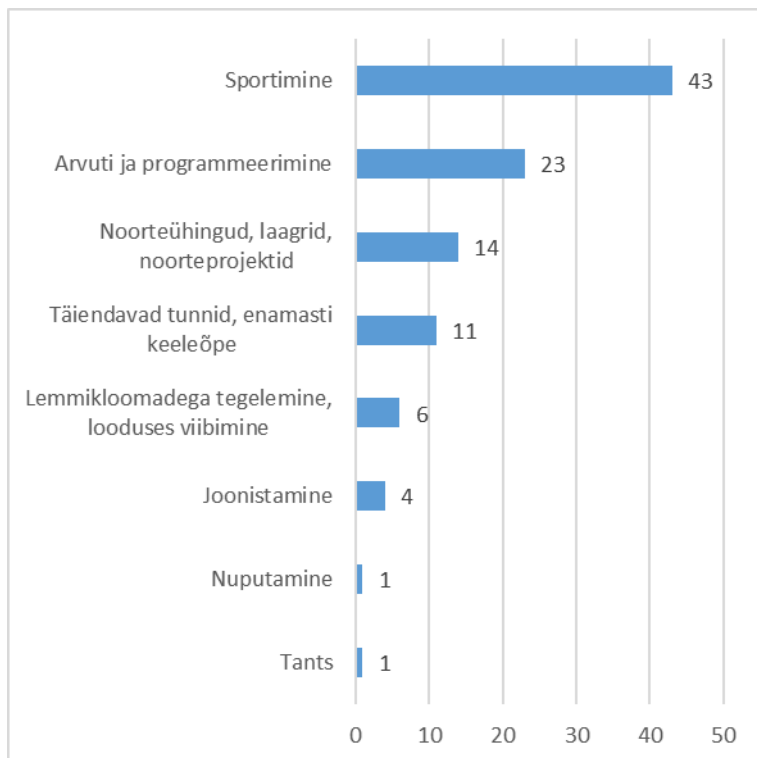
Kõige väiksem osa vastanutest on osalenud bändi tegemisel, vaid 4%.

Joonis 16. Osalemine huvitegevuses. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Küsimustikus oli ka vastusevariant "muu tegevus" ning võimalus täpsustada, milline on see muu tegevus. Kokku valis selle vastusevariandi 289 vastanut (23%). Nendest kõik ei täpsustanud, mis tegevus see oli, täpsustuse lisasid 152 vastanut.

Vastuste analüüs näitas, et enamasti oli tegemist sportimisega, programmeerimise ja arvutitega ning noorteühingute ja -projektidega.

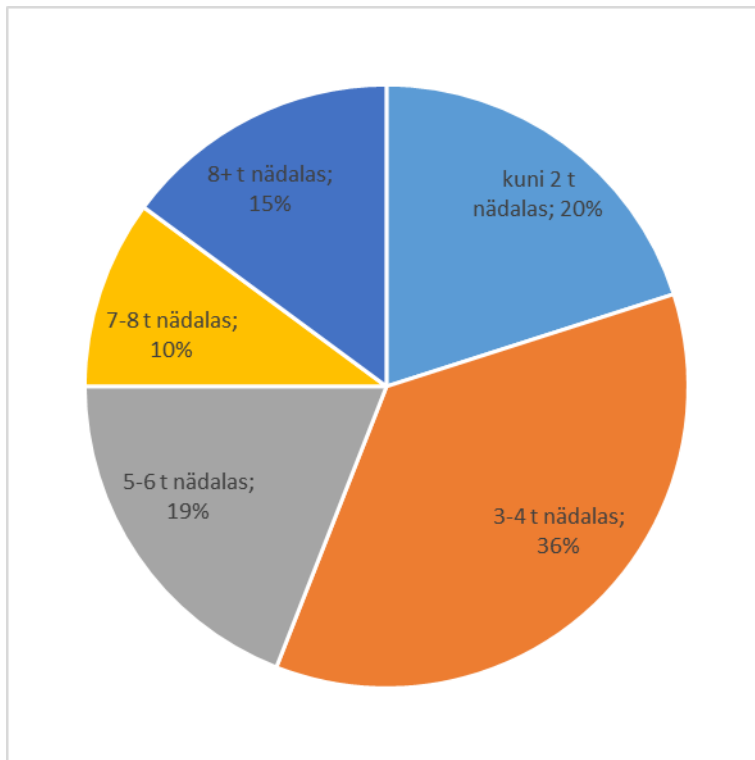

Joonis 17. Tegevused, mis olid märgitud vastusevariandis “muu tegevus”

Juhendatud vabaajategevuste valdkonda mittekuuluvast tegevusest oli nimetatud töötamist, sõpradega jalutamist, koduseid toimetusi, lihtsalt puhkamist.

Huvitegevustele kuluv aeg

Kui palju aega nädalas kulub huvitegevusele? Kõige suurem osa vastustest (36%) näitab, et tavaliselt tegeletakse huvitegevusega 3–4 tundi nädalas, see vastab kahele 1,5–2 tunnisele kontakttunnile iga nädal. Umbes viiendik vastustest näitab, et ka kuni 2 tundi nädalas ning 5–6 tundi nädalas on üsna tavaline harrastustegevusele kulutatud aeg. Korralduslikult tähendab see vastavalt ühte või kolme-nelja kohtumist nädalas. Seega, kuni 6 tundi nädalas tegeles huvitegevustega kolm neljandikku nendes tegevustes osalejatest. 15% vastustest näitab, et huvitegevuses osalejate hulgas oli ka neid, kes kulutasid sellele vähemalt 8 tundi ehk kokku ühe päeva nädalas, seega vägagi märkimisväärse aja.

Joonis 18. Huvitegevusele kuluv aeg nädalas. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Erinevates tegevustes osalemisele kasutatud aeg varieerub küllaltki märkimisväärselt. Võib eristada selgelt tegevusi, millega tegeletakse sagedamini ning millele kulub rohkem aega, ja tegevusi, millega tegeletakse harvemini ning millele kulub vähem aega. Üsna selgelt eristuvad kaks tegevust: sportimine ja tantsimine. Nendes ringides osalejate hulgas on suhteliselt vähe noori, kes tegelevad oma hobiga alla 4 tunni nädalas, ning palju neid, kes tegelevad vähemalt 5 tundi nädalas. Ehk – nendes ringides kulub aega rohkem kui muu tegevuse puhul. Sportimise ja tantsimise vahel vahet tehes on omakorda spordiring see, millele kulub rohkem aega. Muudele tegevustele kulub aega juba märgatavalt vähem. Samuti on nende hulgast keeruline välja tuua omavahelisi erinevusi, pigem võib öelda, et need ringid ja tegevused on kulutatud aja mõttes omavahel sarnased.

Tabel 14. Erinevatele tegevustele kuluv aeg nädalas. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent

	-2 t nädalas	2-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas
Näitlemine, teater (kooliteater, teatristuudio, vms), LARP	27%	35%	18%	10%	11%
Tants või muu tantsuline liikumine	14%	37%	23%	14%	12%
Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainet tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilasakadeemia, Teaduskool)	22%	40%	18%	8%	12%
Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)	30%	34%	20%	7%	10%
Laulmine, koorilaul	37%	41%	11%	4%	7%
Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robotika	28%	38%	18%	5%	11%
Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ	21%	41%	16%	11%	11%
Kunst (joonistamine, maalimine, keraamikaring vms)	22%	45%	18%	5%	10%
Käsitöö, meisterdamine	25%	49%	16%	3%	8%
Bänd	27%	38%	16%	7%	13%
Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)	44%	29%	15%	1%	10%
Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)	5%	24%	24%	18%	28%
Loodusega, lemmikloomadega seotud ring	30%	40%	14%	9%	7%
Keskmine	25%	38%	17%	8%	12%

Rajatis, kus huvitegevus toimub

Küsimustikus märkisid vastanud ka rajatise, hoone või asutuse, kus nad huvitegevusega praktiliselt tegelevad. Küsitlustulemuste põhjal võib öelda, et üldiselt on tegevus jagunenud erinevate asutuste ja rajatiste vahel, puudub üks domineeriv koht või rajatis.

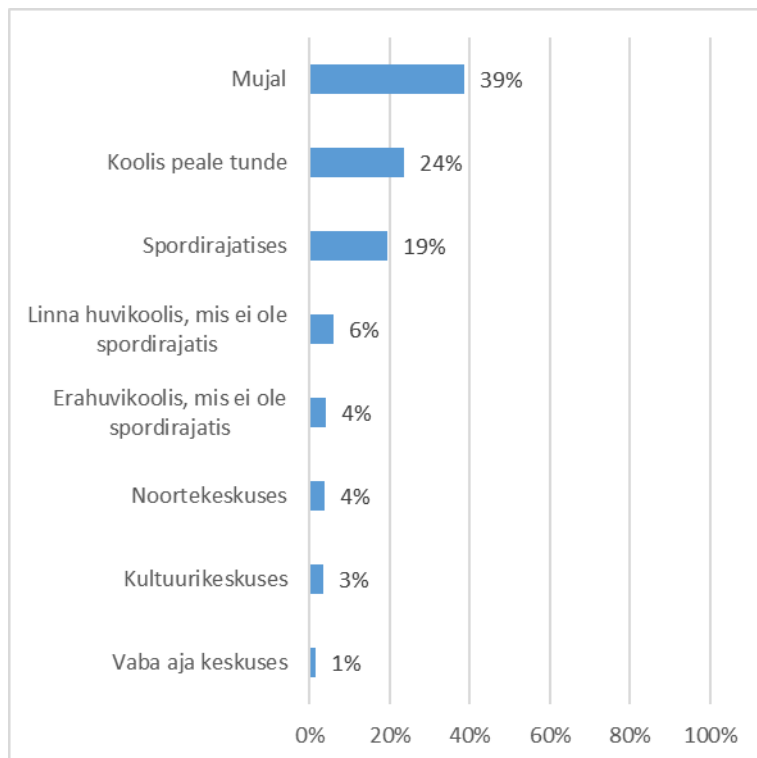
Nagu selgus, on asukoha kohta kõige sagedamini märgitud "mujal". Kuna küsimustikus polnud seda täpsustavat küsimust, siis ei saa me siinkohal teada, mida nimelt endast asukoht "mujal" kujutab. On ka võimalik, et täpse rajatise või asutuse nimetamine valmistas õpilastele raskusi, mistõttu paljud vastajad valisid hoopis vastusevariandi "mujal".

Küsitlustulemuste põhjal on huvitegevuses osalemisel väga tähtsal kohal kooliruumid, tervelt veerand vastustest näitab, et huvitegevus toimus just kooli ruumides.

Samuti on spordirajatised koht, kus toimub palju tegevust, kuid see on ilmselt ainult spordiringidega seotud.

Huvikool, kas era või linna omanduses olevas asutuses, katab küsitluse andmetel ümber kümnendiku tegevustest.

Noortekeskuses toimub umbes üks kahekümnendik tegevustest. Sama suur osa huvitegevustest, milles noored osalevad, toimub kultuurikeskustes ja vabaajakeskustes.

Joonis 19. Tegevuse toimumise koht. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Küsitlustulemuste põhjal on võimalik ka välja tuua tegevuste ja rajatiste kombinatsioonid, mis näitavad rajatisi, kus mingis tegevuses osaleb keskmisest suurem osa vastanutest. Järgmine tabel toob välja just need rajatised ja organisatsioonid, mille raames märkis konkreetses huvitegevuses osalemist keskmisest enam vastajaid; teisisõnu, see koht peaks olema suhteliselt populaarne konkreetse tegevuse toimumise koht. Üksikasjalikuma ülevaate küsitlustulemustest annab Tabel 16.

Tabel 15. Huvitegevuse toimumise tüüpilisemad kohad kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Huvitegevus	Toimumise koht
Näitlemine, teater (kooliteater, teatristudio, vms), LARP	Kultuurikeskus, noortekeskus
Tants või muu tantsuline liikumine	Spordirajatis, kultuurikeskus, noortekeskus
Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainete tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilasakadeemia, Teaduskool)	Huvikool, kultuurikeskus
Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)	Huvikool
Laulmine, koorilaul	Kool
Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robootika	Noortekeskus
Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ	Mujal
Kunst (joonistamine, maalimine, keraamikaring vms)	Kool, huvikool, noortekeskus
Käsitöö, meisterdamine	Kool
Bänd	Kool, noortekeskus, mujal
Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)	Mujal
Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)	Spordirajatis
Loodusega, lemmikloomadega seotud ring	Mujal

Tabel 16. Huvitegevuse toimumise koht. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent

	Koolis pärast tunde	Linna huvikoolis, mis ei ole spordirajatis	Erahuvikoolis, mis ei ole spordirajatis	Spordi- rajatises	Kultuuri- keskuses	Vabaaja keskuses	Noorte- keskuses	Mujal
Näitlemine, teater (kooliteater, teatristuudio, vms), LARP	31%	6%	6%	5%	9%	3%	8%	33%
Tants või muu tantsuline liikumine	21%	6%	6%	24%	7%	1%	5%	30%
Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainete tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilasakadeemia, Teaduskool)	26%	9%	6%	4%	6%	2%	1%	47%
Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)	14%	19%	10%	3%	5%	1%	6%	41%
Laulmine, koorilaul	63%	7%	3%	3%	4%	0%	2%	18%
Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robootika	24%	7%	2%	9%	5%	4%	6%	42%
Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ	16%	3%	3%	7%	2%	1%	4%	65%
Kunst (joonistamine, maalimine, keraamikaring vms)	29%	7%	7%	2%	4%	2%	7%	43%
Käsitöö, meisterdamine	37%	5%	2%	5%	3%	2%	3%	43%
Bänd	30%	0%	0%	2%	0%	2%	7%	59%
Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)	20%	1%	3%	7%	1%	1%	3%	64%
Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)	15%	4%	2%	58%	1%	1%	1%	17%
Loodusega, lemmikloomadega seotud ring	9%	4%	4%	10%	3%	2%	3%	64%
Keskmine	26%	6%	4%	11%	4%	2%	4%	43%

3.3.2 JUHENDATUD TEGEVUSES OSALEMISE TAUST

OSALEJAD JA MITTEOSALEJAD

Huvitegevuses osalejate ja mitteosalejate erinevust analüüsid on vaid vastaja vanusega seotud erinevus statistiliselt oluline; sugu, leibkonna koosseis ja vastamise keel ei ole seotud huvitegevuses osalemisega.

Vanuse kasvades väheneb osalemine huvitegevuses: kui 5. klassi õpilastest märkis osalemist 95%, siis 8. klassis 93% ja 11. klassis 89%. Need numbrid näitavad samas, et erinevus on siiski võrdlemisi väike ja osalemine kõigis kolmes vanuserühmas kõrge.

ERINEVATES TEGEVUSTES OSALEJAD

Analüüsid erinevates tegevustes osalemise seoseid nelja taustamuutujaga, võib öelda, et kõige suurem on erinevus sugupoolte vahel, sellest väiksem leibkonna koosseisu lõikes ning kõige väiksem keele ja klassi lõikes.

Sugu

Poiste hulgas on suurem osa märkinud osalemist teadusringis, tehnikaringis, male või kabe või muu nuputamismängu ringis ja ka spordiringis.

Tüdrukute hulgas on suhteliselt rohkem märgitud osalemist teatriringis, tantsuringis, laulukooris, kunstiringis ja käsitööringis.

Vanus

Pillimängu õpetavates ringides käijaid on suhteliselt enam 5. ja 8. klassi õpilaste hulgas, sama kehtib tehnika-, kunsti- ja käsitööringis osalejate kohta. Teadusringides osalejaid ja oma bändiga tegelejaid on suhteliselt enam 11. klassi õpilaste hulgas. Samuti kasvab spordiringis osalejate osakaal vanuse kasvades, neid on suhteliselt enam 8. ja 11. klassi õpilaste hulgas.

Vastamise keel

Venekeelse küsimustiku täitnute hulgas on suhteliselt enam teadusringis osalejaid, eestikeelse küsimustiku täitnute hulgas aga spordiringis osalejaid.

Leibkonna tüüp

Leibkonna koosseisu ja huvitegevuses osalemise vahel süstemaatilist mustrit ei ole, pigem on erinevused juhuslikku laadi.

Teatriringis osalemine on kõige populaarsem sugulaste-tuttavate juures elavate õpilaste hulgas. Tantsuringis ja pillimängu õpetavas ringis osalejaid on suhteliselt enam vanemate juures elavate õpilaste hulgas. Koorilaulu ja laulmisega tegelejaid on suhteliselt rohkem ühe vanemaga leibkonnas või sugulaste-tuttavate juures elavate õpilaste hulgas, sama kehtib ka kunstiringis osalejate puhul. Bändiga tegelejaid on suhteliselt enam tuttavate-sugulaste juures elavate noorte hulgas. Spordiringis osalejaid on suhteliselt enam mõlema vanemaga leibkonnas elavate õpilaste hulgas.

Tabel 17. Huvitegevuses osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, tulbaprotsent

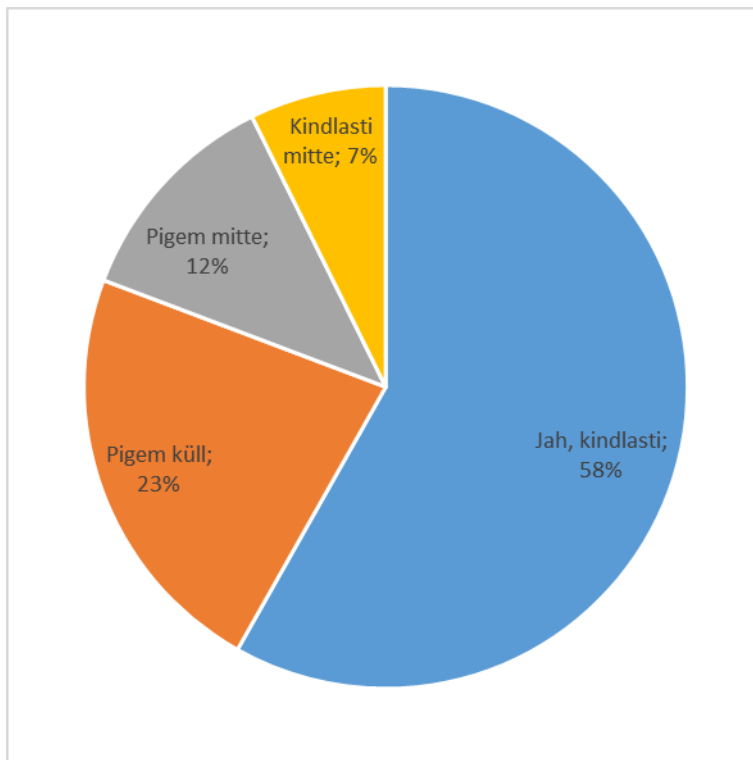
	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5. kl	8. kl	11. kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Näitlemine, teater (kooliteater, teatristuudio, vms), LARP	6%	10%	9%	7%	9%	8%	8%	7%	8%	13%
Tants või muu tantsuline liikumine	12%	41%	30%	26%	29%	29%	25%	29%	28%	23%
Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainetes tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilaskadeemia, Teaduskool)	15%	9%	10%	11%	15%	9%	20%	12%	12%	9%
Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)	14%	17%	16%	17%	13%	16%	15%	16%	16%	12%
Laulmine, koorilaul	8%	24%	15%	18%	16%	17%	17%	14%	21%	21%
Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robootika	26%	3%	20%	12%	9%	13%	15%	14%	10%	14%
Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ	31%	31%	30%	31%	31%	30%	32%	30%	32%	31%
Kunst (joonistamine, maalimine, keraamikaring vms)	16%	30%	28%	23%	20%	23%	25%	22%	29%	27%
Käsitöö, meisterdamine	14%	21%	27%	18%	8%	15%	26%	19%	15%	18%
Bänd	5%	4%	3%	4%	6%	5%	4%	4%	3%	8%
Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)	12%	5%	8%	10%	8%	9%	9%	9%	9%	8%
Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)	61%	45%	45%	56%	56%	56%	41%	56%	45%	47%
Loodusega, lemmikloomadega seotud ring	8%	11%	12%	8%	10%	11%	8%	10%	11%	11%
Keskmine	18%	19%	19%	19%	18%	18%	19%	19%	18%	18%

3.3.3 HINNANGUD JUHENDATUD TEGEVUSELE

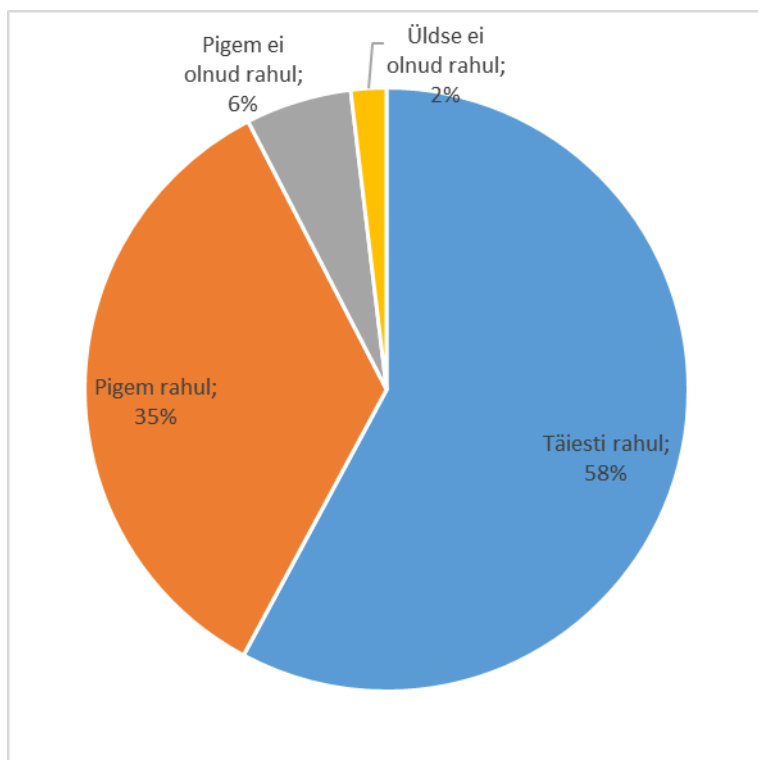
Küsitlustulemuste põhjal võib öelda, et üldiselt on absoluutne enamik noortest huvitegevuse erinevate aspektidega täiesti või pigem rahul. Sellest annavad tunnistust praktiliselt kõik mõõdikud küsimustikus. Esiteks, plaan jätkata sama tegevusega – 81% vastustest langeb kategooriasse, et kavatsetakse jätkata. Ringi vahendeid hinnates kuulub kategooriasse "täiesti rahul" või "pigem rahul" 93% vastustest, ringi tegevuse korraldust hinnates oli rahulolu väljendavate vastuste protsent 91%, asukoha puhul 90% ja juhendaja puhul 91%. Hinnates tegevuse huvitavust, langes kategooriatesse "väga huvitav" või "pigem huvitav" 90% vastustest.

Tegevuse arendavust hinnates langes samuti 90% vastustest kategooriatesse, mis pidasid tegevust arendavaks.

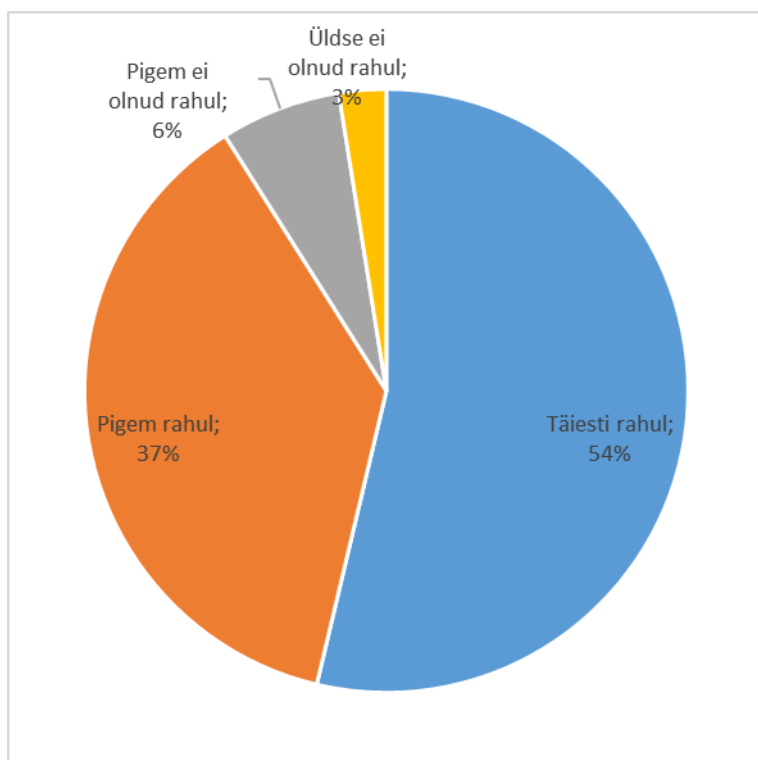
Hinnates seda, kui oluline oli nende tegevuste puhul pingutus ning õppimine ning kui oluline mäng ja meelelahutus, langesid vähem kui pooled vastused kategooriasse "ainult/põhiliselt mäng" või "pigem mäng" (47%); kategooriatesse "ainult/põhiliselt õppimine ja pingutus" või "pigem õppimine ja pingutus" langes vastustest 53%.

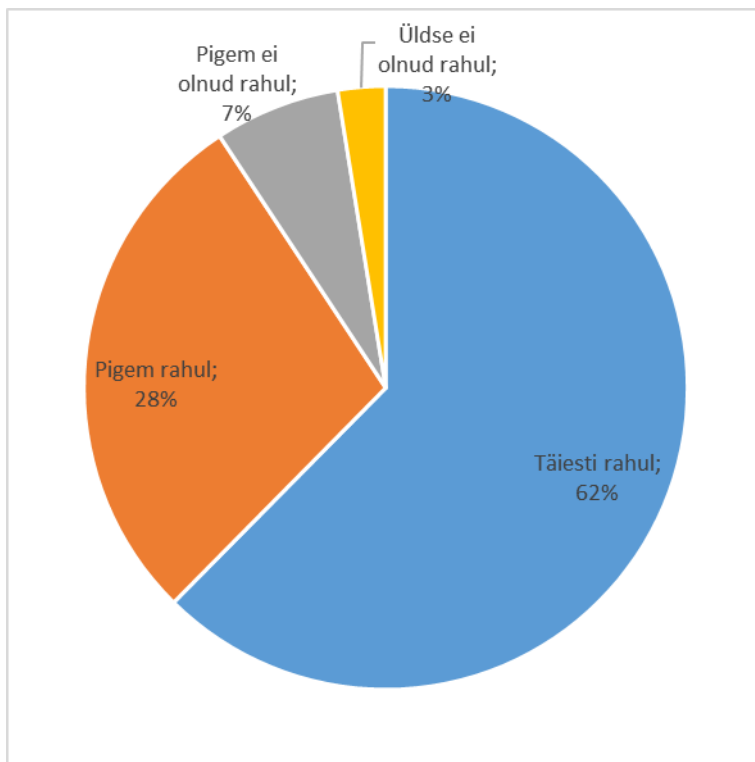
Joonis 20. Kavatsus jätkata tegelemist sama huvialaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

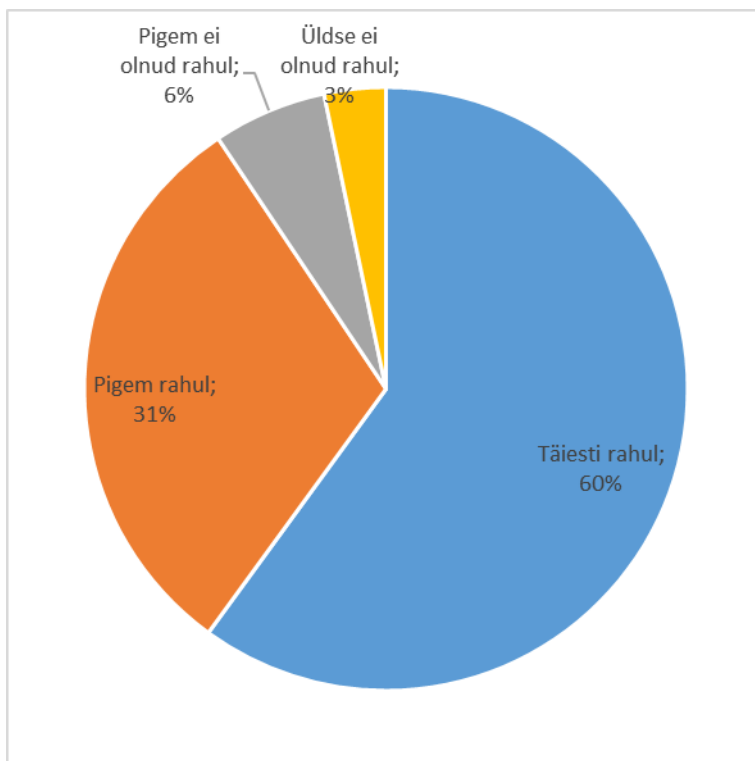
Joonis 21. Rahulolu ringi vahenditega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

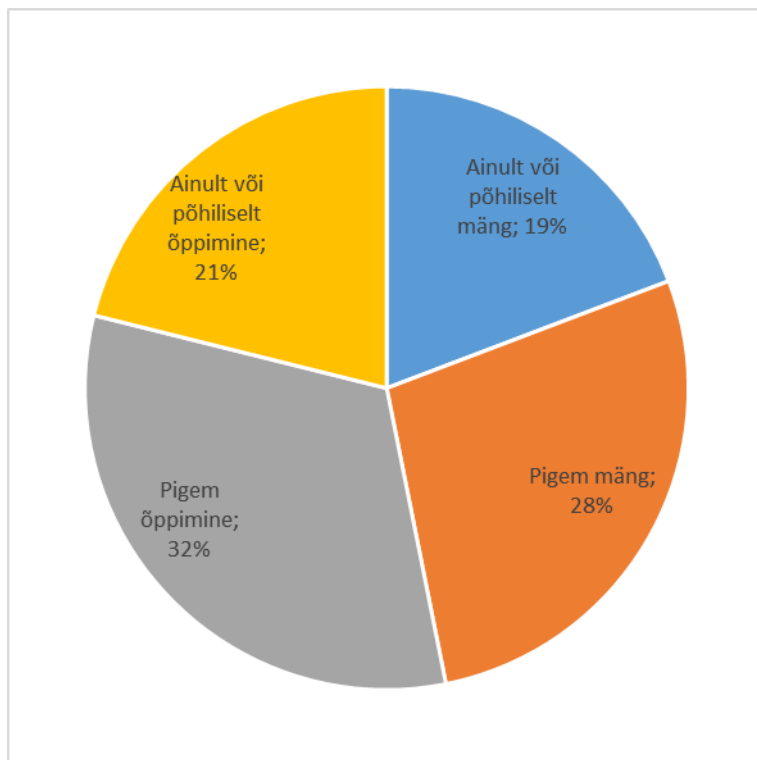
Joonis 22. Rahulolu ringi tegevuse korraldusega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

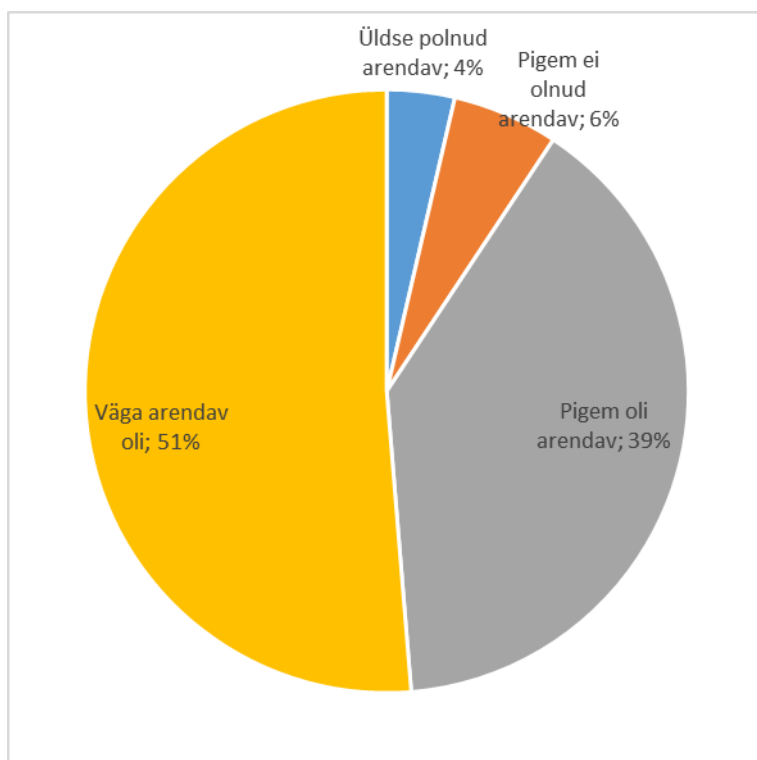
Joonis 23. Rahulolu ringi asukohaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

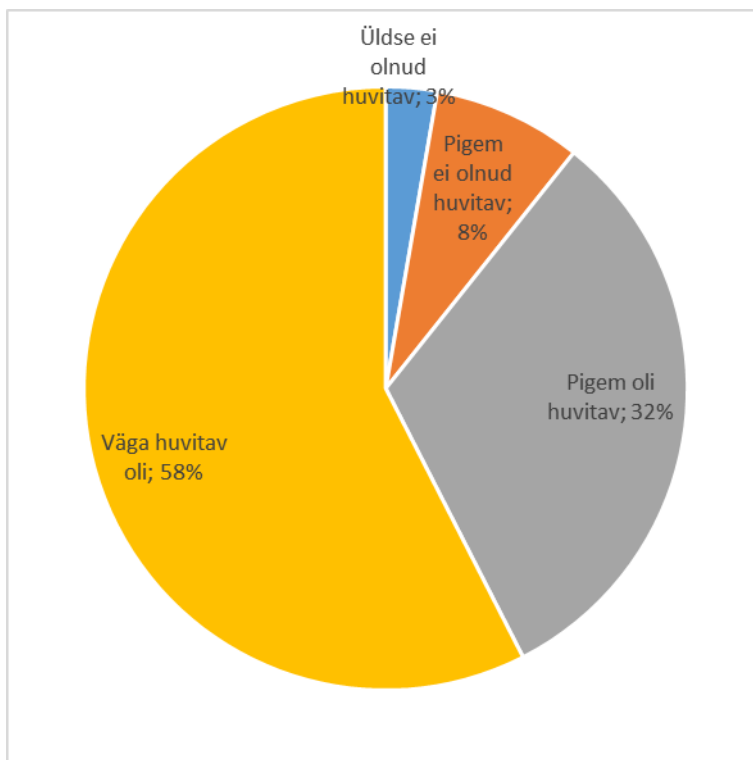
Joonis 24. Rahulolu ringi juhendajaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 25. Hinnang ringi mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 26. Hinnang ringi arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 27. Hinnang ringis toimunud tegevuse huvitavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

3.3.4 HINNANGUD ERINEVATELE TEGEVUSTELE

Mingis konkreetses tegevusekategorias osalenute arvamused selle tegevuse kohta olid suhteliselt sarnased arvamuste keskmisele, mida kirjeldas aruande eelmine osa. Teisisõnu: eespool toodud koondhinnangud kirjeldavad päris hästi ka kõiki tegevusi eraldivõetuna.

Siiski on siin üks teistest erinev tegevus – sportimine. Samuti on üks omadus, mille tase varieerus ja sõltus märgatavalt tegevusest – hinnangud tegevuse mängulisusele.

Teistest tegevustest eristus spordiringis osalemine. Võrreldes kõikide tegevuste keskmisega, oli spordiringis osalemist märkinute hulgas suhteliselt enam neid, kes kavatsesid jätkata, kes pidasid tegevust huvitavaks ja kes pidasid tegevust arendavaks. Samuti oli sportijate hulgas suhteliselt enim neid, kes olid rahul tegevust kirjeldava nelja aspektiga. Samas oli tegevust mänguks pidavaid vastajaid sportijate hulgas suhteliselt vähe, vaid 34%.

Ülejäänud tegevuste puhul olid rahuoluhinnangud üsna keskmiste lähedal. Eraldi võiks ära märkida bändiga tegelemise, mille puhul oli suhteliselt vähe neid, kes olid rahul korralduse ja vahenditega. Võimalik, et madala rahulolu põhjus peitub selles, et tegemist on siiski võrdlemisi vähepopulaarse tegevusega, mistõttu pole ka välja töötatud toimivat süsteemi tegevuse läbiviimise toetamiseks.

Kui enamiku omaduste puhul, mida hinnati, olid vastused enamasti keskmise lähedal, siis küsimuse korral, kas tegemist on mängu ja meelelahtusega või õppimise ja pingutusega, oli olukord vastupidine – vastused sõltusid märgatavalt tegevusest ja kaldusid olema keskmisest kaugel. Vastuste põhjal võib öelda, et on ringid, milles osalejate hulgas on palju neid, kelle arvates see on pigem mäng, ning on ringid, milles osalejate hulgas on palju neid, kelle arvates on see pigem õppimine.

Esimesse rühma kuuluvad:

- teatring, näitlemine,
- fotoring,
- bändi tegemine,
- loodus- või lemmikloomade ring.

Nendest hulgas peetakse kahte võrdselt kõige mängulisemaks: teatringi ja loodusringi.

Teise rühma, st nende hulka, mida peetakse pigem õppimisele suunatuteks, kuuluvad:

- tantsuring,
- teadusring,
- pillimängu õppimine,
- laulukoor,
- spordiring.

Neist kõige vähem mänguliseks peetav on teadusring, selle järel aga spordiring.

Tabel 18. Arvamused ja rahulolu huvitegevusega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

	Jätkab tegevust	Tegevus on huvitav	Tegevus on arendav	Tegevus on pigem mäng	Rahul juhendajaga	Rahul asukohaga	Rahul korraldusega	Rahul vahenditega
Näitlemine, teater (kooliteater, teatristuudio, vms), LARP	67%	88%	90%	72%	84%	88%	86%	93%
Tants või muu tantsuline liikumine	82%	92%	94%	38%	96%	91%	93%	94%
Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainetes tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilaskadeemia, Teaduskool)	77%	82%	89%	27%	88%	81%	87%	89%
Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)	80%	90%	91%	42%	91%	90%	91%	92%
Laulmine, koorilaul	77%	82%	86%	45%	88%	94%	91%	93%
Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robotika	77%	87%	89%	51%	89%	85%	87%	90%
Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ	79%	91%	87%	60%	90%	92%	90%	91%
Kunst (joonistamine, maalimine, keraamikaring vms)	78%	84%	91%	58%	90%	90%	92%	92%
Käsitöö, meisterdamine	76%	82%	87%	46%	90%	93%	94%	93%
Bänd	80%	91%	91%	64%	79%	93%	82%	80%
Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)	71%	82%	89%	55%	81%	86%	86%	90%
Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)	92%	96%	97%	34%	95%	94%	95%	96%
Loodusega, lemmikloomadega seotud ring	72%	92%	81%	71%	87%	81%	89%	89%
Keskmine	78%	88%	89%	51%	88%	89%	89%	91%

3.4 TEGEVUS KOOLI RUUMIDES PÄRAST TUNDE

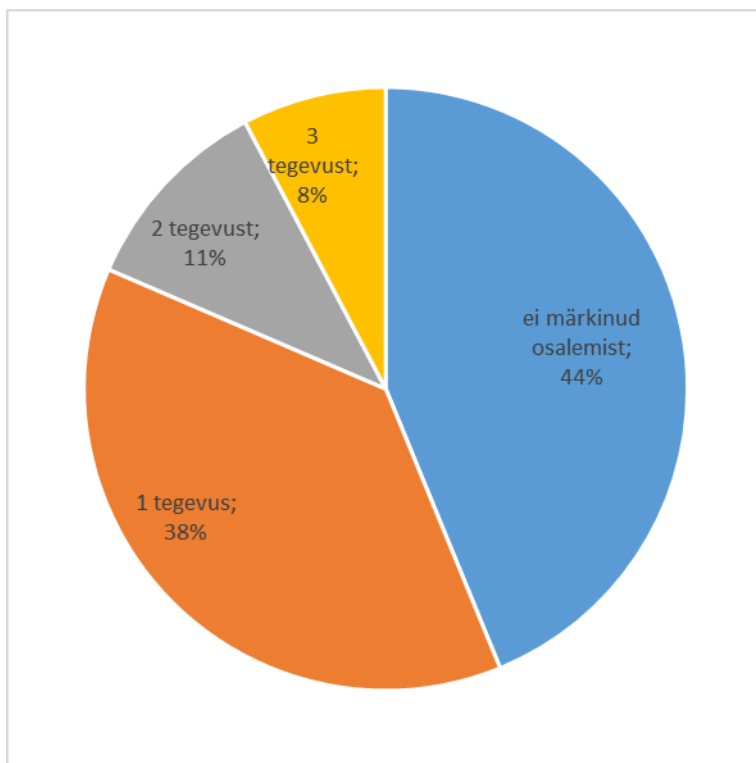
Tallinna Haridusameti haldusalas olevate üldhariduskoolide juures tegutseb suur valik huviringe, mis on suunatud 1.–12. klassi õpilastele. Tegeleda saab tehnika, looduse, teatri, spordi, kunsti, muusika, tantsu, konstrueerimise ja võõrkeeltega. Igas koolis tegutseb reeglina mitu ringi, õpilastel on võimalik valida endale sobiv aeg. Lisaks huvitegevustele saavad õpilased huvijuhi juhendamisel algatada ja läbi viia projekte, korraldada koolis üritusi ja ka sportida.

3.4.1 OSALEMINE TEGEVUSES

Küsimus ankeedis:

Kas osalesid mõnes tegevuses, mis toimus Sinu kooli ruumides pärast tunde?
Märgi kõik, millega tegelesid ajaperioodil jaanuar kuni november 2015.
Noorteprojekti läbiviimine
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes
Huviring
Mingi muu tegevus

Küsitluse tulemuste põhjal võib öelda, et pärast tunde tegeleb mingi tegevusega kooli ruumides 56% õpilastest. 38% on märkinud ühe tegevuse, 11% kaks tegevust ja 8% kolm tegevust.

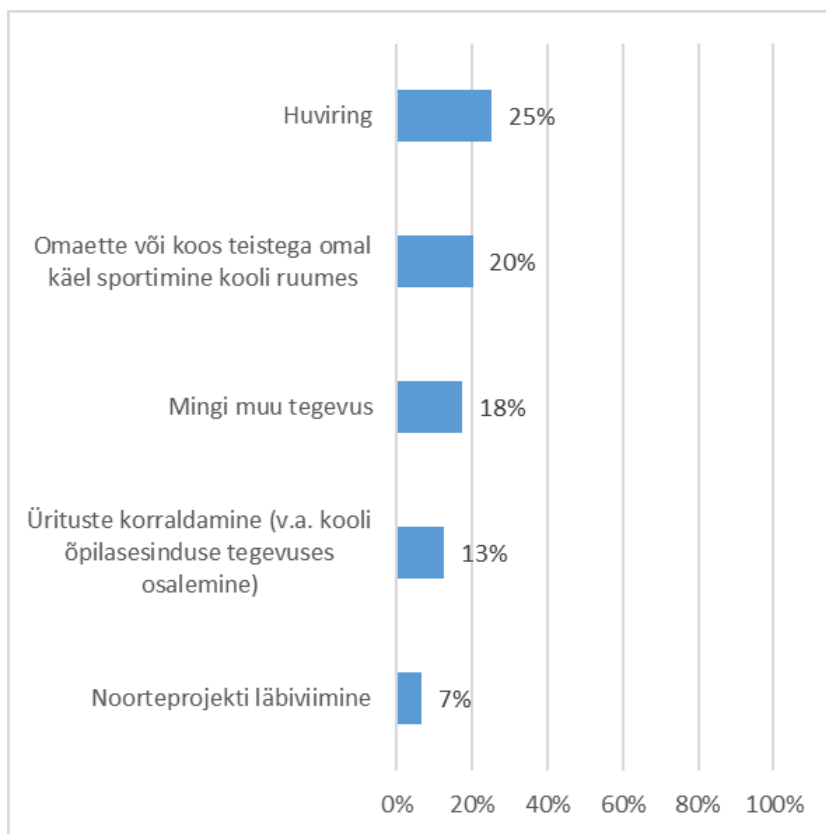

Joonis 28. Osalemine kooli ruumides toimivas tegevuses

13–15-aastaste riskinoorte fookusgruppides oldi koolides pakutavate noorte vaba aja veetmise võimaluste suhtes negatiivselt meelestatud.

Küsitlusele vastanutest kõige suurema osakaaluga on osalemine kooli ruumes toimivas huviringis (25% vastanutest), teisel kohal on nende osakaal, kes on sportinud kooli ruumides

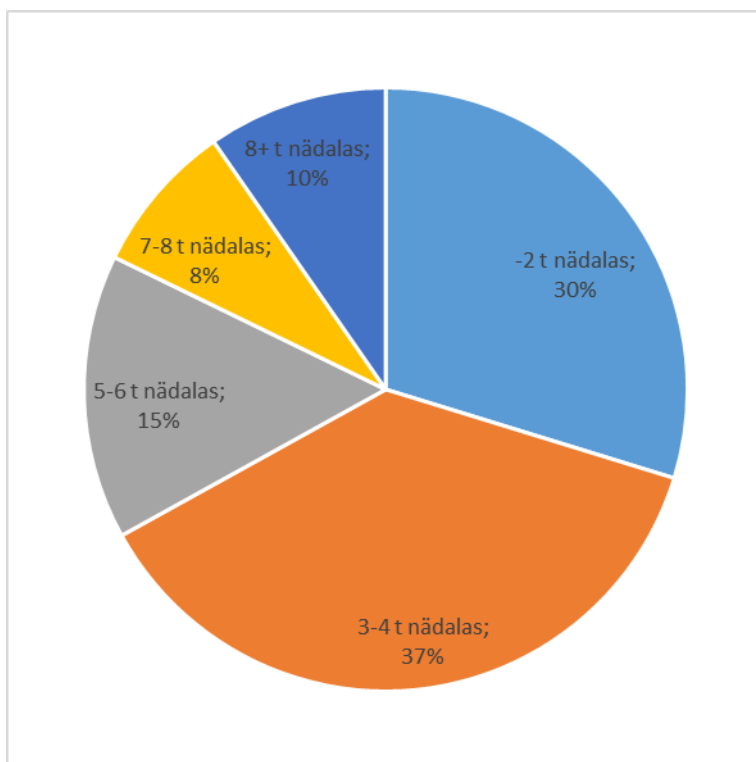
viiendik. Ka mingis muus tegevuses osalenuid oli umbes viiendik. Kõige vähem on neid, kes on läbi viinud noorteprojekti (7%) või korraldanud mingit üritust (13%).

Joonis 29. Osalemine kooli ruumides toimivas tegevuses. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Kooli ruumides toimunud tegevusele kulunud aeg

Ajaliselt kulus kahe kolmandiku kooli ruumides toimuva tegevuse peale kuni 4 tundi nädalas, see jagunes praktiliselt võrdselt 0–2 tunni ja 3–4 tunni vahel. Umbes veerandi peale tegevustest kulus 5–8 tundi ja kümnendiku peale 8 tundi või rohkem nädalas.

Joonis 30. Kooli ruumides toimunud tegevusele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Analüüsid erivatele tegevustele kulunud aega, jäävad teiste hulgast silma "huviring" ning "muu tegevus". Nende kahe puhul näitab suhteliselt suur osakaal, et huviringile ja muule tegevusele kulutatakse, võrreldes teiste tegevustega, suhteliselt sageli 7 või rohkem tundi nädalas. Ürituste korraldamine on aga tegevus, millele kulub keskmiselt kõige vähem aega nädalas.

Tabel 19. Erinevatele tegevustele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas
Noorteprojekti läbiviimine	34%	32%	24%	4%	6%
Ürituste korraldamine (v.a Õpilasesindus)	40%	30%	18%	6%	6%
Sportimine	21%	47%	19%	6%	8%
Huviring	31%	36%	11%	11%	12%
Muu tegevus	29%	36%	12%	11%	13%

3.4.2 KOOLI RUUMIDES PÄRAST TUNDE TOIMUVAS TEGEVUSES OSALEMISE TAUST

OSALEJAD JA MITTEOSALEJAD

Analüüsid erinevusi kooli ruumides pärast tunde toimivas tegevuses osalemist märkinute ja mitte märkinute vahel, on need statistiselt olulised kahe muutuja puhul: leibkonna koosseis ja vanus. Sugu ja kasutatud keel ei ole seotud tegevuses osalemisega.

Leibkonna koosseis

Kui mõlema vanemaga leibkonnas elavatest lastest märkis osalemist 55%, siis ühe vanemaga leibkonnast 50% ja sugulaste-tuttavate juures elavatest 67%.

Vanus

Vanuse kasvades langeb pärast tunde kooli ruumides mingis tegevuses osalevate laste osakaal: 5. klassis on osalemist märkinud 70%, 8. klassis 53% ja 11. klassis 46%. Langus on märgatav ning suurim erinevus 5. klassi ja vanemate klasside vahel.

ERINEVATES TEGEVUSTES OSALEJAD

Võrreldes erinevates tegevustes osalemise tausta, võib välja tuua järgmised erinevused.

Sugu

Poiste hulgas on suhteliselt enam neid, kes märkisid sportimist kooli ruumides ja ka mingis muus tegevuses osalemist. Tüdrukute hulgas sellist erinevust välja tuua ei saa.

Vanus

11. klassi õpilaste hulgas on suhteliselt enam neid, kes märkisid ürituste korraldamist ja oma käel sportimist.

5. ja 8. klassi õpilaste hulgas on suhteliselt enam neid, kes märkisid osalemist huviringis ning mingis muus tegevuses.

Vastamise keel

Noorteprojektide läbiviimist ja huviringis osalemist märkisid suhteliselt enam vene keeles küsimustiku täitnud, kuid ürituste korraldamist seevastu eesti keeles küsimustiku täitnud õpilased.

Leibkonna tüüp

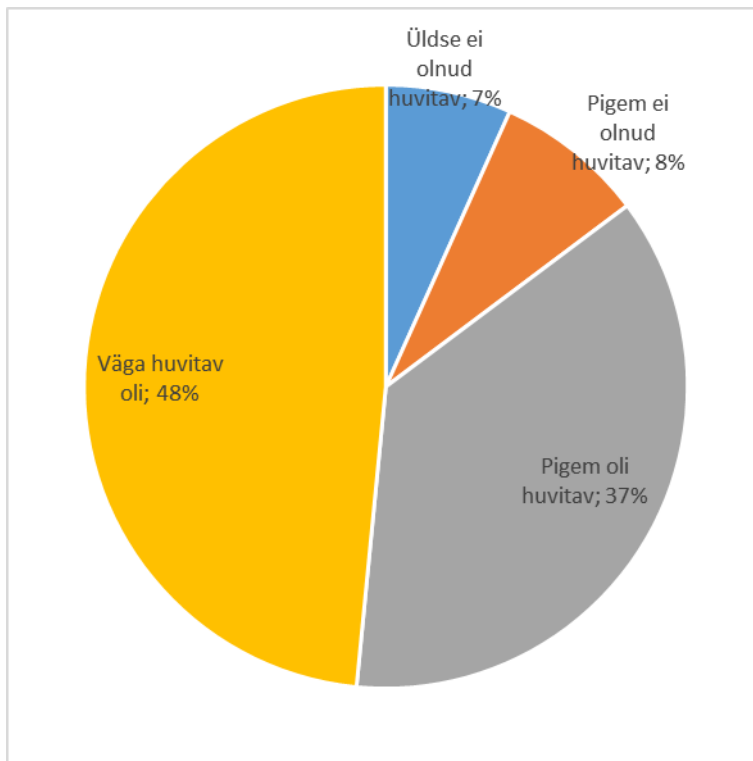
Kuigi erineva leibkonna koosseisuga peredes elavate noorte käitumises on mõningaid erinevusi, tunduvad need olema pigem juhuslikud, mitte süstemaatilised. Kõige märgatavam on erinevus leibkonna koosseisu lõikes: sugulate-tuttavate juures elavatest noortes on muus tegevuses osalemist märkinud 40%, vanematega elavatest lastest aga umbes 30%.

Tabel 20. Erinevates tegevustes osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, tulbarotsent

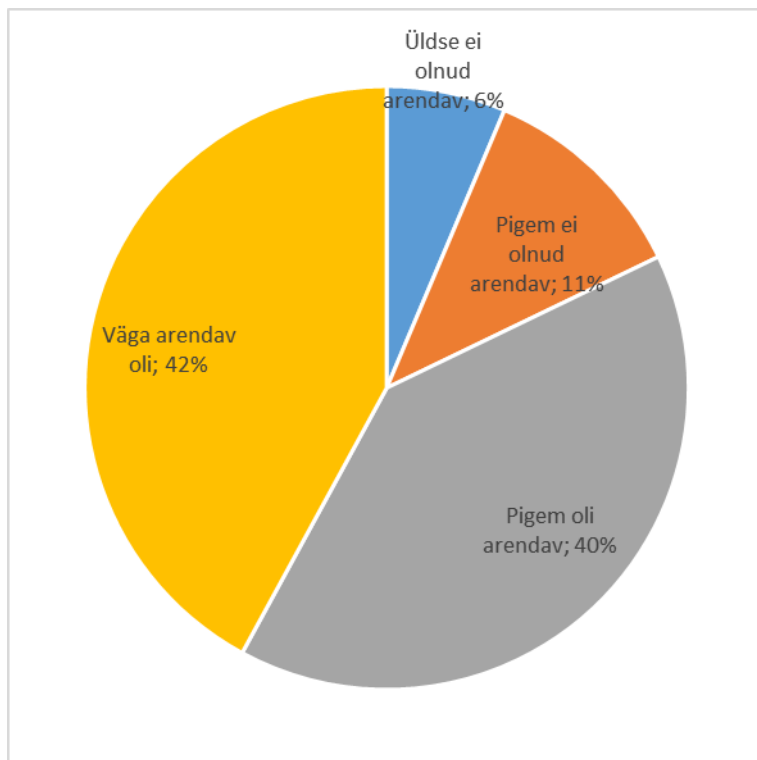
	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5. kl	8. kl	11. kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Noorteprojekti läbiviimine	14%	11%	11%	12%	13%	10%	17%	12%	9%	8%
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	21%	24%	14%	25%	32%	24%	17%	23%	19%	24%
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	44%	30%	34%	31%	45%	36%	36%	39%	31%	31%
Huviring	43%	47%	57%	44%	28%	41%	55%	44%	45%	42%
Mingi muu tegevus	36%	27%	36%	33%	22%	30%	34%	29%	31%	40%

3.4.3 HINNANGUD TEGEVUSELE KOOLI RUUMIDES PÄRAST TUNDE

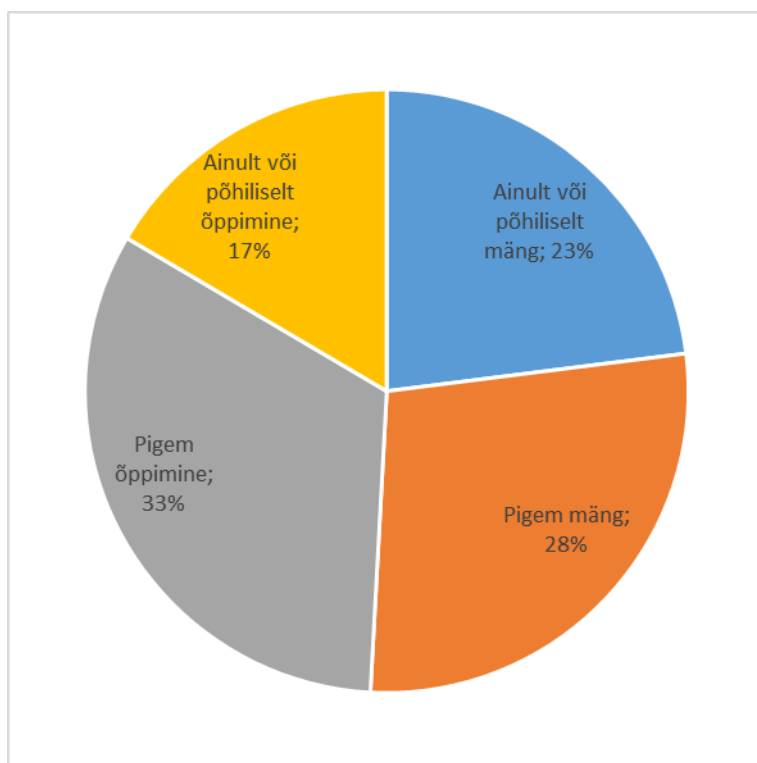
Enamik vastustest ütleb, et pärast tunde kooli ruumides toimunud tegevust peetakse huvitavaks (75% vastustest) ja/või arendavaks (82%). Mängulisuse aspekti hinnates jagunesid vastused pooleks – pool vastanutest arvas, et tegevus oli meelelahtus ja mäng, ning pool, et see oli õppimine ja pingutus.

Joonis 31. Pärast tunde kooli ruumes toimuva tegevuse huvitavus. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 32. Hinnangud kooli ruumides toimuva tegevuse arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 33. Hinnangud kooli ruumides toimuva tegevuse mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

3.4.4 ERINEVATELE TEGEVUSTELE ANTUD HINNANGUD

Mingis konkreetsetes tegevuses osalenute arvamused selle tegevuse kohta olid üldiselt suhteliselt sarnased arvamuste keskmisele. Teisisõnu, eespool toodud keskmised kirjeldavad päris hästi ka kõiki tegevusi ühekaupa, mis tähendab, et eri tegevustele antud hinnanguid analüüsides jääb silma pigem nende sarnasus kui erinevus.

Kaks tegevust, mida pidas huvitavaks kõige suurem osa vastajaid, olid sportimine kooli ruumides ja huviringi tegevuses osalemine. Tegevus, mida pidas huvitavaks kõige väiksem osa vastajatest, oli noorteprojekti läbiviimine. Erinevused on siiski väikesed, ka kõige vähemhuvitava tegevuse puhul pidasid seda huvitavaks kolm vastajat neljast.

Tegevus, mida pidas arendavaks kõige suurem osa vastanutest, oli huviring. Tegevus, mida pidas arendavaks kõige väiksem osa vastanutest, oli noorteprojekti läbiviimine. Ka siin ei ole erinevused mäekõrgused.

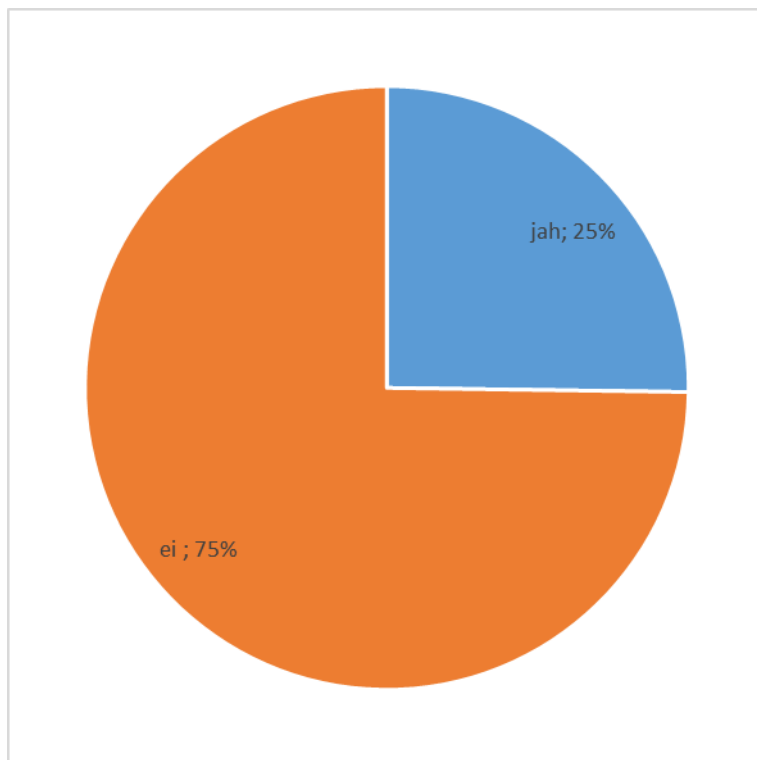
Tegevus, mida pidas mänguliseks kõige suurem osa vastanutest, oli noorteprojekti läbiviimine.

Tegevus, mida pidas mänguliseks kõige väiksem osa vastanutest, oli huviring.

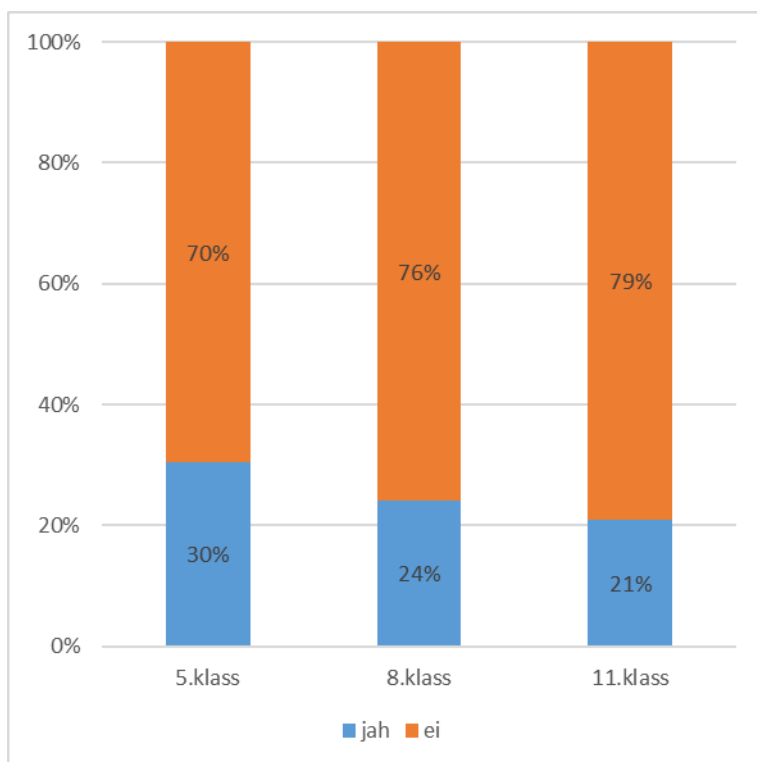
Tabel 21. Hinnangud ja rahulolu koolis toimuvale tegevusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

	Tegevus oli huvitav	Tegevus oli arendav	Tegevus oli mänguline
Noorteprojekti läbiviimine	74%	74%	56%
Ürituste korraldamine (v.a kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)	82%	78%	54%
Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes	89%	84%	52%
Huviring	88%	88%	46%
Mingi muu tegevus	83%	77%	53%
Keskmine	83%	80%	52%

Küsimustikus oli küsimus ka selle kohta, kas koolis on huvi tuntud, mida õpilased sooviksid teha pärast tunde koolis. Üks neljast vastanust ütles, et on küsitud, kolm neljast aga, et ei ole küsitud. Vastused sellele küsimusele üldiselt ei ole seotud vastaja taustaga, välja arvatud vanus: kui 5. klassi õpilastest vastas jaatavalt 30%, siis 11. klassi õpilastest 21%. Seega vanuse kasvades väheneb nende osakaal, kes ütles, et nende käest on küsitud, mida huvitavat nad sooviksid teha koolis pärast tunde.

Joonis 34. "Kas koolis on käesoleval aastal küsitud, mida Sa tahaksid pärast tunde huvitavat koolis teha?"

Joonis 35. Koolis on käesoleval aastal küsitud, mida õpilased tahaksid pärast tunde huvitavat koolis teha

3.5 OSALEMINE ÜHINGUTES, PROJEKTIDES JA ÕPILASESINDUSES

3.5.1 OSALEMINE NOORTEÜHINGUTES

Küsimus ankeedis:

Kas Sa osalesid järgmistes organisatsioonides ja/või tegevustes ajaperioodil jaanuar kuni november 2015? Märki kõik, mille tegevuses osalesid.

Noorteorganisatsioon

Noorteprojekt väljaspool kooli

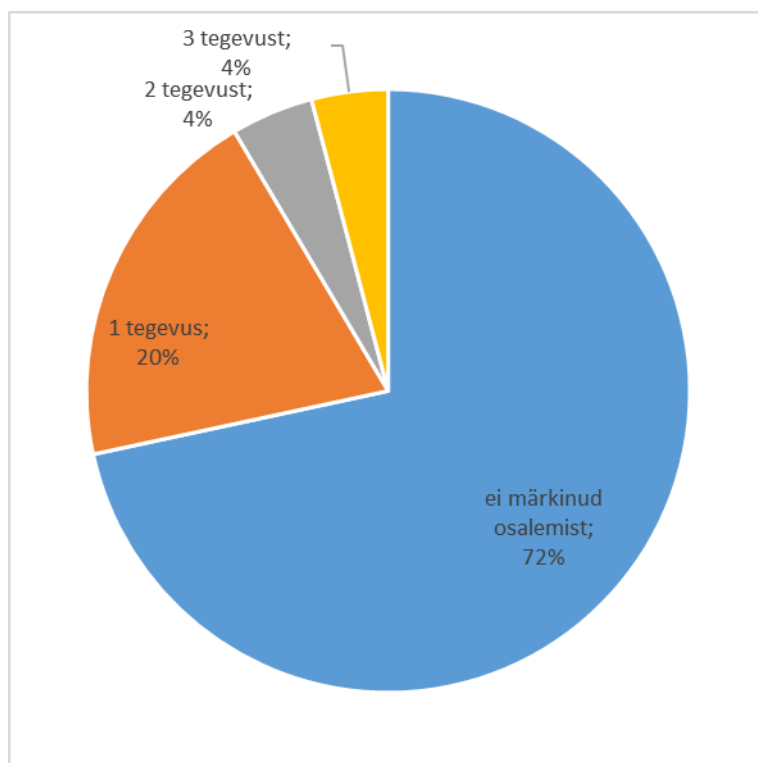
Muu organisatsioon

Õpilasfirma või mõni ettevõtlikkust toetav programm, projekt

Kooli õpilasesindus ja/või Tallinna Õpilasesinduste Liit (ja/või Eesti Õpilasesinduste Liit)

Tallinna linna noortevolikogu

Nende organisatsioonide tegevuses osalemist on märkinud 28% vastanutest. Ühes tegevuses on märkinud osalemist viiendik, kahes või kolmes tegevuses üks kahekümneviiendik vastanutest. Võrreldes varasemate tegevustega on seda tüüpi tegevusest osavõtt suhteliselt vähepopulaarne.

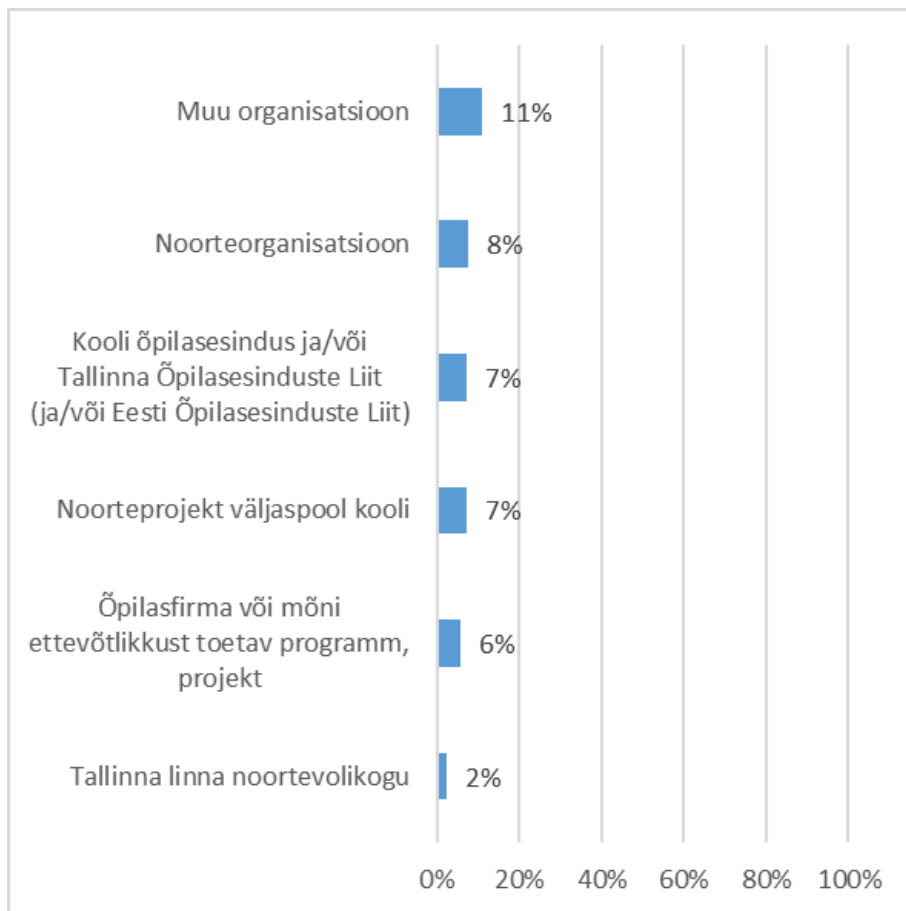

Joonis 36. Noorteühingutes osalemine

Kõige enam on osalemist märgitud muus organisatsioonis, umbes kümnendik vastanutest on seda märkinud. Kuna küsitluses ei olnud täpsustavat küsimust selle kohta, mis nimelt see muu organisatsioon on, siis ei saa siinkohal ka teada, mida vastajad silmas pidasid.

Noorteorganisatsioonis, õpilasesinduses, noorteprojektis, õpilasfirmas või ettevõtlikkust arendavas programmis, projektis osalemist osalemist märkis 6–8% vastanutest.

Osalemist Tallinna linna noortevolikogus, milles üldse on 21 liiget, märkis 2% kõikidest küsimustiku täitnutest.

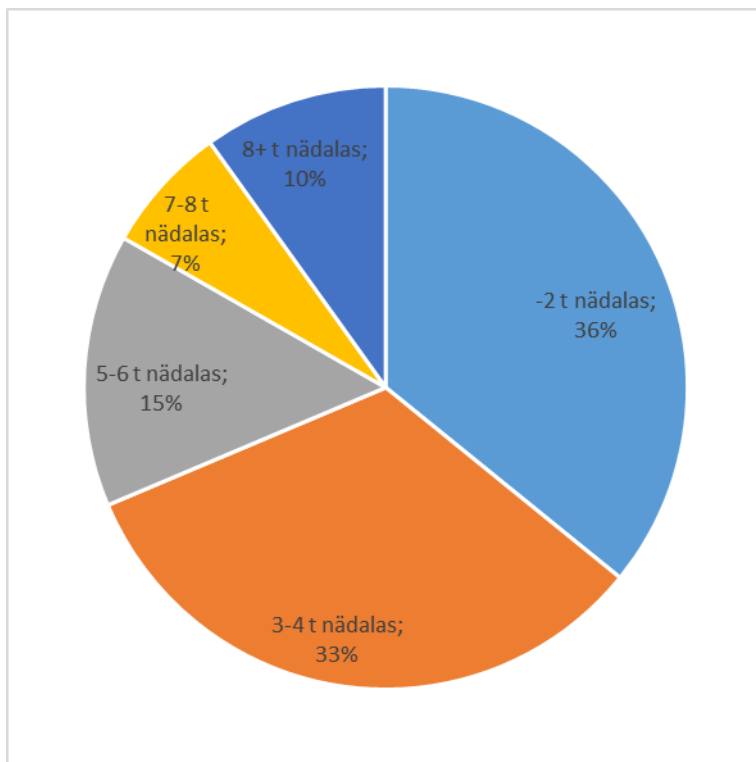

Joonis 37. Erinevates noorteühingutes osalemine. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Fookusgrupiuuringus osalejatest oli keskkooli ajal õpilasesindusse kuulunud 3 noort ning umbes sama palju ka noorteühendustesse. Arvamused õpilasesinduse tegevusest tõid välja, et tegevus seal nõuab palju aega, mistõttu sinna kuuluvatel õpilastel on väga vähe vaba aega. See oli ka üks põhjustest, mis rühmaintervjuul osalejate arvatest selgitas õpilasesinduse suhteliselt vähest populaarsust. Õpilasesinduse liikmete imago oli siiski kahetine. Ühelt poolt nähti neid aktiivsete, julgete ja esinduslikena, teiselt poolt oli ka arvamusi, mille kohaselt õpilasesinduse liikmed n-ö kasutasid oma võimu ära, luues õpilaste ebavõrdust soosivaid reegleid. Samuti arvati, et nad lisaks mõne ürituse korraldamisele ja oma ruumis kokkusaamisele suurt midagi muud ei tee.

Noorteorganisatsiooni kuulumise kogemus pärines Eesti Laste Organisatsioonist, Eesti Noorteühenduste Liidust ja Entrumist. Küsimusele, milliseid noorteorganisatsioone või -programme rühmaintervjuul osalejad teavad, oli kõige populaarsemaks vastuseks Entrum, mis on sisult ettevõtlikkusideede konkurss, mitte niivõrd noorteühing. Need, kes ise noorteorganisatsiooni kuulunud ei olnud, ei osanud lisaks Entrumile rohkem noorteorganisatsioone nimetada. Ei teatud ka noorteorganisatsioonide ettevõtmisi, nagu näiteks kohalikud osaluskogud ja demokraatiaprojektid.

Selles blokis olevate ühingute ja projektidega seotud ajakasutus on praktiliselt samasuguse jaotusega nagu ka koolis pärast tunde toimuva tegevuse puhul. Umbes kahe kolmandiku tegevuste puhul on nendes osalemiseks kulunud kuni 4 tundi, kusjuures see on jagunenud umbes pooleks: kuni 2 tunni ja 3–4 tunni vahel. Umbes viiendiku peale kogu tegevustest on kulunud 5–8 tundi ja kümnendiku tegevuste peale üle 8 tunni nädalas.

Joonis 38. Noorteühingutes osalemisele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Analüüsid ajakulu tegevuste kaupa, eristub muust tegevusest kooli õpilasesindusele kulutatud aeg – erinevalt ülejäänud tegevusest on selle puhul võrdlemisi suur osakaal ajakulul kuni 4 tundi nädalas ja suhteliselt väike osakaal üle 6 tunni kulutatud ajal. Ülejäänud tegevused ei eristu üksteisest nädalase keskmise ajakulu mõttes.

Tabel 22. Erinevates noorteühingutes osalemisele kulunud aeg. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent

	-2 t nädalas	3-4 t nädalas	5-6 t nädalas	7-8 t nädalas	8+ t nädalas
Noorteorganisatsioon	33%	31%	16%	12%	8%
Noorteprojekt väljaspool kooli	35%	33%	16%	4%	12%
Muu organisatsioon	29%	38%	15%	7%	11%
Õpilasfirma või mõni ettevõtlikkust toetav programm, projekt	33%	33%	12%	8%	13%
Kooli õpilasesindus ja/või Tallinna Õpilasesinduste Liit (ja/või Eesti Õpilasesinduste Liit)	49%	29%	16%	3%	4%
Tallinna linna noortevolikogu	42%	27%	8%	8%	15%

3.5.2 NOORTEÜHINGUTES OSALEMISE TAUST

OSALEJAD JA MITTEOSALEJAD

Võrreldes osalejaid ja mitteosalejaid, on statistiliselt oluline erinevus vaid vanuses: 5. klassis on osalemist märkinud 32%, 8. klassis 24% ja 11. klassis 29%. Teiste muutujate lõikes statistiliselt olulisi erinevusi ei ole, osalemine on üsna ühesugune keele, soo ja leibkonna koosseisu lõikes.

ERINEVATES TEGEVUSTES OSALEJAD

Tegevuste erinevusest rääkides võib öelda, et kõige suuremad on erinevused soo ja vastamiseks kasutatud keele lõikes.

Sugu

Poiste hulgas on rohkem neid, kes on märkinud osalemist õpilasfirmas, tüdrukute hulgas aga neid, kes on märkinud osalemist kooli õpilasesinduses või mõnes katusorganisatsioonis.

Vanus

5. ja 8. klassi õpilaste hulgas on märgatavalt rohkem muu organisatsiooni tegevuses osalejaid kui 11. klassi õpilaste hulgas.

11. klassis on suhteliselt rohkem kooli õpilasesinduses osalejaid, kui nooremates klassides. Selles klassiastmes on suhteliselt rohkem ka õpilasfirmas osalejaid.

Vastamise keel

Vene keeles vastanute hulgas on suhteliselt enam neid, kes on märkinud osalemist noorteorganisatsioonis.

Eesti keeles vastanute hulgas on enam neid, kes märkisid osalemist õpilasfirmas või kooli õpilasesinduses.

Leibkonna koosseis

Suuri erinevusi küsitlustulemused ei peegelda.

Mõlema või ühe vanemaga peres elavate noorte hulgas on suhteliselt enam õpilasesinduses osalejaid, võib-olla veidi enam ka noorteühingus osalejaid.

Sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas on aga enam õpilasfirmaga kokku puutunud ja ka Tallinna noortevolikogus osalenuid.

Tabel 23. Erinevates noorteühingutes osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

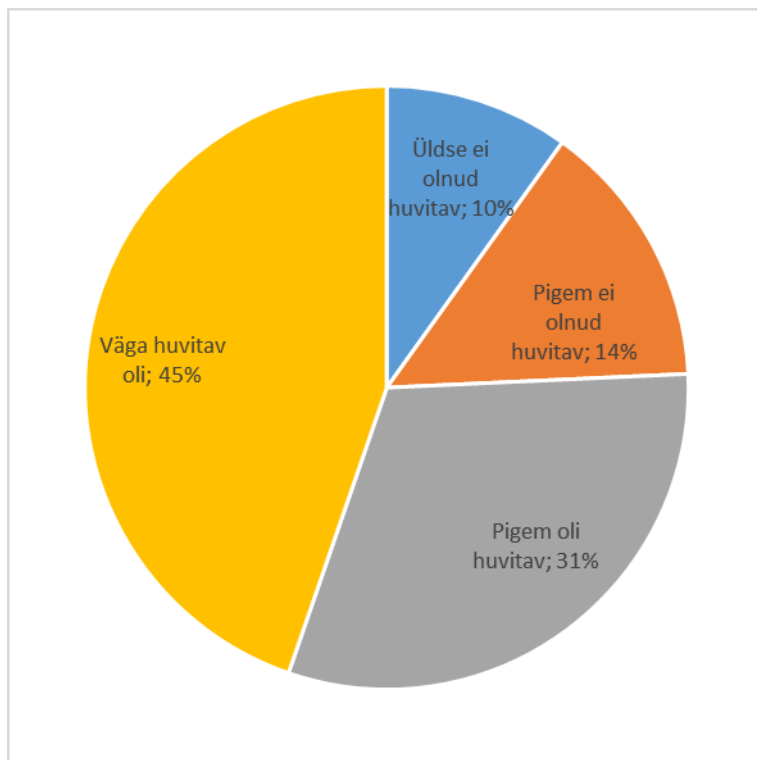
	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5.kl	8.kl	11.kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Noorteorganisatsioon	20%	17%	20%	20%	16%	16%	23%	19%	18%	14%
Noorteprojekt väljaspool kooli	17%	18%	17%	19%	16%	16%	20%	17%	17%	20%
Muu organisatsioon	27%	27%	31%	29%	19%	26%	29%	27%	30%	24%
Õpilasfirma või mõni ettevõtlikkust toetav programm, projekt	20%	9%	15%	5%	21%	17%	9%	13%	12%	17%
Kooli õpilasesindus ja/või Tallinna Õpilasesinduste Liit (ja/või Eesti Õpilasesinduste Liit)	11%	24%	10%	21%	23%	20%	12%	19%	18%	13%
Tallinna linna noortevolikogu	6%	6%	8%	5%	4%	6%	7%	5%	4%	13%

3.5.3 HINNANGUD OSALEMISELE NOORTEÜHINGUTES

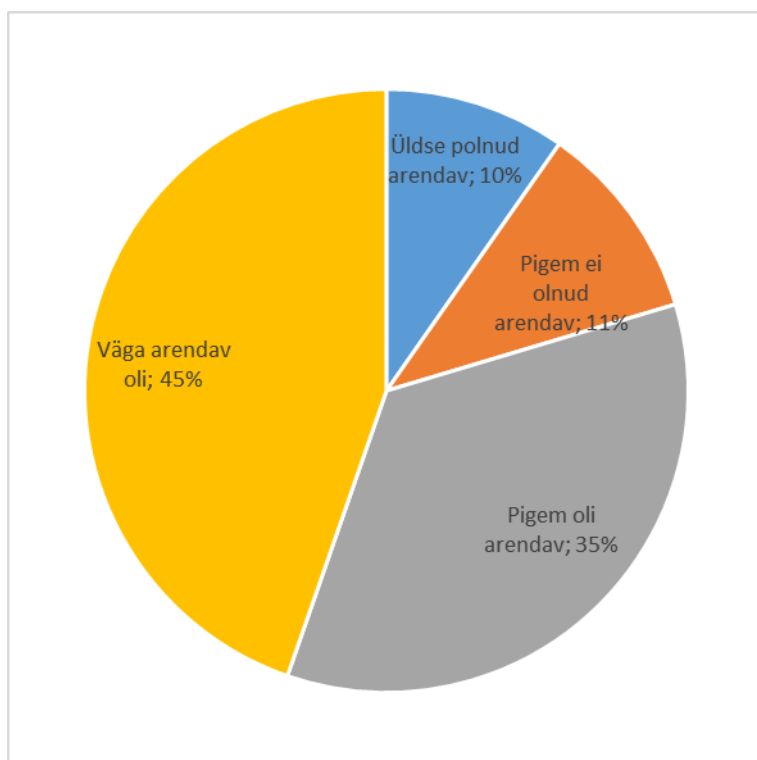
Hinnangud osalemisele noorteühingutes on, sarnaselt varasematele valdkondadele, üldiselt vägagi positiivsed.

Kolm neljandikku vastustest (76%) ütleb, et seda tegevust peetakse huvitavaks, 80% näitab, et neid peetakse arendavaks ning 78% hinnangute kohaselt on osalejad üldiselt rahul saadud kogemusega.

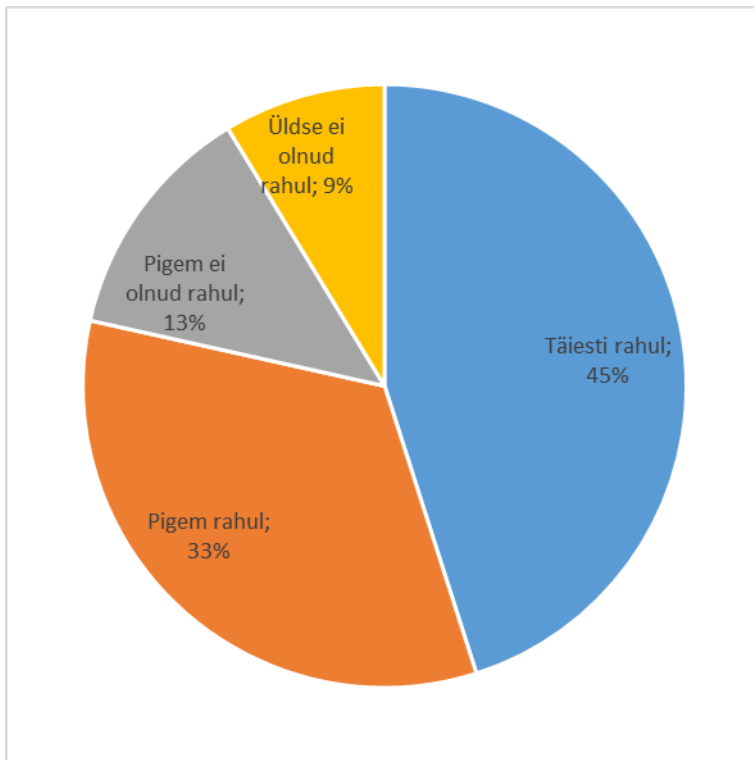
Varasematest blokkidest veidi väiksem on nende vastuste osakaal, mis näitavad, et noorteühingutes tegutsemist peeti mänguks ja meelelahutuseks; selliseid vastuseid oli 44%.

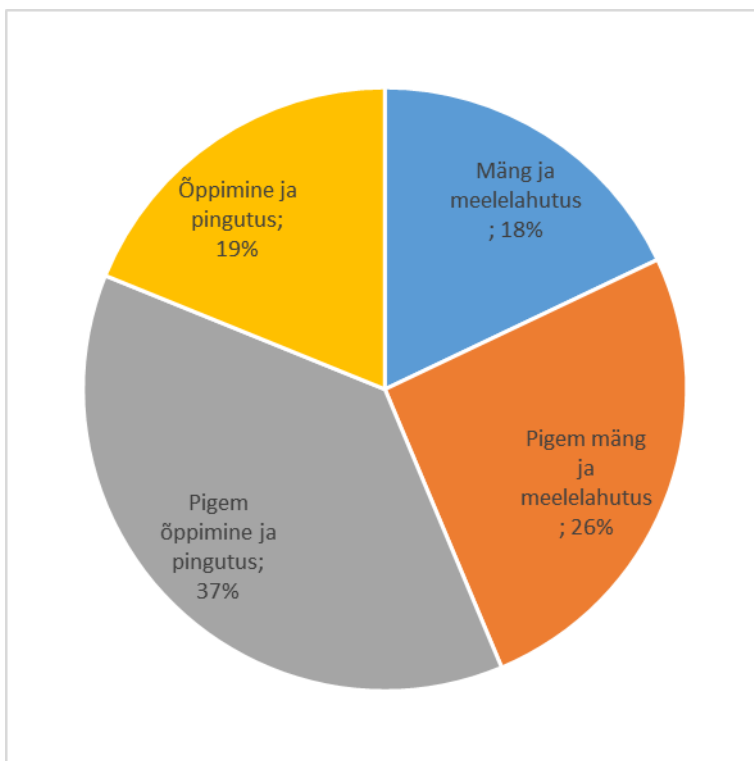
**Joonis 39. Hinnangud noorteühingutes osalemise huvitavusele.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal**

**Joonis 40. Hinnangud noorteühingutes osalemise arendavusele.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal**

Joonis 41. Rahulolu noorteühingutes osalemisega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 42. Hinnangud noorteühingutes osalemise mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

3.5.4 HINNANGUD ERINEVATES ÜHINGUTES OSALEMISELE

Konkreetsesele tegevusele antud hinnangud olid mõnevõrra rohkem hajutatud kui varasemate blokkide puhul ning võib eristada tegevusi, millega oldi rahul suhteliselt rohkem, ja tegevusi, millega rahul olijaid oli suhteliselt vähem.

Ühingud, milles osalemist pidas huvitavaks kõige suurem osa vastajatest, on noorteprojekt väljaspool kooli ning õpilasesindus, kas siis koolis tegutsev või ka katusorganisatsioon. Ühingud, milles osalemist pidas huvitavaks kõige väiksem osa vastajatest, on Tallinna noortevolikogu ja noorteühing.

Ühing, milles osalemist pidas arendavaks kõige suurem osa vastajatest, on noorteprojekt väljaspool kooli. Ühing, milles osalemist pidas arendavaks kõige väiksem osa vastajatest, on Tallinna linna noortevolikogu.

Ühingud, milles osalemisega oli rahul kõige suurem osa vastajatest, on kooli õpilasesindus või mõni katusorganisatsioon, noorteprojekt väljaspool kooli ning noorteühing. Ühing, millega oli rahul kõige väiksem osa vastajatest, on õpilasfirma või mõni ettevõtlikkus toetav programm.

Tegevus, mida pidas mänguks ja meelelahutuseks kõige suurem osa vastajatest, on tegevus noorteühingus ja Tallinna noortevolikogus. Tegevus, mida pidas mänguks ja meelelahutuseks kõige väiksem osa vastajatest, on tegevus kooli õpilasesinduses või õpilasesinduste katusorganisatsioonis.

**Tabel 24. Hinnangud erinevates noorteühingutes osalemisele.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal**

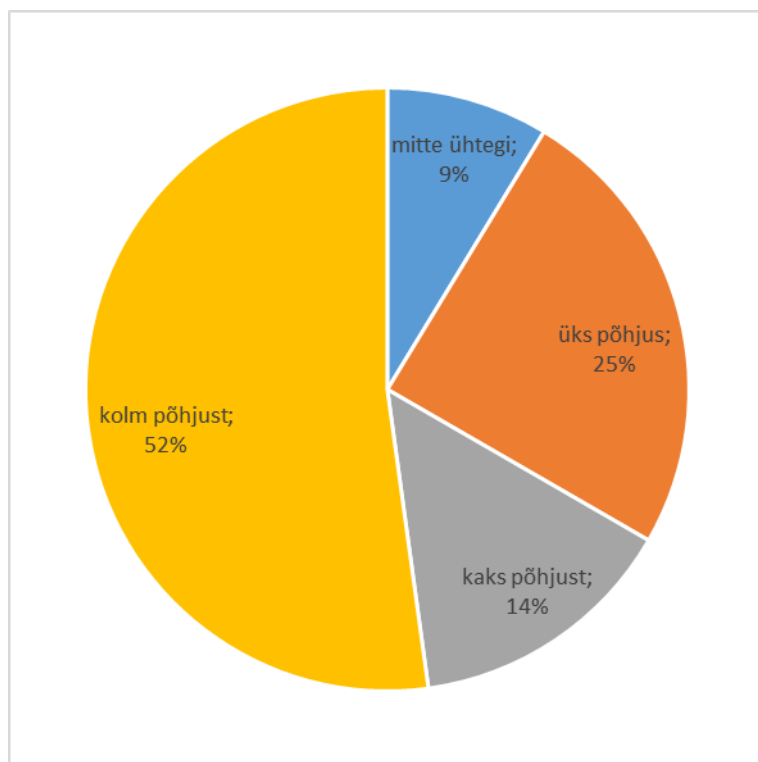
	Oli huvitav	Oli arendav	Oli rahul	Oli mäng ja meelelahutus
Noorteorganisatsioon	69%	73%	82%	54%
Noorteprojekt väljaspool kooli	81%	87%	83%	40%
Muu organisatsioon	78%	82%	78%	47%
Õpilasfirma või mõni ettevõtlikkust toetav programm, projekt	74%	80%	65%	36%
Kooli õpilasesindus ja/või Tallinna Õpilasesinduste Liit (ja/või Eesti Õpilasesinduste Liit)	80%	81%	84%	33%
Tallinna linna noortevolikogu	65%	67%	74%	54%
Keskmine	74%	78%	78%	44%

3.6 EELNEVAS TEGEVUSES MITTEOSALEMISE PÕHJUSED

Eelmiste küsimusteblokkide põhjal võib arvata, et peaaegu kõik küsitlusele vastanud noored osalevad vaba aja arendavaks sisustamiseks pakutavas tegevuses. Tõepoolest, valimis oli vaid mõnikümmend noort, kes eelmises kolmes küsimusteblokis ei märkinud ühtegi tegevust; täpsemalt oli neid kokku 69 ehk 5,4% tervest valimist. Vastused järgmisele küsimusele aitavadki veidi avada nende tunnetatud põhjusi mitte osaleda vabaajategevuses.

Mis on selle põhjusteks, et Sa ei osalenud eelmisel sügisel ega kavatse osaleda sel õppeaastal mitte üheski tegevuses? Märgi järgnevast loetelust kuni 3 olulisemat põhjust.

Enamik mitteosalenutest on märkinud mitu põhjust oma mitteosalemise selgitusena: 53% märkis kolm põhjust ja 14% märkis kaks põhjust. Ainult ühe põhjuse märkis 25% vastanutest ning 9% jättis ka sellele küsimusele vastamata.

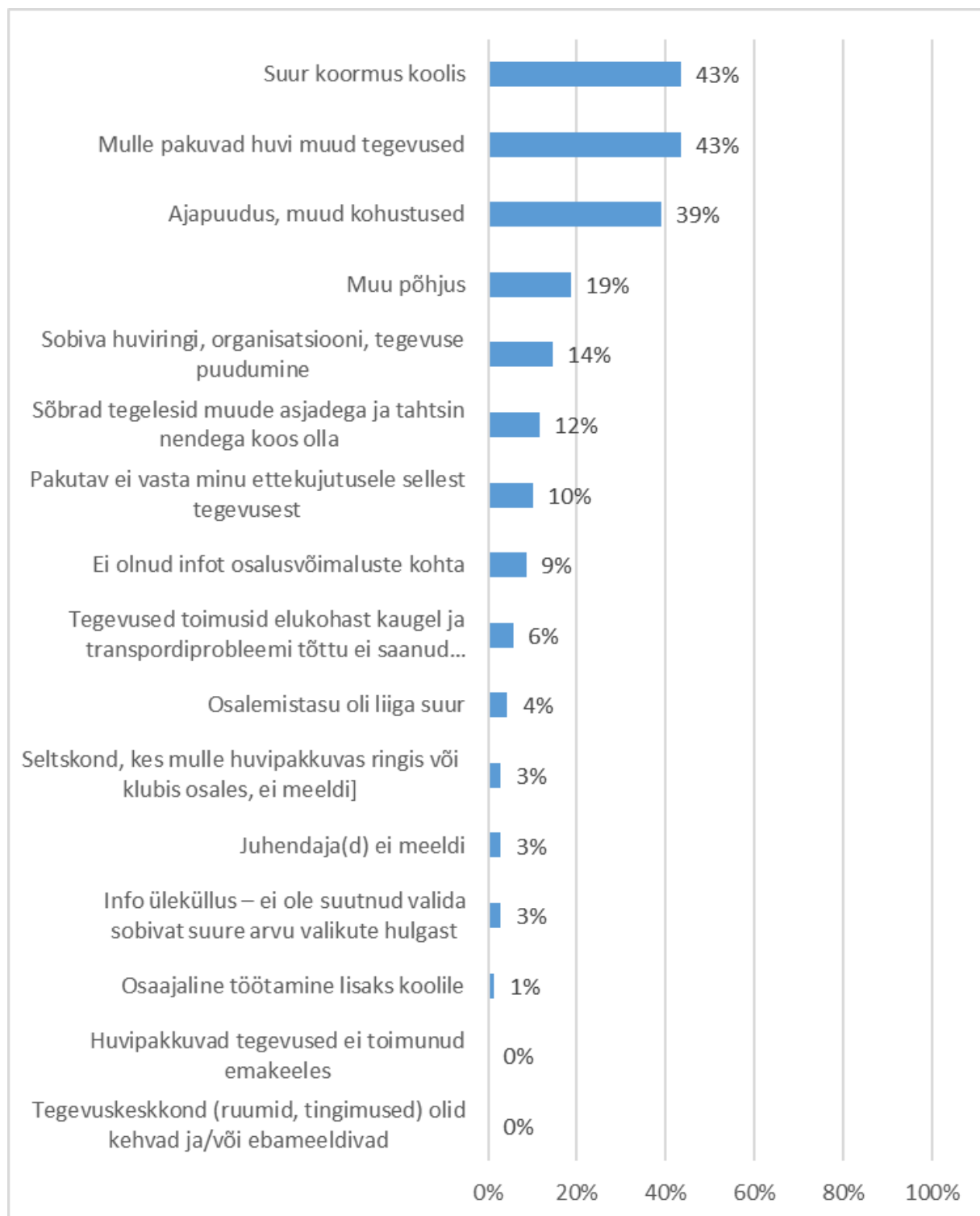

Joonis 43. Märgitud mitteosalemise põhjuste arv

Kaks kõige sagedamini märgitud põhjust on suur koormus koolis (43%) ning see, et vastajale pakuvad huvi muud tegevused (43%). Kolmandal kohal on ajapuudus ja muud kohustused. Kui esimene ja kolmas põhjus ei ole noortele pakutava tegevusega kuigivõrd seotud, siis populaarsuselt teine põhjus on.

Teise põhjusega võib sisulises mõttes seotuks pidada ka viiendal kohal olevat tunnetatud põhjust – ei leidnud sobivat ringi, tegevust (14%); kuuendal kohal olevat põhjust – sõbrad tegelesid muude asjadega ja tahtsin nendega koos olla (12%); seitsmendal kohal olevat põhjust – pakutav

ei vasta minu ettekujutusele sellest tegevusest (10%). Kokku seega umbes neli viiendikku vastustest. Selle tähendust hinnates tuleb arvestada, et kõikide vastajate hulgas on selliste noorte osakaal, kes ei leidnud endale sobivat tegevust, siiski vaid umbes 4%. Mingi muu põhjuse oli märkinud 19% vastajatest ja infopuudust 9%.

Joonis 44. Juhendatud tegevuses mitteosalemise põhjused

13–15-aastaste riskinoorte fookusgrupi uuring tõi välja, et selles grupis on peamisteks regulaarse mitteosalemise põhjusteks pikad koolipäevad, pärast mida enam ei jõua midagi teha, ja perekondlikud kohustused.

3.6.1 TEGEVUSES MITTEOSALEMISE PÕHJUSTE TAUST

Analüüsides tegevuses mitteosalemise tausta, võib öeda, et neljast muutujast vaid sugu ja keel diferentseerisid vastuseid ja seda vaid nelja mitteosalemise tunnetatud põhjuse puhul. Võib öelda, et eelmisel joonisel toodud vastuste jaotus kirjeldab päris hästi kõikide vastanute arvamust, selles ei ole väga suuri ega olulisi sotsiaal-demograafilise taustaga erinevusi.

Sugu

Ajapuudust olid märkinud suhteliselt enam tüdrukud (poisid 21%, tüdrukud 61%); vanuse järgi: 11. klassi õpilased (63%), 5. klass 25% ja 8. klass 14%.

Suurt koormust koolis olid enam märkinud tüdrukud (61%, poisid 29%).

Et osalemistasu oli liiga suur, märkis 10% tüdrukutest ja 0% poistest.

Keel

Eesti keeles vastanutest märkis 16%, et ei osalenud, sest pakutav ei vastanud tema ettekujutusele tegevusest, vene keeles vastanute hulgas oli vastav osakaal 0%.

3.7 NOORTEPROJEKTID

Lisaks eespool nimetatud tegevustele, mis toimuvad pidevalt või milles osalemiseks on olemas võimalused pidevalt aasta jooksul, on terve rida tegevusi, mis on suhteliselt lühiajalised, ajutised ega ole nii struktureeritud kui varasemalt analüüsitud tegevused. Aruande see osa analüüsib kaasatust mõningates sellistes tegevustes.

3.7.1 NOORTEPROJEKTIDES OSALEMINE

Küsimus ankeedis:

Kas Sa osalesid järgmistes organisatsioonides ja/või tegevustes ajaperioodil jaanuar kuni november 2015? Juhul kui Sa osalesid mitmes organisatsioonis ja/või tegevuses, märgi kõik, milles osalesid.

Rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus

Rahvusvaheline noortelaager

Rahvusvaheline koolitus

Noorteprojekt Eestis

Noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev), õpilasvahetus

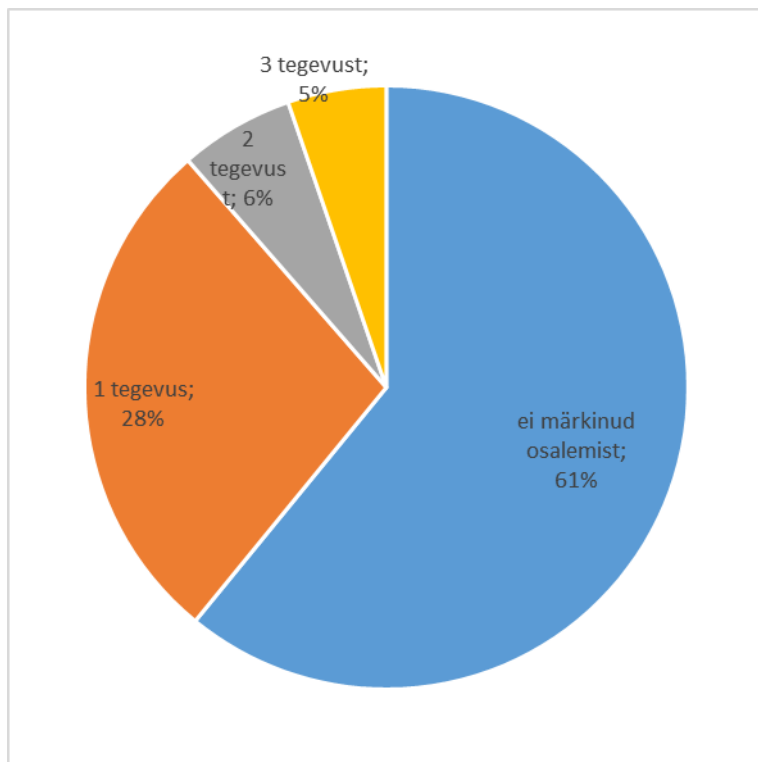
Õpilasmalev

Vabatahtlik tegevus

Ülelinnaline/temaatiline programm (spordi-, tervise-, keskkonna-, vabatahtlikkuse-, meedia- vm teemaline)

Ei osalenud üheski noorteprojektis ega noortelaagris

Küsimustikus märkis 39% vastanutest, et osales 2015. aasta jooksul nendes tegevustes või organisatsioonides. 28% osales ühes, 6% kahes ja 5% kolmes tegevuses või organisatsioonis. Tegemist on projektide ja tegevusega, mis ei eelda pikaajalist osalemist, vaid vastupidi, need toimuvad suhteliselt lühikese aja jooksul. Samuti mõjutab ühes tegevuses või projektis osamine kaasatust teistes tegevusvormides – ei saa samaaegselt olla õpilasmalevas ja õpilasvahetuses või noorteprojektis Eestis ja rahvusvahelises noortelaagris. Seetõttu võib öelda, et suure tõenäosusega tähendab mitu tegevuses osalemist seda, et need ettevõtmised järgnesid üksteisele. Paraku ei ole võimalik seda hüpoteesi selle uuringu raames kontrollida.

Joonis 45. Osalemine noorteprojektides

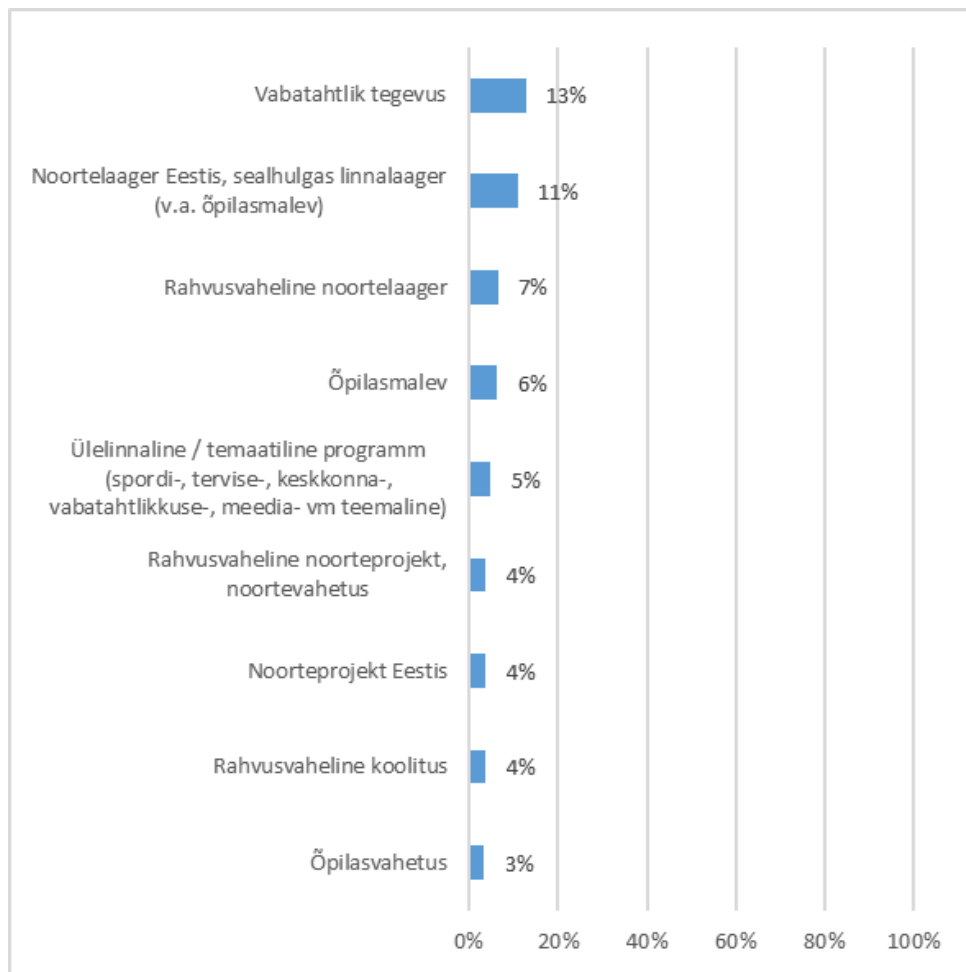
Fookusgrupi intervjuudest selgus, et malevas oli osalenud kolm noort. Laagrites oli osalenud 14 noort, kellest kolm olid laagris ka töötanud. Fookusgruppides selgus, et enamasti satuti laagrisse kooli vahendusel, mõnel juhul ka sõbra soovitusel.

Kõige populaarsem oli vabatahtlik tegevus, seda oli märkinud veidi enam kui kümnendik (13%) vastanutest. Seda ei saa pidada eriti kõrgeks osalusmääraks. Vabatahtlik tegevus võib toimuda väga erinevas kontekstis, nii organisatsiooni tegevuse raames (näiteks juhendamisenä, mingi ürituse korraldamises osalemisenä) kui ka eraldi ettevõtmisenä (näiteks toidupanga toidukogumise kampaaniate läbiviimises oma aega panustades).

Peaaegu sama populaarne oli osalemine Eestis toimunud noortelaagrites, sealhulgas linnalaagrites (11%).

Rahvusvahelises noortelaagris osalemist märkinuid oli vähem, vaid 7%, õpilasmalevas osalenuid umbes sama palju – 6%.

Ülejäänud tegevuste puhul märkis osalemist 3–5% küsitletutest.

Joonis 46. Osalemine erinevates noorteprojektides. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Võrreldes erinevates tegevustes osalemise sagedust, võib öelda, et suhteliselt palju õpilasi on käinud kolm korda või rohkem rahvusvahelises noortelaagris, noortelaagris Eestis ja osalenud vabatahtlikus tegevuses. Suhteliselt vähesed on aga käinud mitu korda õpilasvahetuses. Seega, teiste tegevustega võrreldes on noortelaagrid ja vabatahtlik tegevus populaarsemad, kuid õpilasvahetused vähempopulaarsed.

Tabel 25. Erinevates tegevustes osalemise sagedus. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal, reaprotsent

	1 kord	2 korda	3 korda	4 korda või rohkem
Rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus	40%	29%	14%	17%
Rahvusvaheline noortelaager	34%	18%	16%	32%
Rahvusvaheline koolitus	44%	26%	18%	13%
Noorteprojekt Eestis	36%	31%	14%	19%
Noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev)	25%	22%	22%	32%
Õpilasvahetus	49%	31%	17%	3%
Õpilasmalev	48%	25%	12%	15%
Vabatahtlik tegevus	27%	23%	14%	36%
Ülelinnaline / temaatiline programm (spordi-, tervise-, keskkonna-, vabatahtlikkuse-, meedia- vm teemaline)	31%	28%	17%	24%

3.7.2 NOORTEPROJEKTIDES OSALEMISE TAUST

OSALEJAD JA MITTEOSALEJAD

Erinevus osalemist märkinute ja mittemärkinute vahel peegeldab vanuse ning sugupoolte vahelisi erinevusi.

Sugu

Poistest märkis osalemist 36%, tüdrukutest 42%, erinevus on olemas, kuid mitte kuigi suur.

Vanus

Kui 5. klassi õpilastest märkis 43% ja 8. klassi õpilastest 44% osalemist, siis 11. klassis oli osalenute osakaal 30% ehk märksa madalam.

ERINEVATES TEGEVUSTES OSALEJAD

Sugu

Soo lõikes suuri erinevusi ei ole. On vaid üks tegevus, mille puhul on erinevus märgatav: poiste hulgas on osalus ülelinnalistes/temaatilistes programmides suurem.

Vanus

Kolme tegevuse puhul on 5. ja 8. klassi õpilaste hulgas osalemine kõrgem kui vanemate hulgas:

- rahvusvaheline noortelaager,
- noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev),
- ülelinnaline / temaatiline programm.

Kahe tegevuse puhul on aga vanemas rühmas osalemismäär kõrgem:

- õpilasvahetus,
- õpilasmalev.

Keel

Vastamise keel on muutuja, mille puhul on osalemise erinevused suhteliselt selgelt väljendunud.

Nelja tegevuse puhul on osalenute osakaal suurem vene keeles vastanute hulgas:

- rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus,
- rahvusvaheline noortelaager,
- rahvusvaheline koolitus,
- noorteprojekt Eestis.

Kahe tegevuse puhul on aga vastupidi, osalemise määr on kõrgem eestlaste hulgas:

- noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev),
- vabatahtlik tegevus.

Leibkonna tüüp

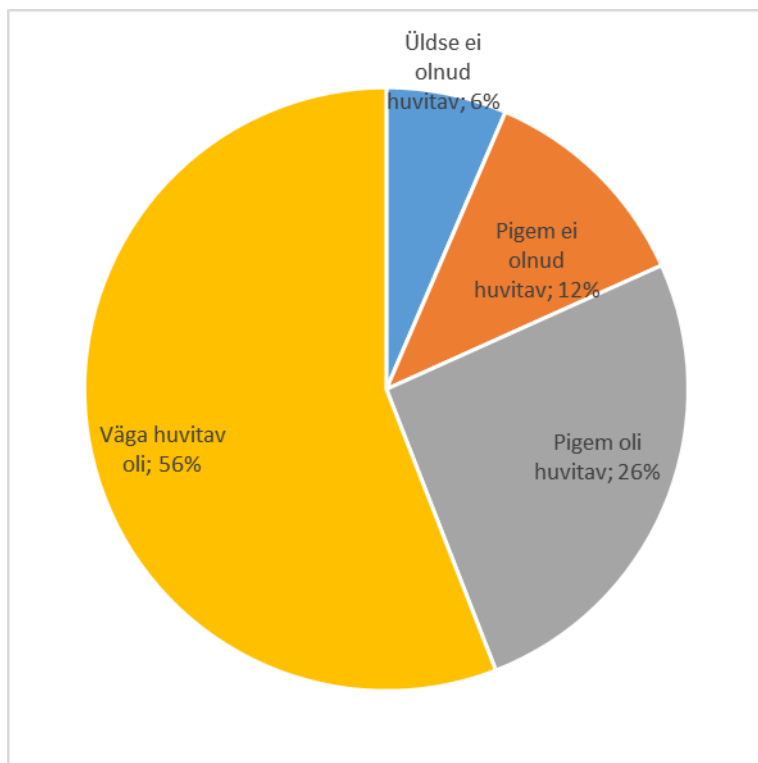
Leibkonna tüüpide lõikes on erinevused üldiselt väikesed. Ühe seosena võib välja tuua selle, et rahvusvahelises noortelaagris osalemist märkinuid oli palju ühe või kahe vanemaga leibkonnas elavate noorte hulgas ja vähem sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas. Teiseks, õpilasvahetustes osalenuid on suhteliselt palju sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas, mõnevõrra vähem ühe või kahe vanemaga leibkondades.

Tabel 26. Erinevates noorteprojektides osalemise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

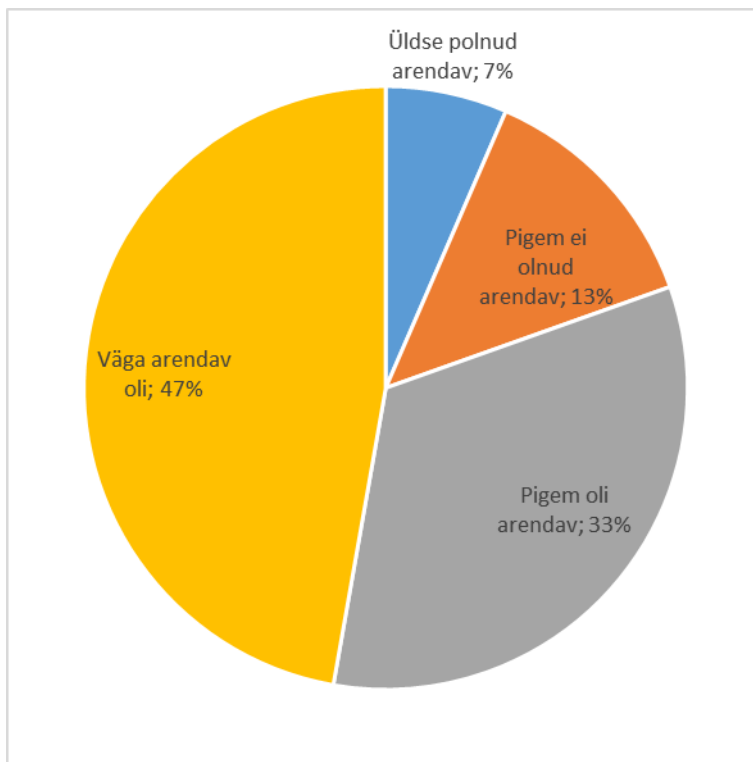
	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5. kl	8. kl	11. kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus	7%	6%	7%	5%	9%	6%	9%	7%	6%	5%
Rahvusvaheline noortelaager	11%	13%	12%	13%	9%	10%	15%	12%	13%	8%
Rahvusvaheline koolitus	7%	6%	6%	6%	8%	5%	10%	5%	9%	7%
Noorteprojekt Eestis	7%	6%	7%	4%	9%	5%	9%	6%	6%	9%
Noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev)	18%	21%	20%	23%	13%	23%	12%	21%	20%	16%
Õpilasvahetus	6%	6%	5%	6%	8%	5%	7%	6%	4%	10%
Õpilasmalev	11%	12%	8%	11%	16%	11%	12%	12%	7%	14%
Vabatahtlik tegevus	22%	24%	23%	23%	22%	26%	17%	22%	27%	26%
Ülelinnaline/temaatiline programm (spordi-, tervise-, keskkonna-, vabatahtlikkuse-, meedia- vm teemaline)	12%	6%	11%	8%	6%	8%	9%	9%	9%	5%

3.7.3 HINNANGUD NOORTEPROJEKTIDELE

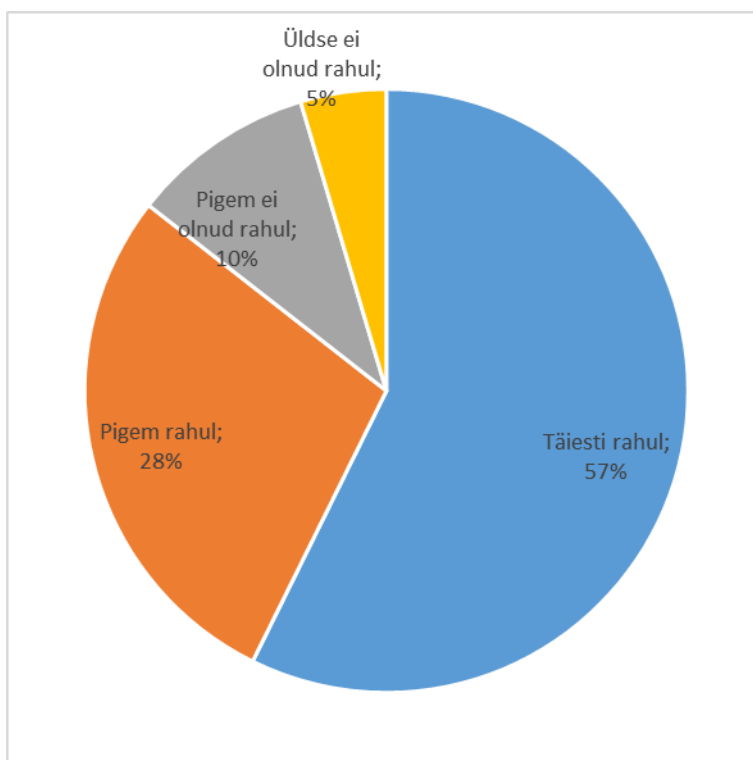
Hinnangud noorteprojektidele olid üldiselt kõrged. Absoluutne enamik vastustest – 75% – väljendas rahulolu saadud kogemusega, 82% arvas, et oli saadud kogemus huvitav ja 80%, et arendav. Hinnangud mängulisusele jagunevad tavapäraselt umbes pooleks: 53% arvates oli tegemist mängu ja meelelahtusega, 47% arvates aga õppimise ja pingutusega.

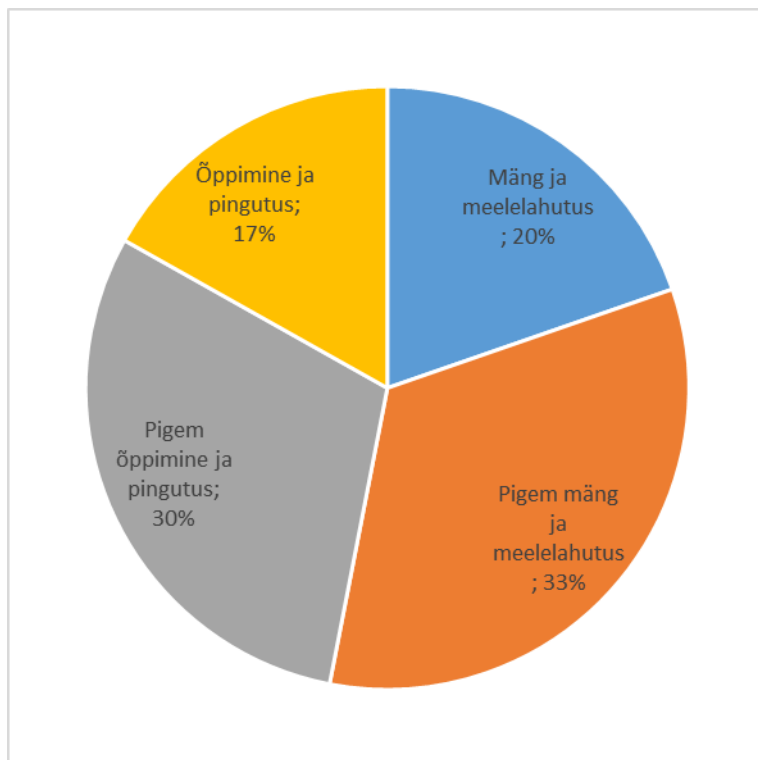
Joonis 47. Hinnangud noorteprojektide huvitavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 48. Hinnangud noorteprojektide arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 49. Rahuolu noorteprojektidega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 50. Hinnangud noorteprojektide mängulisusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

3.7.4 TEGEVUSELE ANTUD HINNANGUD

Seda küsimusteblokki iseloomustab rahuolunäitajate suhteliselt suur varieerumine ja sõltumine tegevusest. Kui varasemate teemablokkide puhul oli igati asjakohane kasutada koondnäitajaid ka iga tegevuse kohta eraldi, siis selle bloki puhul ei ole samade näitajate kasutamine kõikide tegevuste kohta põhjendatud. Hinnangutest adekvaatse ülevaate saamiseks tuleb vaadelda eraldi igale tegevusele antud hinnanguid (Tabel 27).

Kaks tegevust, mida pidas huvitavaks kõige suurem osa vastanutest, olid rahvusvaheline noortelaager ja noortelaager Eestis. Tegevus, mida pidas huvitavaks kõige vähem vastanuid, oli rahvusvaheline koolitus. Erinevused olid küllaltki suured.

Kaks tegevust, mida pidas arendavaks kõige suurem osa vastanutest, olid rahvusvaheline noortelaager ja noortelaager Eestis. Tegevus, mida pidas arendavaks kõige vähem vastanuid, oli rahvusvaheline koolitus. Erinevused olid küllaltki suured.

Kolm tegevust, mille puhul oli juhendajaga rahul suurim hulk osalejatest, olid õpilasvahetus ning mõlemat tüüpi noortelaagrid. Tegevus, mille puhul oli juhendajaga rahul kõige vähem osalejaid, oli rahvusvaheline koolitus.

Kaks tegevus, mida pidas mänguliseks suurim osa vastanutest, olid õpilasvahetus ning rahvusvaheline noortelaager. Tegevus, mida pidas mänguliseks väikseim osa vastanutest, oli ülelinnaline või temaatiline programm.

Tabel 27. Erinevatele noorteprojektidele antud hinnangud. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

	Oli huvitav	Oli arendav	Rahul juhendajaga	Oli mänguline
Rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus	73%	74%	86%	55%
Rahvusvaheline noortelaager	90%	89%	92%	63%
Rahvusvaheline koolitus	58%	68%	67%	38%
Noorteprojekt Eestis	79%	84%	89%	59%
Noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a õpilasmalev)	91%	88%	92%	53%
Õpilasmalev	80%	74%	94%	62%
Õpilasmalev	75%	75%	81%	57%
Vabatahtlik tegevus	82%	78%	82%	50%
Ülelinnaline/temaatiline programm (spordi-, tervise-, keskkonna-, vabatahtlikkuse-, meedia- vm teemaline)	82%	78%	82%	42%
Keskmine	79%	79%	85%	53%

Selle bloki põhjal joonistub üsna selge muster: noortelaagreid hinnati kõige kõrgemalt, rahvusvahelist koolitust aga kõige madalamalt, hinnangud teistele tegevustele jäid nende vahele.

3.8 NOORTEKESKUSED

Noortekeskusi mainiti Eestis esimest korda 1998. aastal, kui kinnitati esimene Narva noortekeskuse põhimäärus. Selle alusel oli noortekeskus noorsootöösutus, mis korraldab piirkonna noorsootööd. 2002. aastal noortekeskuse kui noorsootöösutuse mõiste täpsustus. Noortekeskusest sai avatud noorsootöö põhimõttest lähtuv noorsootöösutus, kus võivad vabatahtlikkuse alusel käia kõik noored ja mis saab olla ümbruskonna noorsootöö korraldamise keskus. 2014. aastal tegutses Eestis 246 noortekeskust.⁷

Vastavalt Tallinna noorsootöö arengukavale 2012–2016 on noortekeskustel vägagi tähtis roll Tallinna noorte noorsootööteenuse pakkumisel. Noortekeskustest peaksid noored saama infot, nõustamist, võimaluse osaleda erinevaid pädevusi, kuuluvustunnet ja ühiskondlikku aktiivsust arendavas tegevuses. Arengukavas nähakse noortekeskusi piirkondliku noorsootöö korraldamise keskustena.⁸

Noortekeskused lähtuvad oma töös avatud noorsootöö põhimõtetest, mille eesmärgiks on pakkuda noorte vabatahtlikkuse alusel osalemise võimalusi, et toetada noore aktiivsust ja toimetulekut ühiskondlikus elus. Noortekeskused Tallinnas korraldavad üritusi, programme, projekte, laagreid, koolitusi ja seminare. Noortekeskuse külastamine on noorele tasuta. 2016. aasta alguses tegutseb Tallinnas 10 noortekeskust⁹:

⁷ Batueva, V. 2016. Ülevaade muutustest noorte eluolus, Noorteseire aastaraamat 2014/2015, Tallinn: Praxis, ENTK, lk. 29.

⁸ Tallinna noorsootöö arengukava 2012–2016, Tallinna Linnavolikogu 14. juuni 2012 määruse nr 14 "Tallinna noorsootöö arengukava 2012–2016" LISA.

⁹ Noortekeskused, Tallinna koduleht, <http://www.tallinn.ee/est/noorteinfo/Noortekeskused-tln>, viimati vaadatud 24.02.2016.

Küsitluses esitatud küsimused keskenduvad noorte arvamusele ja hinnangule noortekeskustes pakutavate teenuste, samuti noortekeskuste kohta üldiselt.

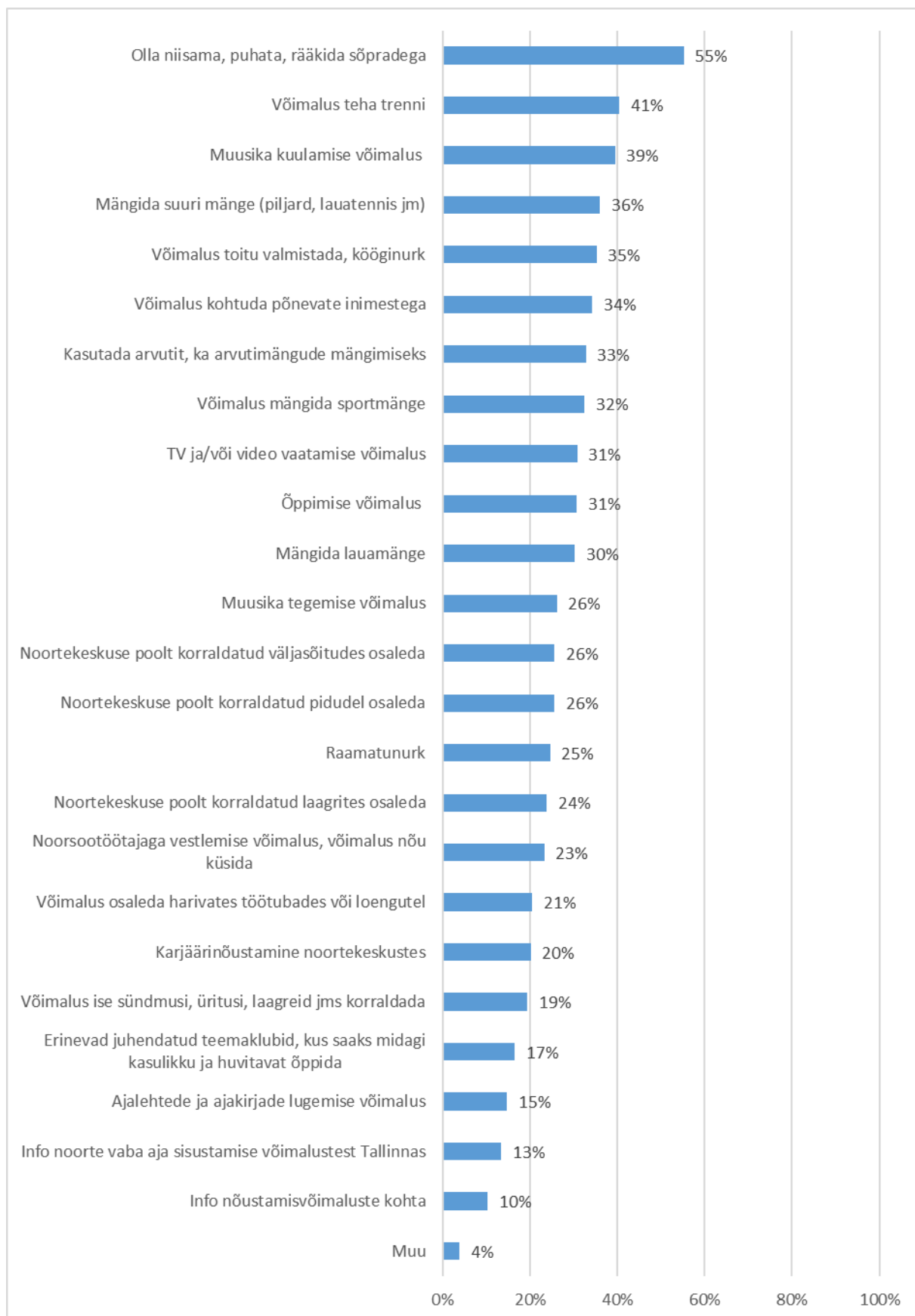
3.8.1 VÕIMALUSED, MIS PEAKSID NOORTEKESKUSES OLEMA

Küsimus ankeedis:

Millega tahaksid noortekeskuses tegeleda? Märki järgnevas loetelus need tegevused ja võimalused, mis peaksid Sinu arvates kindlasti olema noortekeskuses.

Küsimus esitati kõikidele vastajatele. Oma vastuse küsimusele andis iga vastaja, märkides loetelus ära (või jättes märkimata) konkreetse võimaluse.

Vastuste põhjal võib öelda, et enamiku noorte nägemuses ja soovides peaks noortekeskus olema eeskätt koht, kus saab puhata ja mõnusalt aega veeta – populaarsuse pingereas olid eespool erinevate mängude mängimise võimalused, kohtumine ja rääkimine sõprade ja teistega. Asjalikumad tegevused, nagu näiteks nõustamine ja enesearengut toetav tegevus, olid populaarsuse pingereas pigem tagapool. Teistest tegevustest eristuski selgelt võimalus olla niisama, puhata, rääkida sõpradega – seda oli märkinud 55% vastanutest, ülejäänud võimalusi märkis mitte rohkem kui 41%.

Joonis 51. Ootused selle kohta, millised võimalused peaksid noortekeskuses olema

13–15-aastaste riskinoorte fookusgruppides toodi ühe aspektina välja, et ideaalses noortekeskuses peaksid noorsootöötajad olema vähem arvuti taga ja suhtlema rohkem noortega, sest tegelikult meeldib noortele kellegagi lihtsalt rääkida. Samuti toodi välja, et noortekeskustes olevad vahendid ei ole hetkel kvaliteetsed ja neid ei ole piisavalt. Lisaks sooviti noortekeskustes väiksematele lastele kehtivat ajalist piirangut, mis sulgeks noortekeskuse noorematele varasemal kellaajal. Noored soovisid ka rohkem tasuta huviringe, samuti arvati, et noortekeskus võiks pakkuda süüa ja maksta palka noortekeskuse külastamise eest.

3.8.2 NOORTEKESKUSTEGA SEOTUD OOTUSTE TAUST

Ootused noortekeskusele olid küllaltki selgelt struktureeritud ning seotud vastaja sotsiaalse taustaga.

Sugu

Peaaegu kõiki võimalusi märkinuid oli suhteliselt rohkem tüdrukute hulgas kui poiste hulgas; tüdrukute hulgas märkis suhteliselt enam vastajaid järgmisi võimalusi:

- olla niisama, puhata, rääkida sõpradega,
- õppimise võimalus,
- noorsootöötajaga vestlemise võimalus, võimalus nõu küsida,
- noortekeskuse poolt korraldatud laagrites osaleda,
- noortekeskuse poolt korraldatud väljasõitudes osaleda,
- võimalus ise sündmusi, üritusi, laagreid jms korraldada,
- noortekeskuse korraldatud pidudel osaleda,
- võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel,
- võimalus kohtuda põnevate inimestega,
- erinevad juhendajaga teemaklubid, kus saaks midagi kasulikku ja huvitavat õppida,
- info noorte vaba aja sisustamise võimalustest Tallinnas,
- info nõustamisvõimaluste kohta,
- karjäärinõustamine,
- raamatunurk,
- ajalehtede ja ajakirjade lugemise võimalus,
- muusika kuulamise võimalus,
- muusika tegemise võimalus.

Poiste hulgas märgiti suhteliselt enam vaid kolme tegevust:

- mängida suuri mängu (piljard, lauatenis jm),
- kasutada arvutit, ka arvutimängude mängimiseks,
- võimalus mängida sportmängu.

Poiste hulgas tundub olevat suhteliselt suurem huvi mängimise vastu, mis on enesearengu seisukohalt võrdlemisi passiivne ajaveetmise viis. Tüdrukute hulgas on aga huvi rohkem enesearengu, õppimise, üritustel osalemise ja nende korraldamise vastu, st huvid on üldiselt aktiivsemat laadi.

Vanus

Vanuse kasvades üldiselt väheneb nende osakaal, kes soovivad noortekeskuses erinevate tegevuste ja võimaluste olemasolu, kuid seos ei ole siiski lineaarne. Vanuse kasvades väheneb järgmiste tegevuste ja võimaluste soovijate osakaal:

- olla niisama, puhata, rääkida sõpradega,
- mängida lauamängekeskuses,
- kasutada arvutit, ka arvutimängude mängimiseks,
- võimalus toitu valmistada, kööginurk,
- võimalus mängida sportmänge,
- noortekeskuse korraldatud laagrites osaleda,
- muusika kuulamise võimalus,
- TV ja/või video vaatamise võimalus,
- muu.

Eelnevate kõrval on ka kolm tegevust, mille puhul vanuse kasvades suureneb nende kättesaadavust soovivate noorte osakaal:

- võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel,
- info nõustamisvõimaluste kohta,
- karjäärinõustamine.

Selle mustri üks võimalik seletus arvestab vanusega seotud vaba aja hulga, eelistuste ja tegevuste muutust ning eneseteadvuse arengut: kui noorematel on palju vabadust ja palju aega ning nende tegevus on suhteliselt suures osas reguleeritud väliselt, siis vanemaks saades kontrollivad nad oma elu juba suuremal määral, tajuvad oma valikute olulisust ning näevad noortekeskust võimalusena valmistuda osalemiseks tööturul. Selles kontekstis peaks neil olema hea meel valikute üle, mis seonduvad tööturule minekuga, ning väheneb ka nende soov osaleda tegevuses, mis sellele kaasa ei aita ja seisneb lihtsalt ajaveetmises.

Vastamise keel

Üldiselt oli eesti keeles küsimustiku täitnute hulgas erinevaid soove ja võimalusi märkinute osakaal märksa suurem kui vene keeles küsimustiku täitnute hulgas. Eestlaste hulgas soovib suurem osa:

- mängida suuri mängu (piljard, lauatenis jm),
- õppimise võimalus,
- võimalus ise sündmusi, üritusi, laagreid jms korraldada,
- võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel,
- karjäärinõustamine,
- ajalehtede ja ajakirjade lugemise võimalus,
- TV ja/või video vaatamise võimalus,
- Muu.

On vaid üks tegevus, mida märkis suhteliselt suurem osa vene keeles vastanutest: võimalus osaleda noortekeskuse korraldatud väljasõitides.

Leibkonna tüüp

Leibkonna koosseisu ja eelistuste vahel on üsna selge muster: kõige väiksem on mingit võimalust soovinute osakaal nende hulgas, kes elavad sugulaste-tuttavate juures, kõige suurem aga mõlema vanemaga leibkonnas elavate noorte hulgas; ühe vanemaga leibkonnas elavate noorte arvamus on nende kahe vahel, lähemal kahe vanemaga leibkonnas elavate noorte arvamusele. Enamvähem lineaarne on seos järgmiste tegevuste puhul:

- mängida suuri mängu (piljard, lauatenis jm),
- võimalus mängida sportmängu,
- võimalus teha trenni,
- noortekeskuse korraldatud laagrites osaleda.

Järgmiste tegevuste puhul aga eristub just sugulaste-tuttavate juures elav rühm, sest nende hulgas on märgatavalt väiksem osakaal neid, kes on märkinud soovi konkreetse võimaluse järele:

- võimalus toitu valmistada, kööginurk,
- võimalus ise sündmusi, üritusi, laagreid jms korraldada,
- võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel,
- võimalus kohtuda põnevate inimestega,
- karjäärinõustamine,
- raamatunurk,
- muusika kuulamise võimalus.

Nagu näha, on erinevused nii asjalikumas kui meelelahutuslikus tegevuses, kuigi mõnevõrra suuremad just asjalikumate tegevuste puhul. Tõsiasi, et just vanematega koos elavatel noortel ootavad noortekeskustelt, et need pakuksid asjalikumaid võimalusi, võiks seletada kodus omandatud kõrgemate ootustega.

Tabel 28. Ootuste seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga

	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5. kl	8. kl	11. kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Olla niisama, puhata, rääkida sõpradega	51%	59%	59%	57%	49%	55%	55%	57%	58%	48%
Mängida suuri mängu (piljard, lauatennis jm)	40%	33%	37%	35%	36%	38%	30%	39%	33%	30%
Mängida lauamängu keskkuses	28%	32%	41%	26%	24%	30%	31%	32%	27%	31%
Kasutada arvutit, ka arvutimängude mängimiseks	42%	25%	44%	31%	24%	34%	30%	32%	37%	30%
Võimalus toitu valmistada, kööginurk	23%	45%	43%	34%	28%	36%	33%	37%	37%	25%
Õppimise võimalus	22%	38%	29%	30%	33%	33%	26%	33%	30%	23%
Noorsootöötajaga vestlemise võimalus, võimalus nõu küsida	17%	29%	21%	24%	25%	25%	20%	25%	25%	17%
Võimalus mängida sportmängu	36%	30%	42%	31%	24%	33%	30%	36%	29%	22%
Võimalus teha trenni	39%	42%	44%	40%	37%	42%	37%	45%	37%	26%
Noortekeskuse korraldatud laagrites osaleda	16%	30%	28%	23%	21%	23%	27%	27%	21%	16%
Noortekeskuse korraldatud väljasõitudel osaleda	17%	33%	27%	24%	26%	23%	33%	28%	24%	19%
Võimalus ise sündmusi, üritusi, laagreid jms korraldada	13%	25%	21%	19%	19%	21%	15%	21%	21%	10%
Noortekeskuse korraldatud pidudel osaleda	20%	30%	29%	25%	22%	26%	25%	28%	25%	20%
Võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel	14%	26%	17%	19%	25%	23%	15%	23%	21%	12%

Võimalus kohtuda põnevate inimestega	25%	42%	32%	32%	38%	35%	32%	37%	35%	25%
Erinevad juhendajaga teemaklubid, kus saaks midagi kasulikku ja huvitavat õppida	11%	21%	17%	14%	19%	17%	15%	19%	13%	14%
Info noorte vaba aja sisustamise võimalustest Tallinnas	9%	17%	13%	12%	15%	14%	13%	13%	14%	15%
Info nõustamisvõimaluste kohta	7%	13%	6%	10%	15%	10%	11%	11%	11%	8%
Karjäärinõustamine	14%	26%	12%	19%	30%	22%	16%	22%	22%	13%
Raamatunurk	14%	34%	24%	23%	27%	25%	23%	27%	24%	17%
Ajalehtede ja ajakirjade lugemise võimalus	9%	20%	15%	13%	16%	17%	10%	16%	13%	16%
Muusika kuulamise võimalus	31%	47%	43%	43%	32%	39%	41%	41%	43%	29%
Muusika tegemise võimalus	21%	31%	29%	23%	27%	26%	27%	28%	26%	22%
TV ja/või video vaatamise võimalus	30%	32%	39%	30%	24%	35%	19%	32%	31%	27%
Muu	5%	3%	7%	4%	1%	3%	6%	5%	3%	4%

Paksus kirjas on statistiliselt olulised seosed. Hii-ruut-statistik, olulisuse nivoo 5%

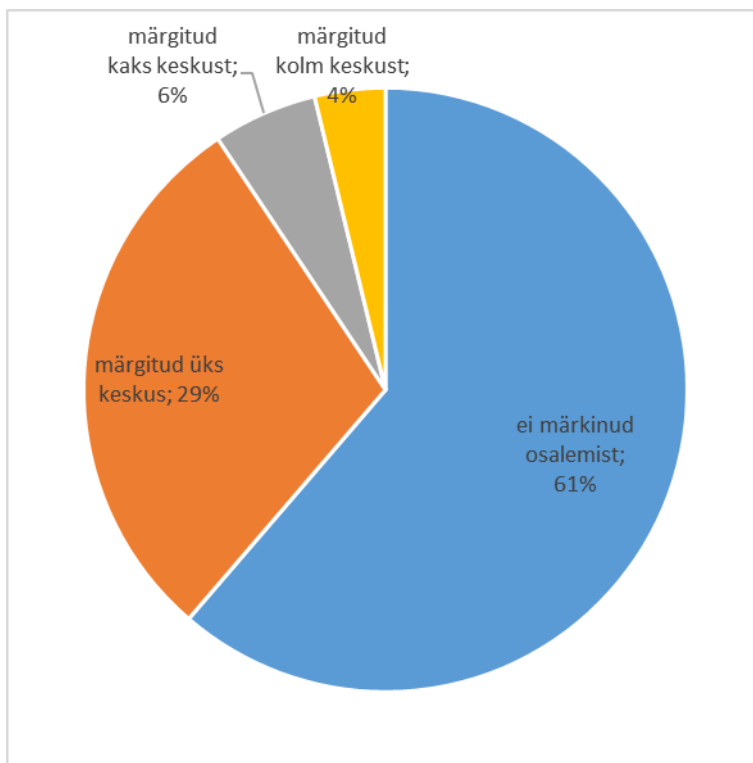
3.8.3 NOORTEKESKUSTE KÜLASTAMINE

Küsimus ankeedis:

Palun märgi, millist või milliseid noortekeskusi Sa külastasid ajaperioodil jaanuar kuni november 2015 ja kui sageli. Juhul kui oled külastanud mitut noortekeskust, märgi külastamine mitme kohta.

Kesklinna
Lasnamäe
Männiku
Pääsküla
Kopli
Kristiine
Haabersti
Mustamäe
Mähe
Kose

Enamik vastanutest, umbes kaks kolmandikku, ei olnud käinud üheski noortekeskuses. 29% vastanutest märkis, et oli käinud ühes noortekeskuses, 6% kahes ja 4% kolmes noortekeskuses.

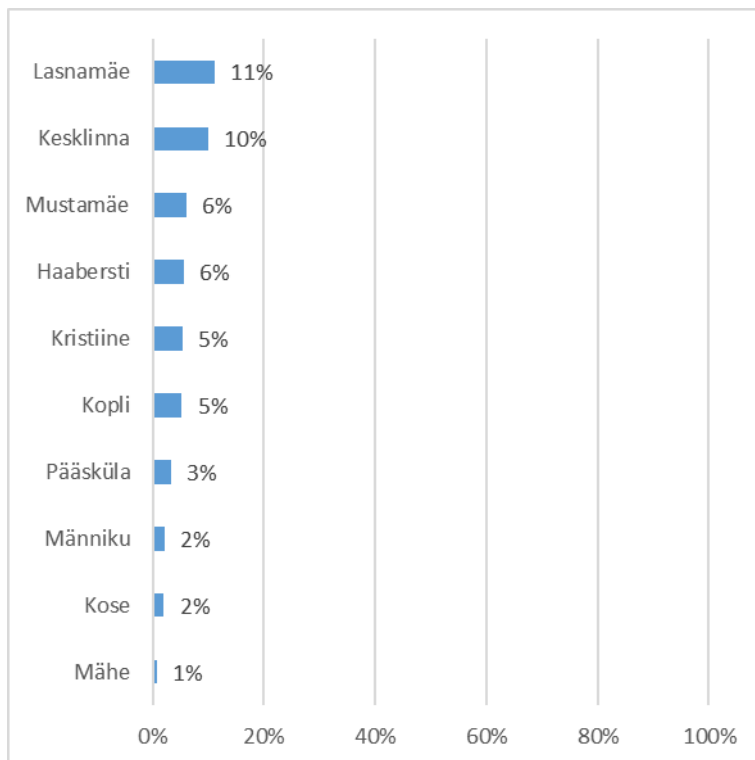

Joonis 52. Külastatud noortekeskuste arv

18–26-aastastest rühmaintervjuudel osalenutest olid noortekeskuses käinud 11 õpilast 16-st, st kaks kolmandikku. Üks nendest oli noortekeskuses ka töötanud. Mainiti, et enamik külastusi jääb lapsepõlveaega. Fookusgrupi intervjuul osalejad olid vanuses 18–26 ja väljendasid arusaama, et noortekeskused sobivad pigem noorematele kui nende vanusele.

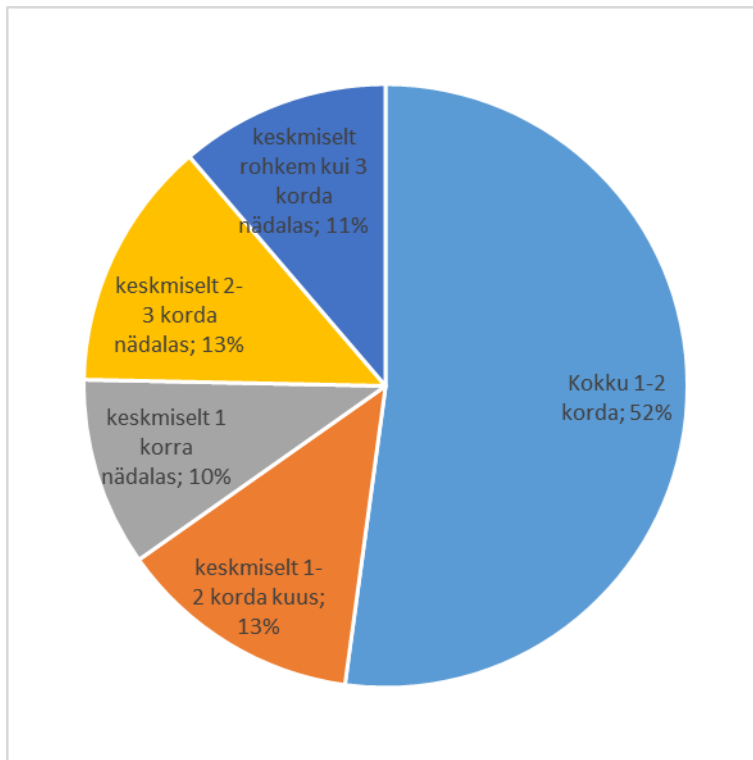
Noortekeskusi külastati peamiselt seal toimuvates huvitegevustes osalemiseks, mängude mängimiseks ning ka sõprade initsiatiivil. Noortekeskuse meeldivate külgede nimetamisel toodi välja mängud, arvuti kasutamise võimalus, üritused ning ka tasuta söök. Ebameeldivate aspektidena toodi välja seltskond, ooteajad tegevusele (mängudele), ebamugav keskkond ning uuendamist vajavad ruumid ja sisustus.

Küsitluse andmetel on kaks kõige külastatavamat noortekeskust Lasnamäe noortekeskus ja Kesklinna noortekeskus, seal on aasta jooksul käinud umbes kümnendik vastanutest. Nende kahe järel moodustavad teise grupi neli noortekeskust: Mustamäe, Haabersti, Kristiine ja Kopli noortekeskus, mille populaarsus on samuti umbes ühesugune, kuid märgatavalt väiksem kahest esimesest. Nendes neljas keskus on käinud 5–6% vastanutest. Pääsküla, Männiku, Kose ja Mähe noortekeskusi on kõige vähem külastatud, neid on külastanud üks kuni 3% vastanutest.

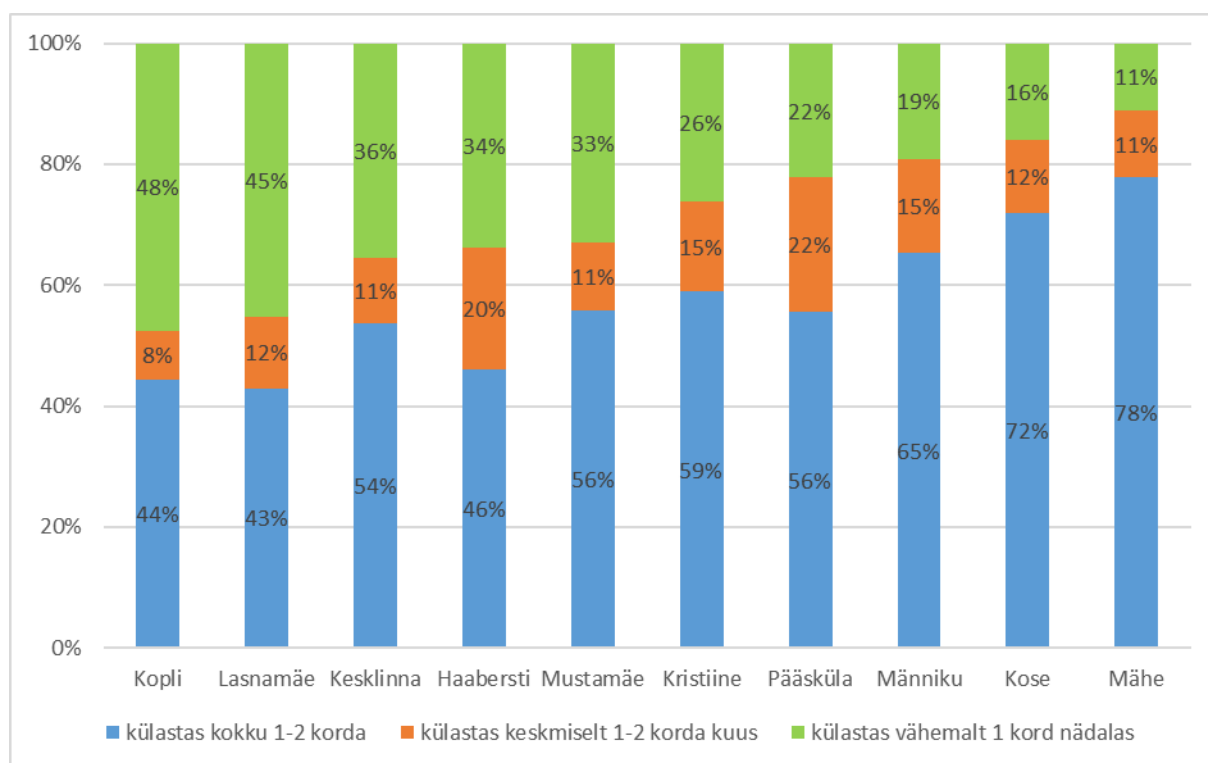
Joonis 53. Erinevate noortekeskuste külastamine

Enamiku noorte puhul on noortekeskuste külastamise sagedus suhteliselt madal – peaaegu aasta pikkuse perioodi jooksul on keskmiselt vähemalt ühe korra nädalas käinud noortekeskuses umbes kolmandik nendest, kes üldse on noortekeskuses käinud. Ülejäänud kaks kolmandikku on käinud harvemini ja umbes pooled noortekeskust külastanutest kokku vaid üks-kaks korda.

Joonis 54. Noortekeskuste külastamise sagedus

Noortekeskuste külastamise sagedus varieerub märgatavalt. Kui Kopli ja Lasnamäe noortekeskuses käinutest vastavalt 48% ja 45% on märkinud, et on käinud seal vähemalt korra nädalas, siis Kose ja Mähe noortekeskuste puhul on vastav näitaja vaid 16% ja 11% ehk kolm-neli korda madalam. Nende kahe äärmuse vahele jäävad Kesklinna, Haabersti ja Mustamäe, kus käinutest umbes kolmandik on märkinud käimist iga nädal või sagedamini; Kristiine noortekeskus, kus sagedaste külastajate osakaal on umbes veerand; ning Pääsküla ja Männiku noortekeskused, kus nende osakaal on umbes viiendik.

Joonis 55. Erinevate noortekeskuste külastamise sagedus

3.8.4 NOORTEKESKUSTE KÜLASTAMISE TAUST

Noortekeskustes käinute ja mittekäinute vahel on üsna selge erinevus, mida saab vaadelda vanuse, keele ja leibkonna koosseisu lõikes.

Vanus

Vanus on üks võtmetegureid, mis eristab käijad mittekäijatest: 5. klassi õpilastest käis noortekeskuses 53%, 8. klassi õpilastest 38% ja 11. klassi õpilastest 25%.

Keel

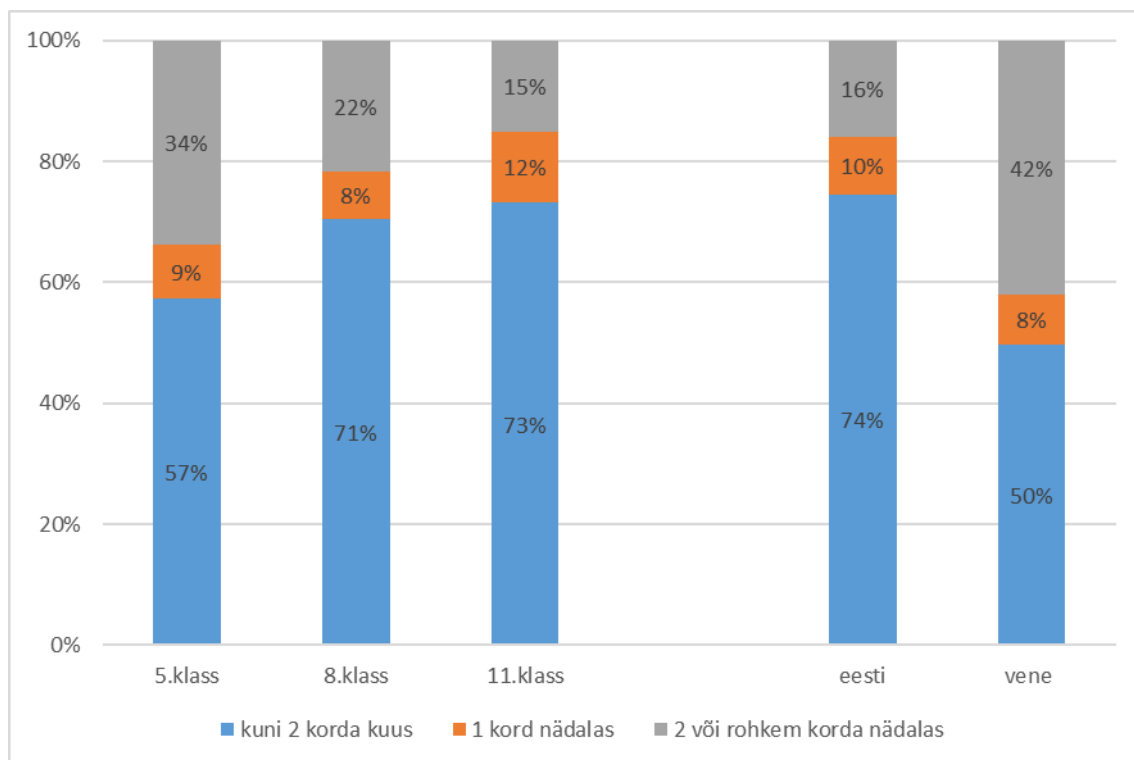
Eestlastest käis noortekeskuses 33% ja mitte-eestlastest 55%. Erinevus on märkimisväärne, noortekeskused on mitte-eestlaste hulgas populaarsemad.

Leibkonna tüüp

Kui mõlema või ka ühe vanemaga leibkonnas elavatest noortest käis noortekeskuses 37%, siis sugulaste-tuttavate juures elavatest noortest 48%. Erinevus on jällegi märgatav.

Analüüsid noortekeskuste külastamise sageduse seost nende nelja muutujaga, on näha statistiliselt oluline seos¹⁰ kahe muutuja puhul: vanus ja vastamiseks kasutatud keel: noortekeskuses käisid sagademini nooremad ning küsitlusel venekeelset ankeeti kasutanud vastajad.

¹⁰ Hii-ruut statistik, olulisuse nivoo 0.05

Joonis 56. Noortekeskuste külastamise sagedus eri vanuses ja rahvusest noorte hulgas

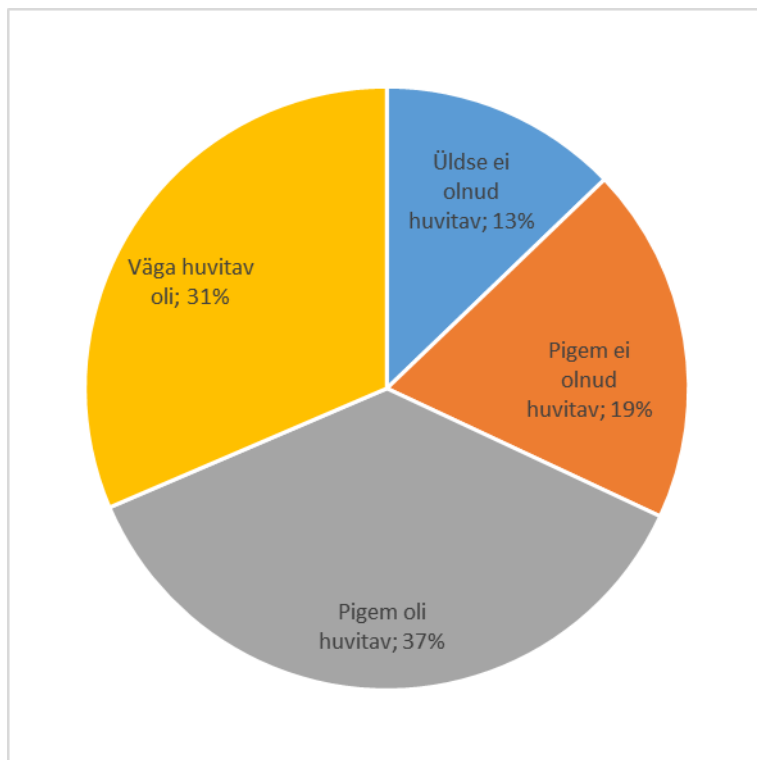
3.8.5 NOORTEKESKUSTE ISELOOMUSTUS

Noortekeskuste iseloomustamiseks olid ankeedis küsimused rahulolu kohta noortekeskusega ja selle juhendajatega, asukohaga, vahendite ja võimalustega, samuti avaldas noor arvamust selle kohta, kui huvitav, arendav ja mänguline oli noortekeskuses olla.

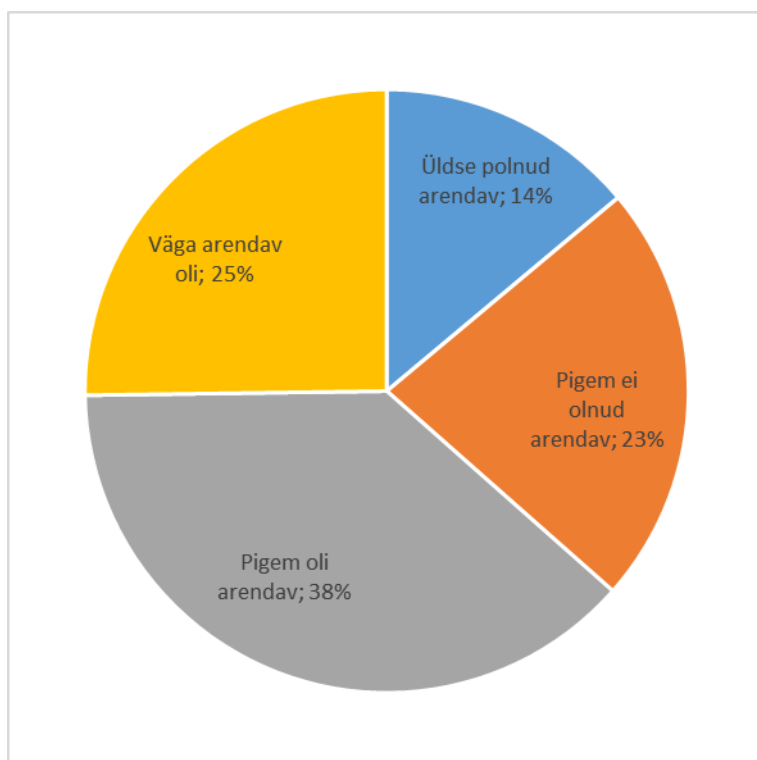
Võrreldes varasemate blokkidega, on noortekeskustega seotud rahuloluhinnangud mõnevõrra madalamad.

Küsimuses huvitavuse kohta ütleb 63% vastajatest, et tegevus noortekeskuses on huvitav; arendavaks peab noortekeskuses käimist 68% vastajatest. Mängulisust hinnates võib kahe kolmandiku vastuste põhjal öelda, et noortekeskustes toimuvat tegevust pidas mänguks kaks kolmandikku noortest. See on rohkem kui eelnevate tegevuste puhul.

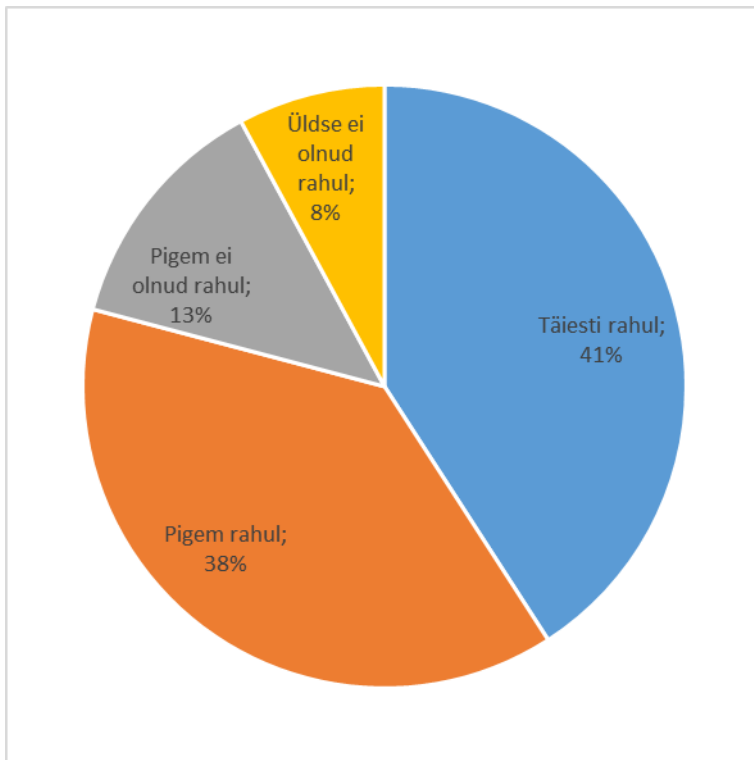
Rahuolu juhendajatega, asukohaga ja vahenditega oli ühesugune – 78%; kategooriasse “täiesti rahul” või “pigem rahul” langes vastustest 79%. Võrreldes huvitegevusega on see näitaja veidi madalam; huvitegevuse puhul oli rahulolunäitaja väärtus 90% või rohkem.

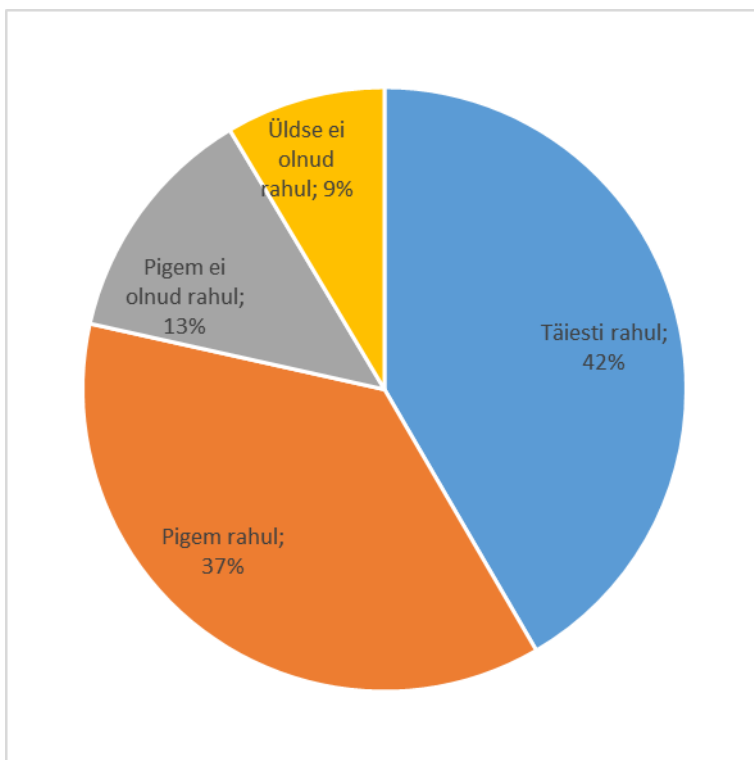
Joonis 57. Hinnangud tegevuse huvitavusele noortekeskustes.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

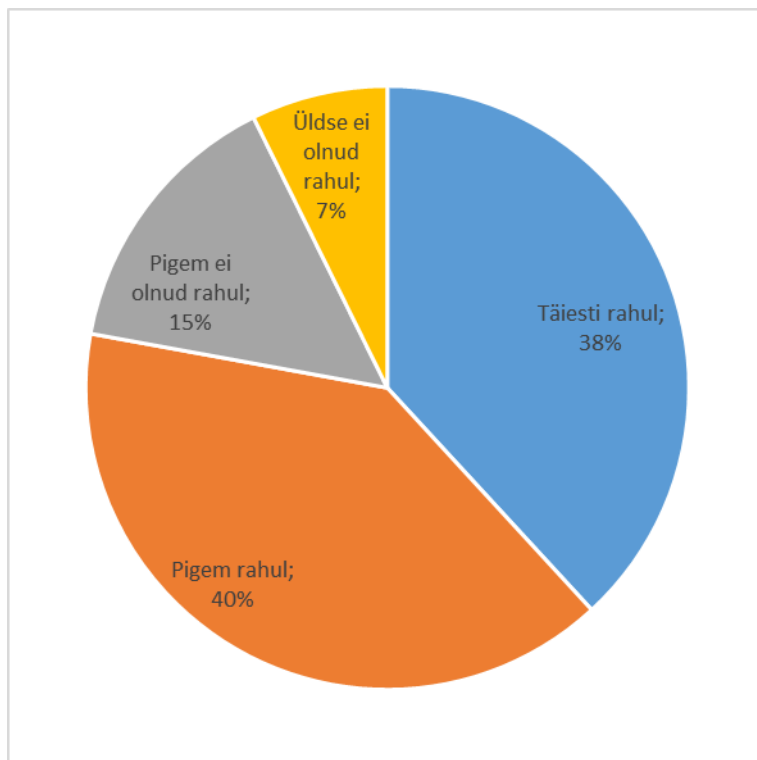
Joonis 58. Hinnangud tegevuse arendavusele noortekeskustes.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

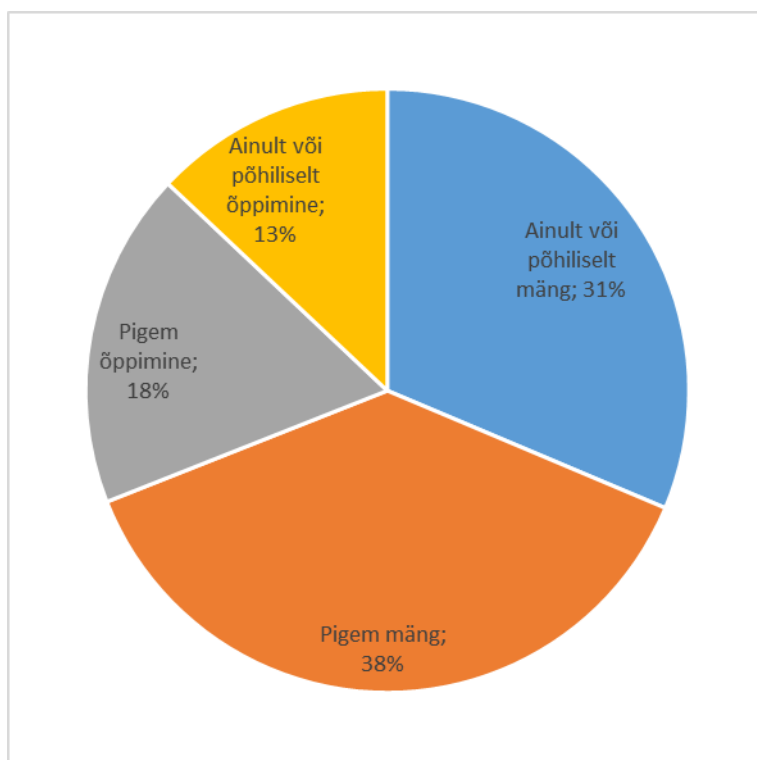
Joonis 59. Rahulolu noortekeskuste noorsootöötajatega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 60. Rahulolu noortekeskuste asukohaga. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 61. Rahulolu noortekeskuste vahenditega. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

Joonis 62. Hinnangud noortekeskuste tegevuse arendavusele. Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal

3.8.6 HINNANGUD NOORTEKESKUSTELE

Hinnangud noortekeskustele olid selgelt seotud konkreetse noortekeskusega ning aruande eelmises osas toodud keskmiste kasutamine kõikide noortekeskuste iseloomustamiseks ei ole kindlasti põhjendatud (Tabel 29).

Küsitlustulemuste põhjal eristub selgelt kaks rühma noortekeskusi: Mähe ja Kose noortekeskus ning kõik ülejäänud noortekeskused. Esimesse rühma kuuluvate Mähe ja Kose noortekeskuste külastajad olid andnud sealsele tegevusele ja tingimustele märgatavalt madalamad hinnad kui teiste noortekeskuste külastajad teistele noortekeskustele. See puudutab nii tegevuse hindamist huvitavaks või arendavaks kui ka rahulolu erinevate aspektidega. Kui üldiselt jäi nendes noortekeskustes enamiku iseloomustuste puhul positiivsete hinnangute osakaal alla poole, siis noorsootöötajatele antud hinnangute puhul oli see märgatavalt üle poole ning tegelikult praktiliselt võrdne teiste noortekeskustega.

Ülejäänud noortekeskusi omavahel eristada ei ole põhjust, pigem võib neid pidada noorte antud hinnangute mõttes ühesugusteks.

**Tabel 29. Hinnangud ja rahulolu erinevate noortekeskustega.
Protsentuaalne osakaal kolmele küsimusele antud vastuste põhjal**

	Tegevus oli arendav	Tegevus oli huvitav	Rahul noorsootöötajatega	Rahul asukohaga	Rahul vahenditega	Tegevus oli pigem mäng
Kesklinna	75%	73%	80%	73%	81%	65%
Lasnamäe	61%	69%	81%	81%	83%	64%
Männiku	72%	76%	77%	84%	68%	81%
Pääsküla	66%	75%	81%	82%	80%	83%
Kopli	59%	64%	72%	79%	72%	67%
Kristiine	53%	67%	86%	81%	79%	81%
Haabersti	65%	59%	76%	77%	82%	71%
Mustamäe	69%	74%	79%	83%	76%	63%
Mähe	33%	44%	89%	56%	44%	78%
Kose	39%	48%	75%	71%	67%	65%
Keskmine	59%	65%	79%	77%	73%	72%

3.9 INFOKANALID

Küsimus ankeedis:

**Millistest allikatest oled saanud teavet vaba aja sisustamise võimaluste kohta?
Märgi järgnevast loetelust kuni 3 olulisemat vahetu kokkupuute kohta ja 3 olulisemat kodulehte internetis. Infokanalite kasutamine**

Nii huvitav kui see ka ei ole, siis praegusel internetiajastul ka noorte jaoks, kellest praktiliselt 100% kasutab internetti peaaegu iga päev ning kellest enamik on alustanud interneti kasutamist

tõenäoliselt juba pea kümme aastat tagasi¹¹¹², on kaks kõige enam kasutatud infoallikat täiesti vanamoodsad: sõbrad-tuttavad (79%) ning vanemad-sugulased (64%). Nendega suheldakse vahetult, mitte interneti vahendusel.

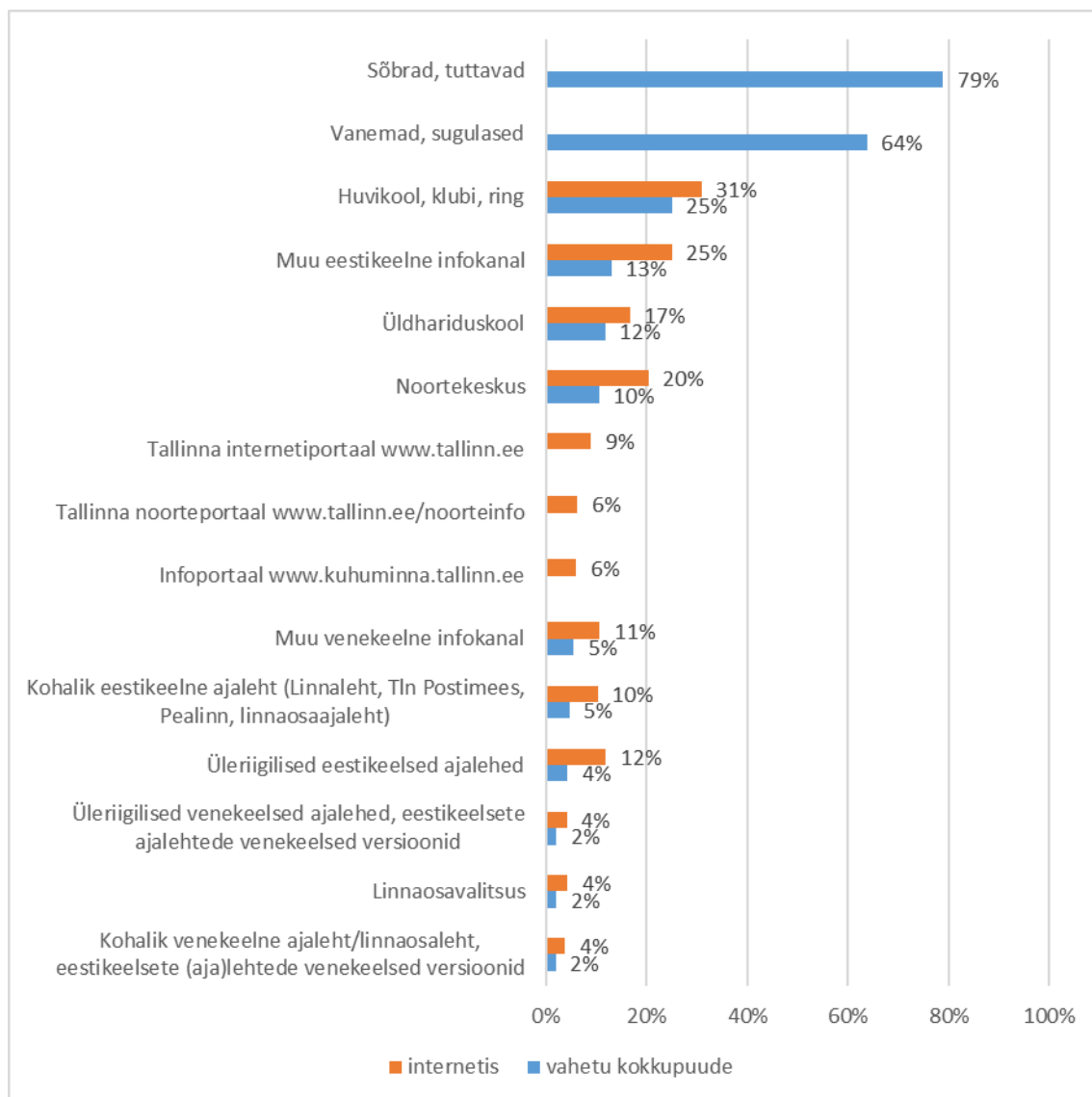
Populaarsuselt kolmas kanal on huvikool, -klubi või -ring, ning erinevalt kahest kõige populaarsemast infoallikast saadakse nendest teavet nii vahetult kui kodulehe kaudu.

Neljandal kohal on muu eestikeelne infokanal. Tulenevalt küsimuste sõnastusest tähendab "muu" infokanalit, mis ei ole ükski loetelus olevatest kanalitest. Et just eestikeelne infokanal on järjestuses kõrgel kohal, on tingitud asjaolust, et eestikeelseid vastajaid oli palju rohkem kui venekeelseid, mistõttu oli just eestikeelse infokanali valinute arv ka suurem. Lisaks juba nimetatutele on suhteliselt populaarsed veel üldhariduskool ja noortekeskus, neid on märkinud kuni viiendik vastanutest. Nelja viimase puhul on kodulehe kasutamist märkinute osakaal suurem vahetut kokkupuudet märkinute osakaalust.

Ülejäänud teabekanalite, nende hulgas ka kolme ainult internetis oleva kanali kasutamist on märkinud vähem kui kümnendik vastanutest.

¹¹ Ait, J. (2015). Interneti kasutamine 65-74 aastaste seas, Eesti Statistika Kvartalikirj 3/2015, Tallinn: Statistikaamet, lk.87.

¹² Livingstone, S., Haddon, L., Görzig, A., Olafsson, K. (2011). Risks and safety on the internet: The perspective of European Children. Full findings. LSE, London: EU Kids Online, lk. 23-26.

Joonis 63. Infokanalid, millest noored saavad infot vaba aja sisustamise võimaluste kohta

3.9.1 INFOKANALITE KASUTAMISE TAUST

Kaks tegurit neljast – vanus ja vastamiseks kasutatud keel – diferentseerivad vastuseid märgatavalt, sugu ja leibkonna koosseis aga suhteliselt vähe.

Sugu

Sugupoolte vahel märkimisväärsed erinevusi ei ole, nii poisid kui tüdrukud saavad infot enamvähem samades infokanalitest. Eraldi võib siiski välja tuua, et tüdrukute hulgas on suhteliselt rohkem neid, kes on saanud infot sõpradelt-tuttavatelt ja ka huvikoolist.

Vanus

Vanuse lõikes on märgatavad erinevused infokanalite kasutamises.

Järgmiste infoallikate populaarsus või kasutatavus suureneb vanuse kasvades, neid kasutavad suhteliselt enam vanemad lapsed:

- üldhariduskool vahetult,
- muu eestikeelne infokanal vahetult,
- üldhariduskool internetis,
- kohalik venekeelne ajaleht/linnaosaleht, eestikeelsete (aja)lehtede venekeelsed versioonid internetis,
- muu eestikeelne infokanal internetis.

Järgmiste infoallikate populaarsus kahaneb vanuse kasvades, neid kasutavad suhteliselt enam nooremad lapsed:

- vanemad ja sugulased vahetult,
- huvikool, klubi, ring vahetult,
- noortekeskus internetis,
- kohalik eestikeelne ajaleht (Linnaleht, Tallinna Postimees, Pealinn, linnaosaajaleht) internetis,
- huvikool, klubi, ring internetis.

Vastamise keel

Keel on üks peamisi infokanalite kasutamist diferentseerivaid tegureid.

Eesti keeles vastanute hulgas on populaarsemad järgmised kanalid:

- üleriigilised eestikeelsed ajalehed vahetult või internetis,
- kohalik eestikeelne ajaleht (Linnaleht, Tallinna Postimees, Pealinn, linnaosaajaleht) vahetult või internetis,
- muu eestikeelne infokanal vahetult või internetis.

Vene keeles vastanute hulgas on populaarsemad järgmised infokanalid:

- noortekeskus vahetult või internetis,
- üleriigilised venekeelsed ajalehed, eestikeelsete ajalehtede venekeelsed versioonid vahetult või internetis,
- kohalik venekeelne ajaleht/linnaosaleht, eestikeelsete (aja)lehtede venekeelsed versioonid vahetult või internetis,
- linnaosavalitsus vahetult,
- muu venekeelne infokanal vahetult või internetis,
- üldhariduskool vahetult või internetis,
- Tallinna internetiportaal www.tallinn.ee internetis.

Leibkonna tüüp

Leibkonna lõikes ei ole võimalik süstemaatilisi erinevusi välja tuua.

Joonis 64. Infokanalite kasutamise seos soo, vanuse, keele ja leibkonna tüübiga

	Sugu		Vanus			Vastamise keel		Leibkonna tüüp		
	Poiss	Tüdruk	5. kl	8. kl	11. kl	Eesti	Vene	Mõlemad vanemad	Üks vanem	Sugulaste, tuttavate juures, üüripinnal
Vanemad, sugulased vahetult	63%	64%	73%	68%	51%	65%	61%	68%	59%	54%
Sõbrad, tuttavad vahetult	75%	82%	79%	80%	78%	81%	74%	82%	83%	65%
Noortekeskus vahetult	11%	10%	14%	8%	9%	9%	14%	10%	11%	17%
Üldhariduskool vahetult	11%	12%	7%	10%	18%	11%	14%	12%	12%	10%
Üleriigilised eestikeelsed ajalehed vahetult	4%	4%	4%	5%	4%	5%	1%	4%	5%	3%
Üleriigilised venekeelsed ajalehed, eestikeelsete ajalehtede venekeelsed versioonid vahetult	3%	2%	1%	2%	3%	1%	4%	2%	1%	2%
Kohalik eestikeelne ajaleht (Linnaleht, Tallinna Postimees, Pealinn, linnaosaajaleht) vahetult	5%	4%	5%	5%	4%	6%	2%	4%	6%	9%
Kohalik venekeelne ajaleht/linnaosaleht, eestikeelsete (aja)lehtede venekeelsed versioonid vahetult	2%	2%	2%	2%	2%	1%	4%	2%	1%	2%
Linnaosavalitsus vahetult	2%	2%	2%	2%	2%	1%	4%	1%	2%	7%
Huvikool, klubi, ring vahetult	23%	27%	29%	26%	20%	26%	23%	27%	23%	22%
Muu eestikeelne infokanal vahetult	12%	14%	10%	14%	15%	17%	1%	13%	14%	14%
Muu venekeelne infokanal vahetult	5%	5%	5%	6%	6%	3%	12%	6%	4%	7%
Noortekeskus internetis	20%	20%	27%	21%	13%	19%	25%	20%	19%	24%
Üldhariduskool internetis	16%	17%	12%	17%	21%	15%	20%	17%	15%	18%

Üleriigilised eestikeelsed ajalehed internetis	12%	12%	12%	11%	13%	15%	4%	11%	13%	13%
Üleriigilised venekeelsed ajalehed, eestikeelsete ajalehtede venekeelsed versioonid internetis	5%	4%	4%	4%	4%	3%	8%	3%	3%	9%
Kohalik eestikeelne ajaleht (Linnaleht, Tallinna Postimees, Pealinn, linnaosaleht) internetis	10%	10%	12%	10%	9%	13%	4%	10%	12%	10%
Kohalik venekeelne ajaleht/linnaosaleht, eestikeelsete (aja)lehtede venekeelsed versioonid internetis	3%	5%	3%	3%	5%	2%	9%	4%	2%	6%
Linnaosavalitsus internetis	4%	5%	7%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	7%
Tallinna internetiportaal www.tallinn.ee internetis	8%	10%	11%	6%	10%	8%	13%	9%	12%	9%
Infoportaal www.kuhuminna.tallinn.ee internetis	4%	7%	6%	5%	6%	6%	4%	6%	6%	4%
Tallinna noorteportaal www.tallinn.ee/noorteinfo internetis	5%	7%	7%	6%	6%	6%	7%	6%	9%	7%
Huvikool, klubi, ring internetis	28%	33%	35%	33%	25%	33%	25%	34%	28%	28%
Muu eestikeelne infokanal internetis	25%	25%	21%	26%	29%	33%	4%	26%	28%	22%
Muu venekeelne infokanal internetis	10%	11%	10%	11%	11%	5%	26%	13%	6%	10%

4 NOORSOOTÖÖ TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

Noorsootöö tulemuste väljaselgitamine on üks suuremaid noorsootöö ees seisvaid ülesandeid. Selles aruandes on noorsootöö mõju mõistetud noore inimese tasandil toimuva muutusena, mida võib seostada noorsootöö tegevusest osavõtmise või osasaamisena. Tulenevalt noortevaldkonna arengukavast ja noorsootöö ühiskondlikust rollist praeguses Eestis, on oluline, et noorsootöö aitaks kaasa noorte hariduse omandamisele, tööturule liikumise ja kodanikuaktiivsuse kujunemisele.¹³

Kvaliteetseid uuringuid noorsootöö mõju kohta on napilt. 2013. aastal ilmunud ülevaade, kuhu olid valitud vaid kvaliteetsed, mõju hindamise uuringutele esitavatele üldistele normidele vastavad uuringud, sisaldas 175 uuringut. Uuringute valiku aluseks oli lirimaal aastal 2001 sõnastatud noorsootöö definitsioon, mille kohaselt on noorsootöö „*.../ hariduslik programm, mille eesmärk on toetada noore isiklikku ja sotsiaalset arengut, milles osalemine on vabatahtlik ning mis a) täiendab nende formaalharidust, akadeemilist või kutseharidust ja täiendõpet ning b) mida pakuvad peamiselt vabatahtlikud noorsootööühingud. Noorsootöö keskendub peamiselt haridusele mitteformaalses keskkonnas, kusjuures haridust on mõistetud planeeritud, eesmärgistatud ja teadvustatud protsessina (samas kui „õppimine“ võib, aga ei pruugi olla planeeritud ja eesmärgistatud ega ka mitte teadvustatud). Noorsootöötajate poolt kasutatavate meetodite või tegevuste, millega noored tegelevad, spekter on väga lai /.../“.* Noorsootööd on nähtud protsessina, kus võetakse noorte seisukohti arvesse kui võrdsete seisukohti – noorsootöö on tegevus koos noortega, mitte noorte jaoks. Kasvatusteadusfilosoofilises mõttes on selle eesmärk toetada indiviidi ja organisatsioonide ning kogukonna tegevusvõimekuse suurendamist. Sellest kriteeriumist lähtuvalt olid ülevaatesse valitud uuringud, mis keskendusid peamiselt avatud noorsootöö meetodil toimuvale noorsootööle ning mille puhul ei olnud tegemist konkreetsete pahede või sihtgruppide käitumise õgvendamisega.¹⁴ Kuna see määratlus, mis oli aluseks uuringute valikul, on sisuliselt väga lähedane ka Eestis kasutatud definitsioonile, siis peaks ülevaatesse koondatud uuringute valik olema igati asjakohane ka Eesti jaoks. Enamik nendest uuringutest on läbi viidud USAs (119 ehk 68%) ja veel 25 uuringut (14%) on läbi viidud Inglismaal, seega on 82% kõikidest uuringutest läbi viidud kahes riigis. Hindamistulemuste ülekandmisel ühest riigist, ühest kultuurikontekstist teise peab olema väga tähelepanelik ning arvestama tulemuste seotust institutsionaalse kontekstiga, mis erineb riikide vahel. Kuigi noorsootööd võib pidada vähemalt 100 aastase traditsiooniga tegevusalaks, on enamik ülevaatesse koondatud uuringutest – 134 uuringut (77%) – läbi viidud alates aastast 1996 ehk viimasel paarikümnel aastal.

ICF GHK ja Euroopa Komisjoni koostatud ja 2014. aasta alguses ilmavalgust näinud aruandes *Working with young people: the value of youth work in the European Union* on kasutatud mõnevõrra teistsugust noorsootöö määratlust kui lirimaal koostatud ülevaates. Selles aruandes on noorsootööd nähtud pigem ühe instrumendina Euroopa ühiskonna ees seisvate sotsiaalse heaolu saavutamise takistuste õgvendamiseks ja arengu kiirendamiseks. See peaks küll toimuma noorte isiksuse arengu kaudu ja selles mõttes ei ole selles aruandes ning lirimaal aruandes kasutatud noorsootöö definitsioonid teineteisest lahknevad. Pigem vastupidi, neil on palju kokkupuutepunkte. Lisaks viitele lirimaal avaldatud uuringule sisaldab see aruanne viiteid veel mitmele uuringule, kuid sellele vaatamata koosneb mõju ja tulemuste peatükk peamiselt oletustest ja soovidest teemal, kuidas noorsootöö võiks panustada Euroopa Komisjoni Noortestrateegia 2010–2018 rakendamisse. Otseseid tõendeid mõjude kohta esitatud ei ole.¹⁵

¹³ Haridus- ja Teadusministeerium (2014). Noortevaldkonna arengukava 2014–2020. Tartu.

¹⁴ Dickson, K., Vigurs, C.A., Newman, M. (2013). *Youth work: A Systematic Map of the Research Literature*, Dublin: Government Publications, lk. 7–9.

¹⁵ Dunne, A., Ulicna, D., Murphy, I., Golubeva, M., Ulicna, D., James, M. (2014). *Working with young people: the value of youth work in the European Union*, lk. 137–163.

4.1 UURIMISKÜSIMUSED JA HÜPOTEESID

Üks viis, kuidas noorsootöö saab panustada noorte arengusse just ühiskonda lõimimise vaatevinklist, on aidata kujundada noorel tulevikupilti endast. Noorsootöö üheks eesmärgiks on peetud ka noore inimese refleksiivsuse, enda ja ühiskonna vaheliste suhete mõtestamise võime arendamist. Ka sellest vaatenurgast võib tulevikunägemuste väljakujunemist pidada oluliseks aspektiks noore isiksuse arengus. Sellest vaatenurgast lähtuvalt on noorsootöö tulemuslikkuse hindamist selles aruandes defineeritud kui noorsootöö tegevuses osalemise mõju noore tulevikunägemuse kujunemisele enda arengu kolmes suunas: hariduse omandamine, töö ja kodanikuaktiivsus. Uurimisküsimuse, millele otsime vastust, võiks sõnastada järgmiselt: Kui tugevasti ja mis suunas on omavahel seotud erinevates noorsootöö tegevustes osalemine ja noore minapilt endast tulevikus? Konkreetse uurimishüpoteesina võib oletada, et seos on oluline ja positiivne: noorsootöö tegevustes osalejate minapilt on selgemini välja kujunenud kui mitteosalejate minapilt, mistõttu on osalejate hulgas suhteliselt enam neid, kes väljendavad tulevikuplaane.

Samuti võib oletada, et

- kauem mingis tegevuses osalenute hulgas on suhteliselt enam neid, kes väljendavad tulevikuplaane;
- intensiivsemalt mingis tegevuses osalenute hulgas on suhteliselt enam neid, kes väljendavad tulevikuplaane.

Järgneva andmeanalüüsi käigus otsitaksegi kinnitust nendele kolmele oletusele.

4.2 ANDMED NOORSOOTÖÖS OSALEMISE JA SELLE TULEMUSTE HINDAMISEKS

Noorte tulevikuplaanide olemasolu ja selgust on hinnatud järgmiste küsimuste abil:

- Omandada soovitav haridustase: **Milline on kõrgeim haridustase, mille Sa soovid omandada oma haridustee lõpuks?**
- Omandada soovitav hariduserisala: **Mis erialal, valdkonnas soovid haridust omandada?**
- Soovitatav ametipositsioon: **Millisel ametipositsioonil Sa soovid tööle hakata pärast hariduse omandamist?**
- Soov ettevõtjana tegutseda: **Millised on Sinu plaanid ettevõtlusega tegeleda, ettevõtjana leiba teenida? Ettevõtjana tegutsemine tähendab äriühingu asutamist ja selle juhatusse kuulumist, mitte palgatöötajana töötamist.**
- Täiskasvanuna hääletamine: **Kas Sa kavatsed hääletada päris valimistel tulevikus, kui oled saanud valimisealiseks?**
- Kuulumine mittetulundusühingutesse ning teistesse vabatahtlikkuse alusel tegutsevatesse ühingutesse: **Inimesed võivad kuuluda erinevatesse vabatahtlikesse mittetulundusühingutesse. Millised on Sinu plaanid aktiivselt osaleda mõnes sellises ühingus?**

Vastusevariantide täpsed sõnastused on esitatud aruande lisa, siinkohal on toodud andmeanalüüsil kasutatud ümberkodeeritud vastusevariandid:

1. Vastaja märgib küsimustikus konkreetse vastuse, mis kirjeldab seda haridustaset, haridusala ja tööd, mida vastaja soovib omandada või teha, väljendab oma plaane minna valima või osaleda MTÜ-s.
2. Vastaja märgib küsimustikus vastuse "Ei tea veel, kuigi olen mõelnud sellele".
3. Vastaja märgib küsimustikus vastuse "Ei tea veel, ma ei ole sellele mõelnud" või "Ei tea, mul on ükskõik".

Esimest vastusevarianti on tõlgendatud viitavana küllaltki selge tulevikuplaani olemasolule. Kas plaan ka realiseerub sellisena, ei ole selle analüüsi raames üldse tähtis - tähtis on plaani olemasolu või puudumine.

Teist vastusevarianti on tõlgendatud viitavana selge tulevikuplaani puudumisele. Samas on siin olemas infokild, mis ütleb, et vastaja on selle teemaga tegelenud. Noorsootöö tulemuslikkuse uurimise raamistikus võib seda pidada oluliseks ja positiivseks märgiks.

Kolmandat vastusevarianti on tõlgendatud viitavana tulevikuplaani puudumisele ning ka selle teemaga mitte tegelemisele. Noorsootöö mõju seisukohalt on tegemist kõige negatiivsema võimalusega.

Kirjeldatud kuus muutujat on andmeanalüüsis sõltuvate muutujate rollis ning andmeanalüüsi eesmärk on selgitada, kui tugevasti on nende väärtused seotud noorsootöös osalemise erinevate aspektidega.

4.3 SÕLTUMATUD MUUTUJAD

Sõltumatute muutujatena ehk muutujatena, mis oletatavasti mõjutavad sõltuvate muutujate väärtusi, on kasutatud viit noorsootöö tegevusest osalemist kirjeldavat muutujat:

- osalemine huvitegevuses,
- osalemine tegevustes koolis pärast tunde,
- osalemine noorteühingus,
- osavõtt noorteprojektidest, noortelaagritest,
- osalemine noortekeskustes.

Nende viie muutuja puhul on eristatud kaks kategooriat: märkis osalemist, ei märkinud osalemist.

Andmeanalüüsi seisukohalt ei ole selliste muutujate kasutamine kahjuks üheselt tõlgendatav. Põhjus on selles, et kui vastaja märgib osalemist huvitegevuses, siis väga suure tõenäosusega osaleb ta ka mingis muus organiseeritud vaba aja sisustamise tegevuses. Selle tagajärjel ei ole võimalik eraldada ainult huvitegevuse mõju teiste noorsootöö tegevuste mõjust. Teiselt poolt, kui ta ei märgi huvitegevuses osalemist, siis ei saa välistada, et ta ei osale mingis muus tegevuses ega saa arendavat noorsootöö kogemust sealt.

Sobivat uuringudisaini kasutades on võimalik leida väljapääs sellest olukorrast – teatud tegevuse mõju hindamiseks oleks vaja võrrelda noori, kes osalevad vaid ühes tegevusvaldkonnas nendega, kes üldse ei osale. Kuid siinkohal kerkib suures osas praktiline probleem - püüdes eristada noori, kes osalevad vaid ühes tegevusvaldkonnas, nendest, kes üldse ei osale, selgub, et osalemise ülekattuvuste tõttu on vaid ühes valdkonnas osalejate arv, mis jääb mõnekümne piiresse, liiga väike analüüsi jaoks. Seega ei ole uurimisdisaini vahenditega võimalik uuringu andmestikust saada üheselt tõlgendatavaid tulemusi.

Noorsootöö tulemuslikkuse analüüsil esilekerkinud probleemi leevendamiseks on kasutatud täiendavaid muutujaid ja seoste analüüsi. Konkreetsemalt on iga noorsootöö valdkonna puhul mõju hindamiseks kasutatud veel kahte muutujat:

- noorsootöö valdkonnaga tegelemise algus,
- noorsootöö valdkonnaga tegelemisele nädalas kulunud aeg.

Oodatavalt on kauem mingi tegevusega tegelenud noorte hulgas suhteliselt rohkem neid, kellel on olemas tulevikunägemus enda kohta ja/või on nad selle teemaga tegelenud. Sama seos võiks ilmned ka tegevuse intensiivsuse puhul – mida intensiivsem tegevus on, seda suurem on tulevikupildi leidmise tõenäosus.

Lisaks nendele viiele muutujale figureerivad sõltumatute muutujatena ka aruande varasemates osades kasutatud neli muutujat (vanus, sugu, leibkonna koosseis, keel) ning lisaks neile veel kodust kultuurikeskkonda iseloomustav muutuja, raamatute arv kodus ja elukoht (Tallinn või väljaspool Tallinna). Nende n-ö taustamuutujate analüüsi lülitamise eesmärk on vähendada võimalust, et noorsootöös osalemise ja tulevikuplaanide vahel tekkiv seos on petteseos, st seos, mis on tegelikult tekkinud eelnevate muutujate mõjul. Näiteks, nagu aruande varasemates osades ilmnas, sõltub noorsootöös osalemine vanusest. Loomulik on oletada, et ka

tulevikuplaanide olemasolu sõltub vanusest (näiteks, noorematel on väiksem vajadus ja valmisolek mõelda oma ametile, mistõttu ka plaanid ei ole nii selged) – seega võib tekkida seos noorsootöös osalemise ja tulevikuplaanide vahel vanuse mõjul, mis mõjutab mõlemaid. See seos aga ei kirjeldaks noorsootöö mõju tulevikuplaanide olemasolule. Taolise pettease saab kõrvaldada regressioonanalüüsi kasutades.

Andmeanalüüsi meetod

Pettease tekkimise vältimiseks on kasutatud multinominaalset regressioonanalüüsi.¹⁶

Selle andmeanalüüsimeetodi kasutamise puhul selguvad tulemused mingi referentskategooria suhtes. Praeguses analüüsis on kõikide sõltuvate muutujate puhul võrdluskategooriaks vastusvariant “Teab, mida tahab tulevikus teha”. Andmeanalüüsi käigus selgub, kas mingi sõltumatu muutuja suurendab kahe teise vastusvariandi (“Ükskõik” ja “Ei tea, aga on mõelnud”) andmise tõenäosust võrdluskategooria suhtes.

Regressioonanalüüsile omaselt selgub iga sõltumatu muutuja puhul n-ö otseseos sõltuva muutujaga ehk seos, millest on “kustutatud” teiste sõltuvate muutujate mõju.

Kuigi regressioonanalüüs toob välja otsesused muutujate vahel, ei ole see võrdsustatav eksperimentaalse disaini kasutamisega, st kontroll- ja eksperimentaalgrupi kasutamisega ning uurija kontrolliga nendesse gruppidesse jaotamise üle.

ANALÜÜSI TULEMUSED

Huvitegevuses osalemine

Analüüsi põhjal võib öelda, et huvitegevuses osalemine on seotud viie noorsootöö tulemuse indikaatoriga kuuest (omandada soovitava hariduse taseme puhul statistiliselt oluline seos puudub) ning kõikide puhul on seos n-ö positiivne. Kõige selgemini tuleb seos esile võrdluses kategooriate “Teab, mida tulevikus soovib teha” ja “Ükskõik” vahel: huvihariduses osalenute hulgas on suhteliselt enam neid, kes on märkinud konkreetse nägemuse enda ja tuleviku kohta, ning vähem neid, kes on märkinud, et neil on ükskõik. Võrreldes kategooriaid “Teab” ja “Ei tea, kuid on mõelnud”, on oluline seos olemas kahe sõltuva muutuja korral: ametipositsioon ning plaan tegutseda ettevõtjana. Huvitegevuses osalenute hulgas on suhteliselt rohkem neid, kes teavad mida nad tulevikus soovivad teha.

Analüüsides huvitegevuses osalemisele nädalas kulutatud aja ja tulevikuplaanide seost, tuleb tõdeda, et statistiliselt olulised seosed praktiliselt puuduvad. Seos on olemas vaid plaanidega osaleda vabatahtlikkuse alusel tegutsevates ühingutes ja see seos on nõrk ning ebaselge: kui need, kes kulutasid nädalas rohkem aega huvitegevusele, märkisid suurema tõenäosusega, et neil on ühingutes osalemisest ükskõik (negatiivne seos) siis teiselt poolt märkisid nad ka suurema tõenäosusega, et nad on sellele mõelnud, kuid konkreetset plaani ei ole (neutraalne seos).

Analüüsides huvitegevusega tegelemise alguse ning tulevikuplaanides seost, saab välja tuua järgmised seosed:

Omandada soovitav haridus, eriala ja ametipositsioon: need, kes alustasid huvitegevusega vanemas klassis, vastasid suurema tõenäosusega, et on sellele mõelnud, kuid tulevikuplaane praegu ei ole.

Ettevõtja staatus: need, kes alustasid huvitegevusega vanemas klassis, vastasid suurema tõenäosusega, et neil on ükskõik.

Omandada soovitava haridustasemega, valimistel hääletamise plaanidega ja kodanikuaktiivsuse plaanidega seost ei olnud.

¹⁶ Vt nt https://en.wikipedia.org/wiki/Multinomial_logistic_regression.

Osavõtt vabaajategevusest koolis pärast tunde

Analüüsi põhjal võib öelda, et huvitegevuses osalemine on seotud kahe tulevikuplaaniga: soov tegutseda ettevõtjana ning osalemine vabatahtlikes ühingutes. Mõlema muutuja korral on seos positiivne: osalejate hulgas on suhteliselt rohkem neid, kes teavad, mida nad tulevikus soovivad teha, ja suhteliselt vähem neid, kellele oma tulevik on ükskõik. Siiski, kui ettevõtjana tegutsemise korral on olemas statistiliselt oluline erinevus nii nendega, kes on “Mõelnud, kuid veel ei tea” ja nendega, kes vastasid “Ükskõik”, siis kodanikuaktiivsuse puhul on erinevus oluline ainult “Ükskõik” vastanute kategooriaga.

Analüüsides kooli ruumides pärast tunde toimivas tegevuses osalemisele nädalas kulutatud aja ja tulevikuplaanide seost, tuleb tõdeda, et statistiliselt olulised seosed puuduvad.

Analüüsides kooli ruumides pärast tunde toimuvates tegevustes osalemisega alustamise vanuse ja tulevikuplaanide seost, tuleb tõdeda, et statistiliselt olulised seosed puuduvad.

Noorteühingutes osalemine

Analüüsi tulemused ütlevad, et noorteühingutes osalemine on seotud kõigi tulevikuplaane kirjeldavate muutujatega üldiselt, kuid mitte eranditult positiivselt: osalejate hulgas on suhteliselt rohkem neid, kes teavad, mida nad tulevikus soovivad teha, ja suhteliselt vähem neid, kes seda ei tea. Erand on seos valimistel hääletamise plaaniga: osalejate hulgas on suhteliselt vähem neid, kes vastasid “Ei tea, kuid olen mõelnud”.

Tulevikuootuste puhul ametipositsiooni, ettevõtlusega tegelemise ja haridusala suhtes on erinevused olemas nii nende vahel, kes “Ei tea, kuid on mõelnud” kui nendega vahel, kellel on “Ükskõik”. Haridustaseme, valimistel hääletamise ja vabatahtlike organisatsioonide puhul on erinevus olemas vaid ühe kategooria puhul.

Arvestades tulevikuplaanide arvu, mida see muutuja diferentseerib, võib öelda, et sellel on kõige tugevam mõju vastaja arusaamadele endast tulevikus ja oma tulevikuplaanidele.

Analüüsides noorteühingutes osalemisele nädalas kulutatud aja ja tulevikuplaanide seost, tuleb tõdeda, et statistiliselt olulised seosed puuduvad. Samuti puuduvad seosed tegevusega alustamise vanuse ja tulevikuplaanide vahel.

Osavõtt noorteprojektidest

Analüüsi põhjal võib öelda, et noorteprojektides osalemine on seotud kolme muutujaga kuuest: plaaniga tegutseda ettevõtjana, plaaniga hääletada valimistel ning vabatahtliku aktiivsusega. Seoste suund on samuti selge – see on positiivne. Kõigi kolme tulevikuplaani korral on noorteprojektides osalejate hulgas suhteliselt vähem neid, kellel on ükskõik ning suhteliselt rohkem neid, kellel on tulevikuplaan olemas. Ettevõtlusega tegelemise ning MTÜ-des osalemise korral on olemas ka erinevus nende vahel, kes “Ei tea, kuid on mõelnud”.

Noorteprojektide arvu ning tulevikuplaanide vahel on statistiliselt oluline seos olemas ametipositsiooni puhul: mida suurem arv kordi on vastaja osalenud, seda tõenäolisemalt vastab ta, et on mõelnud, millisel ametipositsioonil ta tahaks töötada. Samuti on olemas seos kodanikuaktiivsusega, kuid see on negatiivne: suurem arv kordi osalenud vastavad tõenäolisemalt, et neil on pole plaane ja neil on sellest ükskõik. Teiste muutujatega statistiliselt olulised seosed puuduvad.

Projektides osalemisega alustamise ja tulevikuplaanide vahel on seos olemas kodanikuaktiivsuse puhul: need, kes hakkasid projektides osalema nooremates klassides, vastasid suurema tõenäosusega, et nad ei ole mõelnud ja et neil on ametipositsiooni osas ükskõik.

Noortekeskuses käimine

Analüüsi põhjal võib öelda, et noortekeskuses käimine või mitte käimine on seotud kahe muutujaga kuuest: ametipositsioon ja ja aktiivsus MTÜ-des, ning seoste suunda võib pidada positiivseks selles mõttes, et noortekeskus(t)es käijate hulgas on suhteliselt rohkem neid, kellel on küsimustikus märkinud konkreetse soovi tulevikuks.

Noortekeskustes käimise sageduse ja tulevikuplaanide olemasolu vahel statistiliselt olulised seosed puuduvad.

13–15-aastaste noorte fookusgruppides ei osanud kõik osalejad huvitegevuse kasutegurit välja tuua. Need, kes tõid kasuteguri välja, seostasid sportimisega võimalust muuta oma elu, selles nähti võimalust ennast kehtestada ja probleeme lahendada, ka otseselt füüsilises mõttes – näiteks maadluse kaudu omandatud enesekaitseoskusi rakendades. Huvialaga tegelemine pakub võimaluse end välja elada ning oma tundeid ja emotsioone väljendada, huvialaga tegelemine peaks pakkuma rõõmu ning olema lõbus ja huvitav. Samuti võiks huvialaga tegelemine tekitada võimaluse kuhugi jõuda. Kokkuvõtvalt võib öelda, et fookusgrupi liikmed tõid huvitegevuse kasuteguritena välja võimaluse areneda ja midagi saavutada, samuti oma lähedastele rõõmu teha – näiteks on vastajate arvates nende perekonnad rahul, kui kõik läheb hästi ja nad tegelevad millegagi.

Vahekokkuvõtteks võib öelda, et esimene hüpotees – osalejate hulgas on suhteliselt enam neid, kes väljendavad tulevikuplaane – leidis osalise kinnituse. Andmeanalüüsi tulemused näitasid sellise seose olemasolu, kuid selle täpne ja ühene tõlgendamine ei ole võimalik. Teine ja kolmas hüpotees ei leidnud kinnitust, andmeanalüüs ei näidanud, et suurem ajakulu nädalas ja/või pikem staaž mingi tegevusega tegelemisel oleksid seostatavad suurema tõenäosusega väljendada selgeid tulevikuplaane.

5 KOKKUVÕTE

Tallinna 41 kooli 5., 8. ja 11. klasside õpilaste hulgas läbiviidud internetiküsitlus toimus ajavahemikus 18. november kuni 22. detsember 2015. Fookusgrupiintervjuud 13-15 riskinoortega ja 18-26 aastaste noortega toimusid 2014 aastal.

Küsitluse eesmärk oli koguda andmeid selle kohta, kui tihti osalevad noored erinevates organiseeritud vabaajategevustes ning milliseks nad vaba aja veetmise võimalusi hindavad. Ajavahemik, mille kohta osalemist uuriti, oli 2015. aasta alates jaanuari algusest kuni novembri keskpaigani. Küsitluses uuritud ajavahemiku sisse jäi nii kooliaeg, suvevaheaeg kui lühemad vaheajad kooliaasta kestel. Seega kirjeldavad vastused laste ja noorte tegevust nii kooliperioodil kui ka koolist vabal perioodil, mil noorte ajakasutus on märksa erinev ning ka vaba aja veetmise võimalused on erinevad. Fookusgrupiintervjuude eesmärk oli koguda infot riskinoorte ja vanemate noorte soovide, ootuste ja noorsootöös osalemise kohta.

Tegevuste meeldivus

Ülekaalukalt kõige rohkem on neid noori, kellele juhendatud tegevustest meeldib sportimine (meeldib 86%-le). Ligi kolmveerandile vastanutest meeldib vabatahtlik tegevus, multimeediaga tegelemine ning kunst ja käsitöö, ekstreemspordialadega tegelemine meeldib umbes kahele kolmandikule.

Tegevused, mis meeldivad kõige väiksemale osale vastanutest, on õpilasesinduses osalemine, bändi tegemine, noortekeskuses viibimine ja loodusringis osalemine (33–38% vastanutest).

Juhendamata tegevustest meeldib peaaegu kõikidele reisimine (96% vastanutest). Enam kui 90%-le vastanutest meeldib veel arvutist videote ja filmide vaatamine, jalutamine üksi või sõpradega, suhtlemine sotsiaalmeedias ja ka töötamine. Kaks kõige vähem meeldivat tegevust on koduste toimetuste tegemine ja õppimine (meeldib 58%-le). Suhteliselt vähestele meeldivate tegevuste hulgas on arvutimängude mängimine, televiisori vaatamine, lugemine ja pidudel käimine (71–78%). Samas meeldivad need ikkagi umbes kolmele neljandikule vastanutest.

Vabaajategevustega tegelemine

Viiest vaba aja veetmise valdkonnast kõige populaarsem oli huvitegevus, milles olid osalenud peaaegu kõik vastanud (93%), teisel kohal oli tegevus kooli ruumides pärast tunde, kus olid osalenud umbes pooled (56%). Nii noorteprojektides osalenud kui noortekeskustes käinuid oli 39%. Noorteühingud olid populaarsuse pingereas viimasel kohal, osalenud oli 28% vastanutest. Nagu näha, on erinevused üsnagi märgatavad. Huvitegevus erines teistest vaba aja veetmise valdkondadest selle poolest, et nendes tegevuste puhul oli kolmes tegevusetüübis osalemist märkinute osakaal umbes neli korda suurem kui ühes tegevusetüübis. Kõikide teiste vaba aja veetmise valdkondade puhul oli seos vastupidine – suuremas arvus tegevuste tüüpides osales väiksem osa noori.

Tabel 30. Osalemine erinevat tüüpi vabaajategevustes

	Märkis osalemist	1 tegevus	2 tegevust	3 tegevust
Huvitegevus	91%	16%	22%	53%
Tegevus kooli ruumides	56%	38%	11%	8%
Noorteühingud	28%	20%	4%	4%
Noorteprojektid	39%	28%	6%	5%
Noortekeskus (noortekeskuste arv)	39%	29%	6%	4%

Huvitegevuse aladest olid kolm kõige populaarsemat sportimine (48%), foto-video/meedia-arvuti-noorteraadio-DJ (28%) ja tants (26%). Kolm kõige vähempopulaarset tegevust olid bändi tegemine, näitlemine-teater ja male-kabe-sudoku või teised nuputamismängud.

Iseloomustades vaba aja veetmist ajakasutuse kaudu, on ilmne, et kõige enam aega kulub just huvitegevusele, ning huvitegevuste hulgast omakorda sportimisele. Kõige vähem aega kulub noortekeskustele.

Tabel 31. Ajakulu erinevat tüüpi tegevusele

	-2 tundi nädalas	3-4 tundi nädalas	5-6 tundi nädalas	6+ tundi nädalas
Huvitegevus	20%	36%	19%	25%
Sportimine	5%	24%	24%	46%
Tegevus kooli ruumides	30%	37%	15%	18%
Noorteühingud	36%	33%	15%	17%
Noorteprojektid	-	-	-	-
Noortekeskus*	75%	13%	11%	-

* eeldusel, et "üks kord" tähendab umbes 2 tundi

Küsitlustulemuste põhjal võib öelda, et vabaajategevuses osalemist kõige tugevamini diferentseeriv tegur on vanus – praktiliselt kõikide vaba aja veetmise valdkondade puhul näeme nooremate hulgas suuremat osalemismäära kui vanemate õpilaste hulgas. Sugu mõjutas noorteprojektides osalemist: tüdrukud olid mõnevõrra aktiivsemad. Noortekeskustes käijate hulgas oli enam venekeelse taustaga noori. Kooli ruumides pärast tunde toimivas tegevuses ja noortekeskustes osalejate hulgas on suhteliselt enam õppeperioodil sugulaste-tuttavate juures elavaid lapsi ja noori.

Tabel 32. Osalemise taust. Tabelis on toodud osalejatele iseloomulik erinevus mitteosalejatest

	Sugu	Vanus	Keel	Leibkonna koosseis
Huvitegevus		Rohkem osalejaid nooremate hulgas		
Tegevus kooli ruumides		Rohkem osalejaid nooremate hulgas		Rohkem osalejaid sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas
Noorteühingud				
Noorteprojektid	Rohkem osalejaid tüdrukute hulgas	Rohkem osalejaid nooremate hulgas		
Noortekeskus		Rohkem osalejaid nooremate hulgas	Rohkem osalejaid mitte-eestlaste hulgas	Rohkem osalejaid sugulaste-tuttavate juures elavate noorte hulgas

Hinnangud tegevuse arendavusele ja atraktiivsusele olid kõrged. Arendavuse ja atraktiivsuse mõttes oli huvitegevus teistest vaba aja veetmise võimalustest konkurentsilt parem, teisel

kohal oli tegevus kooli ruumides pärast tunde, kolmandal noorteühingud, neljandal noorteprojektid ja viiendal noortekeskused. Noortekeskustele antud hinnangud olid teistega võrreldes konkurentsituult madalaimad. Samas olid hinnangud mängulisusele kõrgeimad just noortekeskuste ning madalaimad noorteühingute puhul.

Tabel 33. Hinnangud tegevuse arendavusele ja õppimisele

	Oli arendav	Oli huvitav	Pigem mäng kui õppimine
Huvitegevus	90%	90%	53%
Tegevus kooli ruumides	82%	85%	51%
Noorteühingud	80%	76%	44%
Noorteprojektid	80%	82%	53%
Noortekeskus	63%	68%	69%

Rahuloluhinnangud tegevustele on üsna kõrged, rahuolevate osakaal jäi 80% ja 90% vahele. Ka rahuoluhinnagutes tõsis esiplaanile huvitegevus kui kõige kõrgemad hinnangud saanud tegevus; kuigi rahuolu mõõtvad indikaatorid ei langenud kokku, oli huvitegevuses osalenute hulgas rahuolevate osakaal siiski kõige kõrgem.

Tabel 34. Rahuolu erinevate tegevustega

	Jätkab tegevusega	Rahul juhendajaga	Rahul asukohaga	Rahul vahenditega	Rahul korraldusega
Huvitegevus	78%	91%	90%	93%	91%
Tegevus kooli ruumides	-	-	-	-	-
Noorteühingud	-	-	-	-	78%*
Noorteprojektid	-	85%	-	-	-
Noortekeskus	-	79%	79%	78%	-

* rahulolu organisatsiooni tegevusega üldiselt

13–15-aastaste riskinoorte fookusgrupi intervjuudest selgus, et need noored soovivad tulevikus hakata taas tegelema nende huvitegevustega, mis olid varem pooleli jäänud. Samas tundub töö leidmine olevat nende jaoks kõige olulisem eesmärk. Konkreetsetest ringidest rääkides nimetati ka kanepi tõmbamise ringi, tätoveerimise ringi ja võimalust kohtuda kuulsustega. Avaldati soovi autokooli astuda ning teha ära lennukipiloodi load. Räägiti ka võimalikust reisimise ringist, mille abil oleks võimalik reisida kaugele, nt Kuubale või Ibizale. Soovitavatest ekstreemsporditrennidest toodi välja langevarjuhüpe ning mootorrattastega rampidel hüppamine.

Kaks kõige enam kasutatud **infokanalit** on sõbrad-tuttavad (kasutamist märkis 79%) ning vanemad-sugulased (64%). Nendega suheldakse vahetult, mitte interneti vahendusel. Populaarsuselt kolmas kanal on huvikool, -klubi või -ring, ning erinevalt kahest kõige populaarsemast infoallikast saadakse nende kohta teavet nii vahetult kui kodulehelt.

Neljandal kohal on muu eestikeelne infokanal; tulenevalt küsimuse sõnastusest tähendab "muu" infokanalit, mis ei ole ükski loetelus olevatest kanalitest. Et just eestikeelne infokanal on järjestuses kõrgel kohal, on tingitud asjaolust, et eestikeelseid vastajaid oli palju rohkem kui venekeelseid, mistõttu just eestikeelse infokanali valinute arv oli suurem. Lisaks juba nimetatutele on suhteliselt populaarsed veel üldhariduskool ja noortekeskus, neid on märkinud kuni viiendik vastanutest. Nelja viimase puhul on kodulehe kasutamist märkinute osakaal suurem vahetut kokkupuudet märkinute osakaalust.

Noorsootöö mõju hindamise analüüsi kokku võttes võib öelda, et tulemused on vastuolulised. Võrreldes mingis tegevusvaldkonnas osalenuid selles valdkonnas mitteosalenutega, tulid esile mitmed positiivsed seosed. Nende tõlgendamisel tuleb siiski olla ettevaatlik. Esiteks ei ole tegemist eksperimentaalse disainiga, mistõttu ei saa välistada, et positiivsed erinevused on tekkinud eeldustega noorte iseenesliku valikuprotsessi kaudu (on ju osalemine vabatahtlik ning aastate jooksul jäävad konkreetse alaga tegelema vaid need, kellele see tegevus on kontimööda, kellel on selleks võibolla ka eeldused). Teiseks, tulemuste tõlgendamist raskendab asjaolu, et mingis konkreetses tegevusvaldkonnas osalenutest paljud – kui mitte enamik – osalesid ka teistes vaba aja tegevustes, ning nendest, kes ei osalenud selles tegevuses, osalesid paljud mingis muus noorsootöö tegevuses. Kuna põhimõtteliselt peaksid noored saama arendavaid impulsse kõikidest vaba aja veetmise tegevustest, siis on raske – kui mitte võimatu – omistada ilmnenud positiivseid erinevusi just konkreetsele tegevusele. Just noorsootöö tegevuses osalemise ülekattuvuse tõttu ei ole võimalik vastandada neid, kes ei osalenud üheski tegevuses, nendega, kes osalesid ainult mingis ühes tegevusvaldkonnas – mõlemasse kategooriasse kuuluvate noorte hulk on analüüsiks lihtsalt liiga väike.

Konkreetses tegevusvaldkonnaga tegelemisele kulutatud aeg nädalas ja tulevikuplaanide olemasolu seos ei ole tõlgendatav positiivsena. Tegelikult enamikul juhtudel statistiliselt oluline seos puudub. Ka tegevusvaldkonnaga tegelemise alustamise aja (ehk üldse kokku mingi tegevusega kokkupuute staaž aastates) ja tulevikuplaanide seos ei ole positiivselt tõlgendatav; enamikul juhtudel statistiliselt olulised seosed puuduvad.

6 LISA 1. KÜSIMUSTIK

Lugupeetud noor, hea õpilane!

Käesoleva küsitluse eesmärk on paremini tundma õppida Tallinna noorte tavasid, eelistusi ja soove oma vaba aja veetmisele ning rahulolu praegu pakutavate võimalustega. Uuringu tulemusi kasutatakse Tallinnas noortele vaba aja veetmiseks pakutavate võimaluste kavandamisel ja väljatöötamisel. Uuringu tellijaks on Tallinna Linnavalitsuse Spordi- ja Noorsooamet ja uuringu teostusele aitab kaasa Tallinna Haridusamet.

Palume Sul vastates ausalt väljendada enda seisukohta või kirjeldada olukorda. Ainult noorte tegelikku olukorda ja eelistusi teades on linnavalitsusel võimalik pakkuda paremaid võimalusi vaba aja veetmiseks.

Küsimustikule vastaja jääb anonüümseks – tänu küsitluse läbiviimiseks kasutatud tehnilisele lahendusele ei ole võimalik antud vastuseid seostata vastaja isikuga. Lisaks sellele hävitatakse andmed pärast küsitlusperioodi küsitlusserverist. Andmekogumise viib läbi Turu-uuringute AS. Vastates vali palun see vastusevariant, mis tundub olevat Sinu arvamuse, seisukoha või olukorra kohta kõige sarnasem.

Küsimused keskenduvad käesolevale aastale: ajaperioodile **jaanuar 2015 kuni november 2015**.

Kuivõrd Sulle meeldib allpool loetletud juhendatud tegevustes osaleda? Märgi vastus igas reas.

1. Väga meeldib
 2. Meeldib
 3. Eriti ei meeldi
 4. Üldse ei meeldi
-
- 6) Kunst, käsitöö (joonistamine, maalimine, keraamika vms)
 - 7) Muusikaga tegelemine v.a. oma bändi tegemine (laulukoor, mingi instrumendi õppimine, vms)
 - 8) Oma bändi tegemine
 - 9) Tants, tantsuline liikumine (v.a. aeroobika spordiklubis)
 - 10) Osalemine loodusingis
 - 11) Sportimine (ka aeroobika ja jõusaal, kuid mitte male, kabe vms)
 - 12) Ekstreemspordialadega tegelemine (BMX/trikiratas, tõuks, street workout, parkuur, rullikud, lumelaud, slaalom, rula, lohesurf vms)
 - 13) Tänavakunst (graffiti, stencil, tänavatants, vms)
 - 14) Tehnikaga tegelemine, robotika, (millegi parandamine, ehitamine vms), osalemine tehnikaringis (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms)
 - 15) DJ klubi, DJ-ks olemine, noorteraadios osalemine
 - 16) Multimeediaga tegelemine, omalooming meedia formaadis (video, foto, film, vms)
 - 17) Arvutiprogrammidega juhendatud töö
 - 18) Osalemine noorteorganisatsiooni/-ühenduse tegevuses, noorteprojekti kavandamisel ja/või elluviimisel vms välja arvatud õpilasesindus
 - 19) Osalemine mingi muu organisatsiooni tegevuses
 - 20) Ettevõtlusega tegelemine, õpilasfirmaga tegelemine, ettevõtlikust toetavates programmides, organisatsioonides osalemine (nt Junior Achievement, ENTRUM vmt)
 - 21) Vabatahtlikus tegevuses osalemine (teiste inimeste (v.a. sugulased) või loomade aitamine rahalist tasu saamata)
 - 22) Näitlemine, teater, stuudio, kooliteater, LARP
 - 23) Noortekeskuses viibimine, sealsetes tegevustes osalemine
 - 24) Rahvusvahelisel noorteseminaril, koolitusel, projektis, noortelaagris osalemine
 - 25) Noortelaagris viibimine Eestis
 - 26) Kooli õpilasesinduse, Tallinna Õpilasesinduste Liidu, Eesti Õpilasesinduste Liidu, Tallinna linna noortenõukogu, Tallinna linna noortevolikogu tegevuses osalemine
 - 27) Male, kabe, mälumängu, sudoku vms mängude mängimine
 - 28) Õpilasmalevas osalemine

Kuivõrd sulle meeldib allpool loetletud juhendamata tegevusi ise teha, nendes osaleda? Märgi vastus igas reas.

1. Väga meeldib
2. Meeldib
3. Eriti ei meeldi
4. Üldse ei meeldi
- 29) Iseseisev õppimine kooliks või kooliväliseks kursuse(t)eks
- 30) Suhtlemine internetis/sotsiaalmeedias (Skype, Facebook, Twitter, Instagram vms)
- 31) Arvutimängude mängimine
- 32) Raamatute, ajakirjade lugemine meelelahutuslikul eesmärgil
- 33) Niisama ringi jalutamine üksi või koos sõpradega
- 34) Viibimine looduses, matkamine
- 35) Televiisori vaatamine
- 36) Arvutist filmide ja videote vaatamine
- 37) Teatrietenduste, kino, kontsertide külastamine, vms
- 38) Pidudel käimine, seltskondlikel koosviibimistel osalemine
- 39) Reisimine Eestis või teistes riikides
- 40) Töötamine rahalise tasu eest (osaajaliselt)
- 41) Koduste toimetuste tegemine, majapidamise eest hoolitsemine (koristamine, remont, lapsehoidmine, poeskäigud, vms)
- 42) Aja (seltskondlik) veetmine perekonna ja sugulaste keskel
- 43) Tervisejooks, jalgrattasõit
- 44) Nutitelefonis surfamine

Millis(t)e juhendatud ja organiseeritult toimuvate vaba-aja tegevustega tegelesid sel aastal (2015)? regulaarselt ja pikemal ajaperioodil kui 1 kuu?

Juhul kui osalesid mitme ringi/klubi/vm tegevuses, märgi palun vastused mitme kohta. Sel juhul märgi kõigepealt kõik vastused selle tegevuse kohta, millega tegelesid kõige sagedamini või millele kulus kõige rohkem aega ning alles seejärel järgmise tegevuse kohta.

- 45) Näitlemine, teater (kooliteater, teatristuudio, vms), LARP
- 46) Tants või muu tantsuline liikumine
- 47) Teadus (nt aine täiendavad tunnid, eriainete tunnid, Õpilaste Teaduslik Ühing, Õpilaskadeemia, Teaduskool või -teater, vms)
- 48) Pillimängu õppimine (nt klaver, viiul)
- 49) Laulmine, koorilaul
- 50) Tehnika (lennu-, auto-, laeva- jne mudelite ehitamine vms), robotika
- 51) Fotograafia, video/meedia, arvuti, noorteraadio, DJ
- 52) Kunst (joonistamine, maalimine, keraamika-ring vms)
- 53) Käsitöö, meisterdamine
- 54) Bänd
- 55) Male või kabe, mälumäng või nuputamine (sudoku vms)
- 56) Spordiring, -klubi, sporditreenn (välja arvatud male, kabe)
- 57) Loodusega, lemmikloomadega seotud ring
- 58) Muu, palun täpsusta:
- 59) Ei osalenud mitte üheski tegevuses

Mitu tundi nädalas sul kulus selle ringi/klubi/vm tegevuses osalemiseks? Palun arvesta ainult sisulisele tegevusele kulunud aega, mitte näiteks toimumise kohta jõudmiseks kulunud aega.

- 60) Umbes ... tundi

Millal hakkasid selle tegevusega tegelema? Palun märki klass, millal tegelesid esimest korda selle tegevusega, isegi kui oled vahepeal tegelenud sellega erinevates ringides, klubides.

61) Esimest korda tegelesin ... klassis olles

62) Kas Sa jätkad selle ringi/klubi/vm tegevuses osalemist sügisel-talvel 2015?

1. Jah, kindlasti
2. Pigem küll
3. Pigem mitte
4. Kindlasti mitte

63) Millises hoones, rajatises toimus selle ringi/klubi/vm tegevus? Kui tegevused toimusid mitmes erinevas kohas, märki palun see koht, kus tegevus toimus kõige sagedamini, toimus kõige rohkem tegevusi või kulus kõige rohkem aega.

1. Koolis peale tunde
2. Linna huvikoolis, mis ei ole spordirajatis
3. Erahuvikoolis, mis ei ole spordirajatis
4. Spordirajatises
5. Kultuurikeskuses
6. Vaba aja keskuses
7. Noortekeskuses
8. Mujal

64) Millises linnaosas selle ringi/klubi/vm tegevus toimus? Kui tegevused toimusid mitmes erinevas linnaosas, märki palun see linnaosa, kus tegevus toimus kõige sagedamini, toimus kõige suurem osa tegevustest või kulus kõige rohkem aega.

1. Haabersti
2. Kesklinn
3. Kristiine
4. Lasnamäe
5. Mustamäe
6. Nõmme
7. Pirita
8. Põhja-Tallinn
9. Väljaspool Tallinna

65) Kuivõrd huvitav oli Sul selle ringi/klubi/vm tegevuses osaleda?

1. Üldse ei olnud huvitav
2. Pigem ei olnud huvitav
3. Pigem oli huvitav
4. Väga huvitav oli

66) Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle selle ringi/klubi/vm tegevuses osaleda? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, enda tegevust plaanima ja korraldama?

1. Üldse polnud arendav
2. Pigem ei olnud arendav
3. Pigem oli arendav
4. Väga arendav oli

67) Kuidas olid rahul selle ringi/klubi/vm juhendajaga?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

68) Kuidas olid rahul selle ringi/klubi/vm asukohaga (kas sul oli sinna mugav ja turvaline minna-tulla)?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

69) Kuidas olid rahul selle ringi/klubi/vm töökorraldusega (toimumise aegade, informatsiooni levitamisega, tegevuse korraldusega)?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

70) Kuidas olid rahul selle ringi/klubi/vm vahenditega?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

71) Kuidas sulle tundub, kas selle ringi/klubi/vm tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

VASTAVAD KÕIK

Kas osalesid mõnes tegevuses, mis toimus Sinu kooli ruumides peale tunde? Märki kõik, millega tegelesid ajaperioodil jaanuar kuni november 2015.

- 72) Noorteprojekti läbiviimine
- 73) Ürituste korraldamine (v.a. kooli õpilasesinduse tegevuses osalemine)
- 74) Omaette või koos teistega omal käel sportimine kooli ruumes
- 75) Huviring
- 76) Mingi muu tegevus
- 77) Ei osalenud üheski tegevuses oma kooli ruumides

Mitu tundi nädalas Sul selleks kulus umbes?

- 78) Umbes ... tundi

Millal hakkasid selle tegevusega tegelema? Palun märki klass, millal tegelesid esimest korda selle tegevusega.

- 79) Esimest korda tegelesin ... klassis olles

80) Kuivõrd huvitav oli Sulle selles tegevuses osalemine?

1. Üldse ei olnud huvitav
2. Pigem ei olnud huvitav
3. Pigem oli huvitav
4. Väga huvitav oli

81) Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle selles tegevuses osalemine? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, enda tegevust plaanima ja korraldama?

1. Üldse polnud arendav
2. Pigem ei olnud arendav
3. Pigem oli arendav
4. Väga arendav oli

82) Kuidas sulle tundub, kas selle ringi/klubi/vm tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

VASTAVAD KÕIK

83) Kas koolis on käesoleval aastal küsitud (õpetajad, huvijuht, psühholoog, õppealajuhataja, klassijuhataja või keegi teine kooli töötaja), mida Sa tahaksid peale tunde huvitavat koolis teha?

1. Jah
2. Ei

Kas Sa osalesid järgnevates organisatsioonides ja/või tegevustes ajaperioodil jaanuar kuni november 2015? Märki kõik, mille tegevuses osalesid.

- 84) Noorteorganisatsioon
- 85) Noorteprojekt väljaspool kooli
- 86) Muu organisatsioon
- 87) Õpilasfirma või mõni ettevõtlikkust toetav programm, projekt
- 88) Kooli õpilasesindus ja/või Tallinna Õpilasesinduste Liit (ja/või Eesti Õpilasesinduste Liit)
- 89) Tallinna linna noortevolikogu
- 90) Ei osalenud üheski tegevuses

Mitu tundi nädalas Sul selleks kulus umbes?

- 91) Umbes ... tundi

Millal hakkasid selles organisatsioonis osalema? Palun märki klass, millal osalesid esimest korda selles organisatsioonis.

- 92) Esimest korda tegelesin ... klassis olles

93) Kuivõrd huvitav oli Sul selle organisatsiooni tegevuses osaleda?

1. Üldse ei olnud huvitav
2. Pigem ei olnud huvitav
3. Pigem oli huvitav
4. Väga huvitav oli

94) Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle selle organisatsiooni tegevuses osaleda? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, enda tegevust plaanima ja korraldama?

1. Üldse polnud arendav
2. Pigem ei olnud arendav
3. Pigem oli arendav
4. Väga arendav oli

95) Mõeldes selle organisatsiooni tegevuses osalemisele üldiselt, kuivõrd jäid sellega rahule?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

96) Kuidas Sulle tundub, kas selle organisatsiooni tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

VASTAVAD KÕIK

Küsimus neile, kes ei osalenud jaanuarist kuni oktoobrini 2015 (või osalesid maksimaalselt 1 kuu ja jätsid pooleli) ega kavatse sel õppeaastal edaspidi regulaarselt osaleda ühegi eelnimetatud ringi, klubi, organisatsiooni tegevuses.

Mis on selle põhjusteks, et Sa ei osalenud eelmisel sügisel ega kavatse osaleda sel õppeaastal mitte üheski tegevuses? Märki järgnevast loetelust kuni 3 olulisemat põhjust.

- 97) Info üleküllus – ei ole suutnud valida sobivat suure arvu valikute hulgast
- 98) Ajapuudus, muud kohustused
- 99) Suur koormus koolis
- 100) Osaajaline töötamine lisaks koolile
- 101) Pakutav ei vasta minu ettekujutusele sellest tegevusest
- 102) Juhendaja(d) ei meeldi
- 103) Seltskond, kes mulle huvipakkuvaks ringis või klubis osales, ei meeldi
- 104) Sõbrad tegelesid muude asjadega ja tahtsin nendega koos olla
- 105) Osalemistasu oli liiga suur
- 106) Tegevused toimusid elukohast kaugel ja transpordiprobleemi tõttu ei saanud osaleda
- 107) Tegevuskeskkond (ruumid, tingimused) olid kehvad ja/või ebameeldivad
- 108) Huvipakkuvad tegevused ei toimunud emakeeles
- 109) Ei olnud infot osalusvõimaluste kohta
- 110) Sobiva huviringi, organisatsiooni, tegevuse puudumine
- 111) Mulle pakuvad huvi muud tegevused
- 112) Muu põhjus

Kas Sa osalesid järgnevates organisatsioonides ja/või tegevustes ajaperioodil jaanuar kuni november 2015? Juhul kui Sa osalesid mitmes organisatsioonis ja/või tegevuses, märgi kõik, milles osalesid.

- 113) Rahvusvaheline noorteprojekt, noortevahetus
- 114) Rahvusvaheline noortelaager
- 115) Rahvusvaheline koolitus
- 116) Noorteprojekt Eestis
- 117) Noortelaager Eestis, sealhulgas linnalaager (v.a. õpilasmalev)
- 118) Õpilasvahetus
- 119) Õpilasmalev
- 120) Vabatahtlik tegevus
- 121) Ülelinnaline / temaatiline programm (spordi-, tervise-, keskkonna-, vabatahtlikkuse-, meedia- vm teemaline)
- 122) Ei osalenud üheski noorteprojektis ega noortelaagris

123) Mitu korda üldse kokku, st ka varem kui eelmisel õppeaastal, oled osalenud selles tegevuses?

- 1. 1 kord
- 2. 2 korda
- 3. 3 korda
- 4. 4 korda või rohkem

Mis klassis olles osalesid selles tegevuses esimest korda?

- 124) Esimest korda osalesin ... klassis

125) Kuivõrd huvitav oli Sul selles tegevuses osaleda?

- 1. Üldse ei olnud huvitav
- 2. Pigem ei olnud huvitav
- 3. Pigem oli huvitav
- 4. Väga huvitav oli

126) Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle selles tegevuses osaleda? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, enda tegevust plaanima ja korraldama?

- 1. Üldse polnud arendav
- 2. Pigem ei olnud arendav
- 3. Pigem oli arendav
- 4. Väga arendav oli

127) Kuidas olid rahul selle tegevuse juhendaja(te)ga?

- 1. Täiesti rahul
- 2. Pigem rahul
- 3. Pigem ei olnud rahul
- 4. Üldse ei olnud rahul
- 5. Tegevusel ei olnud juhendajat

128) Kuidas Sulle tundub, kas selles tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

- 1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
- 2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
- 3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
- 4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

VASTAVAD KÕIK

Järgmised küsimused keskenduvad Tallinna noortekeskustele.

Millega tahaksid noortekeskuses tegeleda? Märki järgnevas loetelus need tegevused ja võimalused, mis peaksid Sinu arvates kindlasti olema noortekeskuses.

- 129) Olla niisama, puhata, rääkida sõpradega
- 130) Mängida suuri mängu (piljard, lauatenis jm)
- 131) Mängida lauamängu
- 132) Kasutada arvutit, ka arvutimängude mängimiseks
- 133) Võimalus toitu valmistada, kööginurk
- 134) Õppimise võimalus
- 135) Noorsootöötajaga vestlemise võimalus, võimalus nõu küsida
- 136) Võimalus mängida sportmängu
- 137) Võimalus teha trenni
- 138) Noortekeskuse poolt korraldatud laagrites osaleda
- 139) Noortekeskuse poolt korraldatud väljasõitudes osaleda
- 140) Võimalus ise sündmusi, üritusi, laagreid jms korraldada
- 141) Noortekeskuse poolt korraldatud pidudel osaleda
- 142) Võimalus osaleda harivates töötubades või loengutel
- 143) Võimalus kohtuda põnevate inimestega
- 144) Erinevad juhendatud teemaklubid, kus saaks midagi kasulikku ja huvitavat õppida
- 145) Info noorte vaba aja sisustamise võimalustest Tallinnas
- 146) Info nõustamisvõimaluste kohta
- 147) Karjäärinõustamine noortekeskustes
- 148) Raamatunurk
- 149) Ajalehtede ja ajakirjade lugemise võimalus
- 150) Muusika kuulamise võimalus
- 151) Muusika tegemise võimalus
- 152) TV ja/või video vaatamise võimalus
- 153) Muu, palun täpsusta ...
- 154) Ei soovi ühegi tegevusega tegeleda noortekeskuses

Palun märki, millist või milliseid noortekeskusi Sa külastasid ajaperioodil jaanuar kuni november 2015 ja kui sageli. Juhul kui oled külastanud mitut noortekeskust, märki külastamine mitme kohta. Sel juhul vasta esmalt ühe noortekeskuse kohta ja alles siis järgmise kohta.

- 155) Kesklinna
- 156) Lasnamäe
- 157) Männiku
- 158) Pääsküla
- 159) Kopli
- 160) Kristiine
- 161) Haabersti
- 162) Mustamäe
- 163) Mähe
- 164) Kose
- 165) Mitte ühtegi

166) Mitu korda või kui sageli külastasid seda noortekeskust keskmiselt?

1. Kokku 1-2 korda
2. Külastasin keskmiselt 1-2 korda kuus
3. Külastasin keskmiselt 1 korra nädalas
4. Külastasin keskmiselt 2-3 korda nädalas
5. Külastasin rohkem kui 3 korda nädalas

167) Kuivõrd huvitav oli noortekeskuses olla ja tegutseda?

1. Üldse ei olnud huvitav
2. Pigem ei olnud huvitav
3. Pigem oli huvitav
4. Väga huvitav oli

168) Kuivõrd arendav ja tulemuslik tundus Sulle noortekeskuses olla ja tegutseda? Kuivõrd õppisid uusi oskusi, teadmisi, õppisid ennast tundma, enda tegevust plaanima ja korraldama?

1. Üldse polnud arendav
2. Pigem ei olnud arendav
3. Pigem oli arendav
4. Väga arendav oli

169) Kuidas olid rahul noortekeskuse noorsootöötajatega, juhendajatega?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

170) Kuidas olid rahul selle noortekeskuse asukohaga (kas sul oli sinna mugav ja turvaline minna-tulla)?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

171) Kuidas olid rahul selle noortekeskuse vahendite ja võimalustega?

1. Täiesti rahul
2. Pigem rahul
3. Pigem ei olnud rahul
4. Üldse ei olnud rahul

172) Kuidas sulle tundub, kas noortekeskuse tegevuses osalemine oli pigem mäng ja meelelahutus või õppimine ja pingutus?

1. Ainult või põhiliselt mäng ja meelelahutus, veidi ka õppimine ja pingutus
2. Pigem mäng ja meelelahutus, aga ka õppimine ja pingutus
3. Pigem õppimine ja pingutus, aga ka mäng ja meelelahutus
4. Ainult või põhiliselt õppimine ja pingutus, veidi ka mäng ja meelelahutus

VASTAVAD KÕIK

Millistest allikatest oled saanud teavet vaba aja sisustamise võimaluste kohta? Märki järgnevast loetelust kuni 3 olulisemat vahetu kokkupuute kohta ja 3 olulisemat kodulehte internetis.

	Kohapeal vahetult kokku puutudes	Kodulehelt internetis
Vanemad, sugulased	173)	X
Sõbrad, tuttavad	174)	X
Noortekeskus	175)	176)
Üldhariduskool	177)	178)
Üleriigilised eestikeelsed ajalehed	179)	180)
Üleriigilised venekeelsed ajalehed, eestikeelsete ajalehtede venekeelsed versioonid	181)	182)
Kohalik eestikeelne ajaleht (Linnaleht, Tallinna Postimees, Pealinn, linnaosaajaleht)	183)	184)
Kohalik venekeelne ajaleht/linnaosaleht, eestikeelsete (aja)lehtede venekeelsed versioonid	185)	186)
Linnaosavalitsus	187)	188)
Tallinna internetiportaal www.tallinn.ee	X	189)
Infoportaal www.kuhuminna.tallinn.ee	X	190)
Tallinna noorteportaal www.tallinn.ee/noorteinfo	X	191)
Huvikool, klubi, ring	192)	193)
Muu eestikeelne infokanal	194)	195)
Muu venekeelne infokanal	196)	197)

198) Milline on kõrgeim haridustase, mille Sa soovid omandada oma haridustee lõpuks?

1. Põhiharidus
2. Kutseharidus pärast põhikooli
3. Üldkeskharidus (gümnaasium)
4. Kutseharidus pärast keskkooli, kutsekõrgharidus, rakenduskõrgharidus, ülikooli diplomiõpe
5. Kõrgharidus, bakalaureus
6. Kõrgharidus, magister
7. Teaduskraad, doktorikraad
8. Ei tea veel, kuigi olen sellele mõelnud
9. Ei tea veel, ma ei ole sellel mõelnud
10. Ei tea, mul on ükskõik

199) Mis erialal, valdkonnas soovid haridust omandada?

1. Ühiskonnateadused, humanitaarteadused
2. Tervishoid (meditsiin, taastusravi, spordiharrastused)
3. Sotsiaalhoolekanne (töötud, puudega inimesed, pensionärid)
4. Reaalteadused (füüsika, keemia)
5. Eluteadused (bioloogia, geoloogia, merendus)
6. Ehitus
7. Riigijuhtimine, kohaliku omavalitsuse juhtimine, diplomaatia
8. Haridus, õpetamine (alates lasteaiast kuni kõrgkoolini)
9. Julgeolek, korrakaitse (politsei, päästeamet, sõjavägi)
10. Maamajandus, looma-, vilja-, aedvilja-, puuvilja kasvatamine, maaturism
11. Midagi muud
12. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
13. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
14. Ei tea, mul on ükskõik

200) Millisel ametipositsioonil Sa soovid tööle hakata peale haridustee lõpetamist?

1. Palgatöötaja(te)ga ettevõtja, palgatööjõuga talupidaja
2. Üksikettevõtja, palgatööjõuta talupidaja, vabakutseline
3. Poliitik, kõrge riigiametnik, kohaliku omavalitsuse ametnik
4. Ettevõtte, asutuse tippjuht, valdkonna juht
5. Tippspetsialist (nt arst, insener, arhitekt, õppejõud, kohtunik)
6. Keskastme spetsialist, tehnik (nt maakler, agent, laevamehaanik, poplaulja)
7. Kontoriametnik (nt sekretär, teller, reisibüroo ametnik)
8. Isiku-või klienditeenindaja (nt kokk, juuksur, turvamees, lapsehoidja, müüja)
9. Oskustöoline (nt kalur, aednik, müürsepp, krohvija, pagar, lihunik, rätsep)
10. Seadme- või masinaoperaator (nt autojuht, vedurijuht, kraanajuht, õllekääritaja)
11. Lihttöoline (nt koristaja, aknapesija, laadija, pakikandja)
12. Sõjaväelane, relvajõududes teenija (v.a. ajateenistus)
13. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
14. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
15. Ei tea, mul on ükskõik

201) Millised on Sinu plaanid ettevõtlusega tegeleda, ettevõtjana leiba teenida? Ettevõtjana tegutsemine tähendab äriühingu asutamist ja selle juhatusse kuulumist, mitte palgatöötajana töötamist.

1. Ma juba tegelen ettevõtlusega
2. Kindlasti hakkan ettevõtlusega tegelema
3. Ilmselt hakkan ettevõtlusega tegelema
4. Ilmselt ei hakka ettevõtlusega tegelema
5. Kindlasti ei hakka ettevõtlusega tegelema
6. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
7. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
8. Ei tea, mul on ükskõik

202) Kas Sa hääletasid õpilaste varivalimistel veebruaris 2015?

1. Ei hääletanud, sest ei teadnud varivalimiste toimumisest
2. Ei hääletanud, sest ei olnud valimisealine
3. Ei hääletanud muul põhjusel
4. Hääletasin
5. Ei mäleta

203) Kas Sa kavatsed hääletada õpilaste varivalimistel tulevikus?

1. Kindlasti hääletan
2. Pigem hääletan
3. Pigem ei hääleta
4. Kindlasti ei hääleta, sest olen järgmiste varivalimiste toimumise ajal juba liiga vana
5. Kindlasti ei hääleta muul põhjusel kui vanus
6. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
7. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
8. Ei tea, mul on ükskõik

204) Kas Sa kavatsed hääletada päris valimistel tulevikus, kui oled saanud valimisealiseks?

1. Kindlasti hääletan valimistel
2. Pigem hääletan valimistel
3. Pigem ei hääleta valimistel
4. Kindlasti ei hääleta valimistel
5. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
6. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
7. Ei tea, mul on ükskõik

205) Kuidas Sa suhtud sellesse, et Eestis võeti vastu otsus lubada hääletada 16-aastaselt kohalike omavalitsuste valimistel?

1. See otsus on täiesti põhjendatud
2. See otsus on pigem põhjendatud
3. See otsus ei ole pigem põhjendatud
4. See otsus ei ole üldse põhjendatud
5. Mul ei ole seisukohta, kuigi olen sellele mõelnud
6. Mul ei ole seisukohta, ma ei ole sellele mõelnud
7. Mul ei ole seisukohta, mul on ükskõik

206) Kuidas Sulle tundub, kas 16-17 aastased noored vajaksid täiendavat nõustamist ja toetust, et hääletada kohalike omavalitsuste valimistel?

1. Kindlasti vajaksid
2. Pigem vajaksid
3. Pigem ei vajaks
4. Kindlasti ei vajaks
5. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
6. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
7. Ei tea, mul on ükskõik

207) Inimesed võivad kuuluda erinevatesse vabatahtlikesse mittetulundusühingutesse. Sellisteks ühinguteks on näiteks piirkondlikud ühingud nagu Kalamaja Selts, Uue Maailma Selts, erialased ühingud nagu näiteks Inseneride Liit, Hambaarstide Liit, huvialaühingud nagu näiteks Väitlusselts, kodanikuühendused nagu näiteks Mondo ja teised sarnased ühingud. Millised on Sinu plaanid aktiivselt osaleda mõnes sellises ühingus?

1. Kindlasti liitun mõne sellise ühinguga
2. Ilmselt liitun mõne sellise ühinguga
3. Ilmselt ei liitu ühegi sellise ühinguga
4. Kindlasti ei liitu ühegi sellise ühinguga
5. Ei tea, kuigi olen sellele mõelnud
6. Ei tea, ma ei ole sellel mõelnud
7. Ei tea, mul on ükskõik

Mis olid Sinu eelmise õppeaasta lõpuhinne järgmistes õppeainetes?

- 208) Matemaatika: ...
- 209) Võõrkeel (esimene võõrkeel): ...
- 210) Emakeel: ...
- 211) Inimese/ühiskonnaõpetus: ...
- 212) Kehaline kasvatus: ...

213) Kas Sul on olnud eelmise õppeaasta (2014/2015) ja/või selle õppeaasta jooksul kokupuuteid kooli töötaja(te)ga (klassijuhataja, kooli psühholoog, sotsiaaltöötaja) Sinu käitumise arutamiseks ja nõustamiseks?

- 1. Ei ole
- 2. On 1 kord
- 3. On mitu korda

214) Kas Sinu käitumist on eelmise õppeaasta (2014/2015) ja/või selle õppeaasta jooksul arutatud õppenõukogus?

- 1. Ei ole
- 2. On 1 kord
- 3. On mitu korda

215) Kas Sinu käitumist on eelmise õppeaasta (2014/2015) ja/või selle õppeaasta jooksul arutatud alaealiste komisjonis?

- 1. Ei ole
- 2. On 1 kord
- 3. On mitu korda

LÕPETUSEKS mõned küsimused Sinu kohta

216) Millises koolis Sa õpid?

- 1. Audentese Erakool
- 2. Audentese Spordigümnaasium
- 3. EBS Gümnaasium
- 4. Edu Valem Erakool
- 5. Eesti Rahvusvaheline Kool
- 6. Ehte Humanitaargümnaasium
- 7. Erakool Garant
- 8. Eurogümnaasium
- 9. Gustav Adolphi Gümnaasium
- 10. Haabersti Vene Gümnaasium
- 11. Hilariuse Kool
- 12. Jakob Westholmi Gümnaasium
- 13. Kaarli Koguduse Lasteaed-Põhikool
- 14. Kadrioru Saksa Gümnaasium
- 15. Kalamaja Põhikool
- 16. Karjamaa Põhikool
- 17. Lasnamäe Gümnaasium
- 18. Lasnamäe Põhikool
- 19. Lasnamäe Vene Gümnaasium
- 20. Merivälja Kool
- 21. MTÜ Inimeselt Inimesele Käo Põhikool
- 22. MTÜ Kool 21.sajandil Haabersti Vene Eragümnaasium
- 23. Nõmme Erakool
- 24. Pelgulinna Gümnaasium
- 25. Pirita Majandusgümnaasium

26. Püha Johannese Kool
27. Püha Miikaeli Kool
28. Ristiku Põhikool
29. Rocca al Mare Kool
30. Sakala Eragümnaasium
31. Tallinna 21. Kool
32. Tallinna 32. Keskkool
33. Tallinna 53. Keskkool
34. Tallinna Arte Gümnaasium
35. Tallinna Euroopa Kool
36. Tallinna Heleni Kool
37. Tallinna Humanitaargümnaasium
38. Tallinna Inglise Kolledž
39. Tallinna Juudi Kool
40. Tallinna Järveotsa Gümnaasium
41. Tallinna Kadaka Põhikool
42. Tallinna Kesklinna Põhikool
43. Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium
44. Tallinna Kivimäe Põhikool
45. Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukool
46. Tallinna Kristiine Gümnaasium
47. Tallinna Kunstigümnaasium
48. Tallinna Kuristiku Gümnaasium
49. Tallinna Laagna Gümnaasium
50. Tallinna Laagna Lasteaed-Põhikool
51. Tallinna Lilleküla Gümnaasium
52. Tallinna Linnamäe Vene Lütseum
53. Tallinna Läänemere Gümnaasium
54. Tallinna Mahtra Põhikool
55. Tallinna Merekalda Kool
56. Tallinna Mustamäe Gümnaasium
57. Tallinna Mustamäe Humanitaargümnaasium
58. Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium
59. Tallinna Mustjõe Gümnaasium
60. Tallinna Muusikakeskkool
61. Tallinna Nõmme Gümnaasium
62. Tallinna Nõmme Põhikool
63. Tallinna Pae Gümnaasium
64. Tallinna Prantsuse Lütseum
65. Tallinna Pääsküla Gümnaasium
66. Tallinna Rahumäe Põhikool
67. Tallinna Reaalkool
68. Tallinna Saksa Gümnaasium
69. Tallinna Sikupilli Keskkool
70. Tallinna Soome Kool
71. Tallinna Südalinna Kool
72. Tallinna Tehnikagümnaasium
73. Tallinna Tondi Põhikool
74. Tallinna Toomkool
75. Tallinna Tõnismäe Reaalkool
76. Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium
77. Tallinna Vaba Waldorfkool
78. Tallinna Vanalinna Täiskasvanute Gümnaasium
79. Tallinna Õismäe Gümnaasium

- 80. Tallinna Õismäe Vene Lütseum
- 81. Tallinna Ühisgümnaasium
- 82. Vana-Kalamaja Täiskasvanute Gümnaasium
- 83. Vanalinna Hariduskolleeegium

217) Mitmendas klassis Sa õpid? ...

- 5
- 8
- 11

218) Kui vana Sa oled: ... aastane

219) Sa oled

- 1. Poiss
- 2. Tüdruk

220) Mitu tundi nädalas Sa töötasid tasu eest keskmiselt käesoleval sügisel, septembris-oktoobris-novembris? Siia alla ei kuulu õppetöö raames tehtav praktika. Kui Sa ei töötanud üldse, märgi 0.

Palun kirjuta siia tundide arv:

221) Milline on Sinu kodakondsus?

- 1. Eesti kodanik
- 2. Venemaa kodanik
- 3. Muu riigi kodanik
- 4. Ei ole ühegi riigi kodanik

222) Milline on Sinu kodune keel?

- 1. Eesti keel
- 2. Vene keel
- 3. Muu keel
- 4. Mitu keelt võrdselt

Milliseks Sa hindad enda keeleoskust?

223) Eesti keel

224) Vene keel

225) Inglise keel

226) Muu võõrkeel

- 1. Üldse ei oska
- 2. Saan veidi aru, aga ei räägi
- 3. Saan aru ja veidi räägin
- 4. Saan aru, räägin ja veidi kirjutan
- 5. Valdan vabalt
- 6. See on mu emakeel

227) Kas Sul on mõni pikaajaline või korduv terviseprobleem, vaimne või kehaline puue, mis takistab Sind igapäevaelus?

- 1. Ei ole
- 2. Jah, on

228) Kas mõni pikaajaline või korduv terviseprobleem, kehaline puue takistas Sind osa võtmast noortele mõeldud tegevustest ajaperioodil jaanuar kuni november 2015?

1. Tervislikud põhjused ei ole takistanud osalemist
2. Tervislikud põhjused on mõnevõrra takistanud osalemist
3. Tervislikud põhjused on oluliselt takistanud osalemist
4. Tervislikud põhjused on välistanud osalemise

229) Kus Sa elad püsivalt õppeaasta jooksul – millises linnaosas või millises vallas?

1. Haabersti
2. Kesklinn
3. Kristiine
4. Lasnamäe
5. Mustamäe
6. Nõmme
7. Pirit
8. Põhja-Tallinn
9. Harku vald
10. Viimsi vald
11. Saue vald
12. Rae vald
13. Kiili vald
14. Saku vald
15. Muu koht

230) Millises perekonnas/majapidamises elad õppeperioodil?

1. Koos mõlema vanemaga või koos ühega vanematest ja tema elukaaslasega ning õdede-vendadega, juhul kui neid on
2. Koos ühega vanematest ning õdede-vendadega, juhul kui neid on
3. Põhiliselt ühiselamus (va vanematekodu külastused nt nädalavahetustel ja vaheaegadel)
4. Põhiliselt sugulaste juures (va vanematekodu külastused nt nädalavahetustel ja vaheaegadel)
5. Põhiliselt perekonnatuttavate juures (va vanematekodu külastused nt nädalavahetustel ja vaheaegadel)
6. Põhiliselt üüritud elamispinnal (va vanematekodu külastused nt nädalavahetustel ja vaheaegadel)
7. Muu

231) Kuidas mõjutab Sinu vanemate majanduslik olukord Sinu osalemist noortele mõeldud tegevustes?

1. Võimaldab osaleda ilma piiranguteta
2. Võimaldab osaleda mõningate piirangutega
3. Võimalda osaleda suurte piirangutega
4. Praktiliselt ei võimalda osaleda

232) Kui palju on Sinu kodus raamatuid? Arvesta nende hulka ka e-raamatud, mida tead, kuid mitte seltskonnaajakirjad (nagu nt Kroonika). Ühele meetripikkusele riulile mahub umbes 40-50 raamatut.

1. Kuni 50 raamatut, üks umbes meetripikkune raamaturiil
2. 50 – 250 raamatut, üks kuni viis umbes meetripikkust raamaturiulit
3. 250 – 500 raamatut, viis kuni kümme umbes meetripikkust raamaturiulit
4. Üle 500 raamatut, üle kümne umbes meetripikkuse raamaturiuli

Milline on teie majapidamise koosseis? Palun märki kõik kellega koos Sa elad, kes kasutavad samu ühiseid ruume, söövad sama laua taga; palun märki ka ennast sobivas kategoorias. Kirjuta inimeste arv; kui mõnesse kategooriasse ei kuulu kedagi, kirjuta 0

- 233) Töötavaid inimesi (sealhulgas töötavaid pensionäre): ...
- 234) Mittetöötavaid pensionäre: ...
- 235) Eelkooliealisi lapsi: ...
- 236) Õpilasi (põhikooli, gümnaasiumi, kutsekooli õpilasi) : ...
- 237) Üliõpilasi päevases õppes: ...
- 238) Teisi mittetöötavaid pereliikmeid: ...

239) Milline on Sinu ema ametipositsioon? Kui ta tegeleb mitme tegevusega, märki see, millisest tuleb põhiline sissetulek või millele kulub kõige enam aega. Kui elad oma emast eraldi siis märki kasuema/võõrasema, isa elukaaslase amet. Kui elad mitmes kohas siis arvesta seda, kellega koos Sa elad enamuse ajast.

- 1. Palgatöötaja(te)ga ettevõtja, palgatööjõuga talupidaja
- 2. Üksikettevõtja, palgatööjõuta talupidaja, vabakutseline
- 3. Poliitik, kõrge riigiametnik, kohaliku omavalitsuse kõrge ametnik
- 4. Ettevõtte, asutuse tippjuht, põhitegevuse või valdkonna juht
- 5. Tippspetsialist (nt arst, insener, arhitekt, õppejõud, kohtunik)
- 6. Keskastme spetsialist, abispetsialist, tehnik (nt maakler, agent, laevamehaanik, poplaulja)
- 7. Kontoriametnik (nt sekretär, teller, dispetšer, andmesisestaja, reisibüroo ametnik)
- 8. Isiku-või klienditeenindaja (nt kokk, juuksur, turvamees, lapsehoidja, müüja)
- 9. Oskustöoline (nt kalur, aednik, müürsepp, krohvija, pagar, lihunik, rätsep)
- 10. Seadme- või masinaoperaator (nt autojuht, vedurijuht, kraanajuht, katlaoperaator, õllekäärataja)
- 11. Lihttöoline (nt koristaja, aknapesija, kojamees, laadija, pakikandja, tänavakaupmees)
- 12. Sõjaväelane, relvajõududes teenija (v.a. ajateenistus; siia ei kuulu politsei, piirivalve, toll)
- 13. Üliõpilane
- 14. Töötu (saaks ja tahaks töötada, kuid ei ole töökohta)
- 15. Kodune
- 16. Pensionär
- 17. Muu
- 18. Ei tea
- 19. Ta ei ela meie leibkonnas

240) Milline on Sinu isa amet? Kui ta tegeleb mitme tegevusega, märgi see, millisest tuleb põhiline sissetulek või millele kulub enam aega. Kui elad oma isast eraldi siis märgi kasuisa/ võõrasisa, ema elukaaslase amet. Kui elad mitmes kohas siis arvesta seda, kellega koos Sa elad enamuse ajast.

1. Palgatöötaja(te)ga ettevõtja, palgatööjõuga talupidaja
2. Üksikettevõtja, palgatööjõuta talupidaja, vabakutseline
3. Poliitik, kõrge riigiametnik, kohaliku omavalitsuse kõrge ametnik
4. Ettevõtte, asutuse tippjuht, põhitegevuse või valdkonna juht
5. Tippspetsialist (nt arst, insener, arhitekt, õppejõud, kohtunik)
6. Keskastme spetsialist, abispetsialist, tehnik (nt maakler, agent, laevamehaanik, poplaulja)
7. Kontoriametnik (nt sekretär, teller, dispetšer, andmesisestaja, reisibüroo ametnik)
8. Isiku-või klienditeenindaja (nt kokk, juuksur, turvamees, lapsehoidja, müüja)
9. Oskustööline (nt kalur, aednik, müürsepp, krohvija, pagar, lihunik, rätsep)
10. Seadme- või masinaoperaator (nt autojuht, vedurijuht, kraanajuht, katlaoperaator, õllekääritaja)
11. Lihttööline (nt koristaja, aknapesija, kojamees, laadija, pakikandja, tänavakaupmees)
12. Sõjaväelane, relvajõududes teenija (v.a. ajateenistus; siia ei kuulu politsei, piirivalve, toll)
13. Üliõpilane
14. Töötu (saaks ja tahaks töötada, kuid ei ole töökohta)
15. Kodune
16. Pensionär
17. Muu
18. Ei tea
19. Ta ei ela meie leibkonnas

SUUR TÄNU KÜSIMUSTELE VASTAMISE EEST!